

■ MERKEZİ KAYDI SİSTEM

İş ve Bilişim Uygulama İlke
ve Kuralları

Yayın tarihi : 01.06.2012
Sürüm no : 4.3

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:2/99

MKS UYGULAMA İLKE VE KURALLARI	4
A. GENEL İLKELER	5
B. TAKASBANK İŞLEVLERİNE İLİŞKİN İLKELER	7
C. MERKEZİ KAYDI SİSTEM FONKSİYONLARI	7
D. YETKİLENDİRME İŞLEMLERİ GENEL UYGULAMA İLKELERİ	8
E. YATIRIMCI HESAPLARI VE HESAP AÇILIŞ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER	9
E.1- Alt Hesap Kodu Alt Hesap Açık Adı Alt Hesap Kullanım Amacı	14
E.2- Sistemde Kullanılacak Operasyonel Hesaplar	15
E.3- Vekil Bilgi Tanımlama İşlemleri	18
E.4- Nitelikli Yatırımcı İşlemleri Takibi	18
F. KIYMET VİRMANLARI VE VİRMANA İLİŞKİN İLKELER	19
F. 1 - Virman Türleri.....	19
F. 2 - Kullanıcı Limit Yetkisi Tanımlama	21
F. 3 - Kullanıcı Talimat Yetkisi Tanımlama	21
F. 4 - Virman İşlem İlkeleri	22
F. 5 - Takas Amaçlı Virman (TAV) Alım Satım İşlemlerinin Sonuçlandırılması.....	23
F. 6 - Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarı İşlemleri	29
F. 7 - Şartlı Virman İşlemleri	32
F. 8 - MASAK Düzenlemeleri Çerçevesinde Raporlama	34
G. REHİN/TEMİNAT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER	34
G. 1- Rehin /teminat işleminin Çıkışı	35
G. 2- Rehin/ teminat işleminin Sonlandırılması	36
G. 3- Rehindeki Kıymetlere İlişkin Genel Kurul Blokaı	36
G. 4- Rehindeki Kıymetlere İlişkin Hak Kullanımları.....	36
H. TEMERRÜT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER	36
I. ÖDÜNÇ MENKUL KIYMET İŞLEMLERİ	37
I. 1 - Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası (ÖPSP) İşlemleri	37
J. İHRAÇCI İŞLEMLERİ	39
J.1 - Kaydileştirme İşlemleri.....	39
J.2 - Hak Kullanımları ve Nakit Ödeme İşlemleri	47
J.3 - Sermaye Azaltılması İşlemleri	54
J.4 - Genel Kurul İşlemleri.....	54
J.5 - Yatırım Fonu Alım Satım İşlemleri	55
J.6 - Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFASP) Alım Satım İşlemleri.....	56
J.7 - Fiili Dolaşım miktarının tespiti için yapılan bildirimler:	56
J.8 - Halka Açık Anonim Ortaklıkların Bölünme işlemleri:.....	57
J.9 - İşsel Bilgilere Erişimi Olanların Bildirimi:	57
J.10 - Promosyon İşlemleri:	58
J.11 - İMKB Serbest İşlem Platformu Şirketleri.....	60
K. YATIRIMCI İŞLEMLERİ	61
K.1 - Yatırımcı Hesapları Üzerinde İşlem Yetkisine İlişkin Esaslar	62

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:3/99

K.2 - Hizmetler	62
L. İŞLEM YASAKLARI, ÜYE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN KISITLAMALAR, KIYMET BAZINDA İŞLEM DURDURULMASI.....	72
L. 1 - Yatırımcı İşlem Yasağı	72
L. 2 - İşlemleri Durdurulan Kıymetler	74
L. 3 - Aracı Kuruluş Faaliyetlerine İlişkin Kısıtlamalar	74
M. HUKUKİ İŞLEMLER.....	75
M. 1 - Haciz İşlemleri Genel Uygulama İlkeleri	75
M. 2 - İntifa İşlemleri.....	76
M. 3 - İflas İşlemleri	77
M. 4 - Külli Halefiyet İşlemleri	78
M. 5 - Hapis İşlemleri	83
M. 6 - Opoze İşlem Uygulaması	84
M. 7 - İptal İşlem Uygulaması	85
N. MENKUL KIYMET TANIMLARI	85
O. ÜYE KOD TANIMLAMALARI.....	87
P. HATALI VEYA EKSİK KAYITLARIN DÜZELTİLMESİNE İLİŞKİN ESASLAR.....	87
P. 1 - Düzeltme Yöntemleri	88
P. 2 - Yatırımcılara Bildirim	88
P. 3 - MKK'ya Bildirim	88
R. Yabancı Sermaye Piyasası Araçlarının Kayden İzlenme İlkeleri	89
R. 1 - Saklama ve Piyasalar Arası Aktarım	90
S. EK: ELEKTRONİK İŞLEM ESASLARI	93

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:4/99

MERKEZİ KAYDI SİSTEM (MKS)

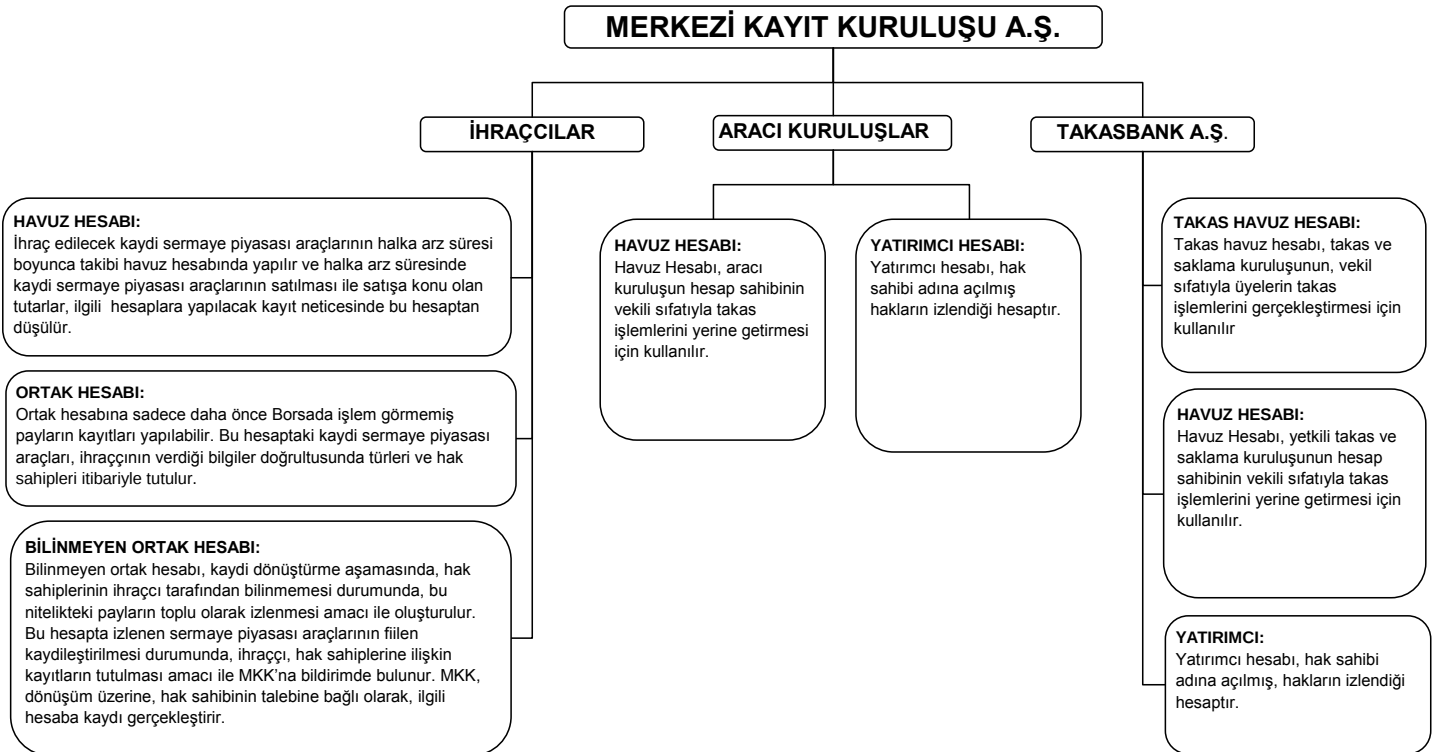
İŞ VE BİLİŞİM

UYGULAMA İLKE VE KURALLARI

MKS UYGULAMA İLKE VE KURALLARI

MKK tarafından ilgili mevzuatta belirlenmiş kurallar çerçevesinde hazırlanmakta olan Merkezi Kaydi Sistem'in MKK Yönetim Kurulu'nca uygun görülen temel işlere ve iş süreçlerine ilişkin ana uygulama ilkeleri aşağıda yer almaktadır:

Kaydi sistemde hesap yapısı ve işlem akış süreci esas itibarıyla SPK tarafından belirlenmekte olup, bu düzenleme SPK tarafından çıkarılan Seri: IV, No:28 sayılı "Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" (Kaydileştirme Tebliği) ile yapılmış bulunmaktadır. Tebliğin öngördüğü hesap yapısı ve işlemleri özetleyen şema aşağıda yer almaktadır. Aşağıda açıklanan ilkeler bu Tebliğin öngördüğü işlem ve prosedürlerin MKS'de ne şekilde uygulanacağını açıklanmasına yöneliktir.

 MKK MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI	Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: KSM	
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124
		Sayfa No:5/99

A. GENEL İLKELER

- Her türlü işlemin üyeler aracılığıyla elektronik ortamda yapılması ve işlemlerin katılımcılar tarafından uzaktan erişimle yürütülmesi esastır. Bu nedenle, üyelerden işlemlere ilişkin basılı belge istenmesi istisnalar dışında söz konusu değildir.
- Üyelerin MKS'ye bildirimde bulunmaları için uygulama detayları "Elektronik İşlem Esasları" ile ilan edilmiş olan iki farklı yöntem öngörülmüştür.
 - Doğrudan bağlantı ile üye bildirimi (Kullanıcı Ekranları)
 - Sistem entegrasyonu yoluyla bağlantı ile üye bildirimi (Web Services)
- İhraççılar dışında kalan üyeler bu iki yöntemden istediklerini tercih etmek imkanına sahiptirler. İhraççıların ise doğrudan üye bildirimi yöntemini uygulamaları öngörülmüştür.
- Sistem, kaydıleştirilecek tüm sermaye piyasası araçlarının ve bunlara bağlı hakların tutulmasını sağlayan, çoklu para birimi ve çoklu dil mantığında çalışan, hesap yapılarının esnek olduğu, MKK içi ve dışı tüm kullanıcıların kolaylıkla bağlanarak işlem yapabildikleri ve rapor alabildikleri, kesintisiz hizmet sunan ve yüksek güvenlik standartlarına sahip bir yapıdadır.
- Üyelerin ve MKK çalışanlarının MKS'ye erişimleri ancak PKI (açık anahtar altyapısı) kapsamında nitelikli elektronik sertifikalar vasıtasıyla mümkündür. MKS'ye üyeler tarafından iletilen tüm üye bildirimlerinin elektronik imza taşıması zorunludur. MKS'de işlemler elektronik imza ile birlikte saklanır ve elektronik imza doğrulaması yapılmadan işleme konulmaz. Benzer şekilde MKS tarafından üretilen MKK bildirimlerinin tamamı MKK elektronik imzasını içerir.
- MKS'de üyelerce oluşturulan kayıtlar giriş ve onay olmak üzere çift aşamalı oluşturmaktadır. İşlemlerin tek kullanıcıyla tek işleymde yapılabilmesi, aynı kullanıcıya hem giriş hem de onay işlem yetkisinin verilmesi ile sağlanır.
- Üyeler tarafından hatalı olarak yapılan işlemlerin iptali ve yeniden düzenlenmesi ancak onaydan önce giriş aşamasında mümkün olup, onaylanan işlem için iptal ve düzeltme imkanı bulunmamaktadır. Ancak hatalı işlemin prosedürüne uygun olarak ters işleminin yapılması durumunda düzeltme sağlanabilmektedir. Kıymet transfer işlemlerinde ise hatalı bir uygulama olması halinde gönderen kurum tarafından iletilen iptal talebinin karşı kurum tarafından onaylanması ile işlemin geri alınması mümkün olacaktır. Alım-satım işlem bilgi düzeltmeleri ancak İMKB aracılığı ile işlem düzeltmeleri yoluyla mümkün olacaktır.
- MKS'ye üyeler tarafından yapılan bildirimlerin,
 - MKS tarafından kabul edilip edilmediği
 - Emir bazında işlemlerin gerçekleştirilebilir olup olmadığı,
 - Gönderilen emirlerin kısmen veya tamamen gerçekleştiği,

konusunda MKS tarafından bildirim üretilir.MKS'ye doğrudan bağlantı yoluyla üye bildiriminde bulunan üyelerin işlemlerine ilişkin yukarıda (i) ve (ii) bendinde belirtilen MKS

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:6/99

bildirimleri kullanıcı ekranlarına mesaj olarak yansıtılır.Sistem entegrasyonu ile üye bildiriminde bulunan üyelere yapılacak MKS bildirimlerinden yukarıda (i) bendinde belirtilenler yine anlık olarak üye sunucusuna iletilir. Diğer MKS bildirimlerine üye, MKS’de tutulmakta olan MKS bildirim deposundan ulaşılabilir. Oluşturulan tüm MKS bildirimleri 7 gün boyunca saklanır. Her iki tip bağlantı için üyeler bu depodan MKS bildirimlerine ulaşabilirler. 7’nci günün sonunda MKS bildirimleri arşivlenerek saklanır.

9. Sermaye piyasası araçlarının kodlanmasında, imkan bulunduğu ölçüde ortak ve yatırımcı hesap numaralarının belirlenmesinde ve sistemin mesaj altyapısında uluslararası kabul edilmiş kodlama sistemleri kullanılır. Sistemde menkul kıymet kodları olarak ISIN kodları kullanılmakta olup, IBAN kodları ise üye kurumların kullanımının yaygınlaşması halinde kullanıma alınacaktır.
10. Sistemde ileri tarihli ve zamanlı (valörlü) işlemler yapmak mümkündür.
11. Her türlü hukuki işlemde MKK’nın üyeye göre önceliği vardır. MKK yapılmış tüm hukuki işlemlere ilişkin kaydı geçerli bir belge sonucunda kaldırmaya yetkiliyken, üyenin geçerli belgesi olsa bile MKK’nın gerçekleştirdiği bir kaydı doğrudan kaldırması mümkün değildir.
12. MKS’de ihraççı sadece kendi ihraç ettiği araçların Borsada işlem görmeyen kısımlarına ilişkin yatırımcı/ortak bazında kayıt tutabilirken, diğer üyeler hem Borsada işlem gören hem de borsada işlem görmeyen kısımlara ilişkin yatırımcı/ortak bazında kayıtları tutabilirler.
13. MKS nezdinde gerçekleştirilmiş tüm kayıtlar haksahibi, işlem türü, işlemin kaynağı, işleme konu althesap ve işlemi yapan bazında ayrıntılı olarak tutulur.Belirtilen bilgilere ilişkin raporların sistemden alınabilmesi mümkündür.
14. MKK sisteminde ihraççılar itibarıyla tutulan kayıtlara ilişkin hak sahipliğine ilişkin bilgilere, aksi hak sahipleri tarafından yazılı olarak bildirilmedikçe ihraççılar tarafından ulaşılabilir. Hak sahiplerinin aksini bildirir başvuruların MKK sistemine üyeler tarafından üye, hesap ve kıymet detayında iletilmesi halinde iletilen bilgi dahilinde ihraççıya bildirim kısıtlanır.
15. Yatırımcıların internet ve mobil iletişim tabanlı interaktif bağlantılar kurarak, hesapları hakkında bilgi almaları ve yatırımcı blokajı koyabilmeleri mümkündür.
16. Başta SPK-İMKB Gözetim Sistemi olmak gözetim taleplerinden ve üyelerin ihtiyaçlarından kaynaklanan modelleme ve raporlamalar en hızlı şekilde üretilip sunulabilir.
17. Mevcut fiziki uygulamada olduğu gibi Şirketlerin Borsada işlem gören paylarıyla ilgili Aracı Kuruluşlar altında bulunan kıymet bazında stok bilgileri veri dağıtım firmalarına raporlanır.
18. Üyelerin teknik sebeplerle MKS’de işlem gerçekleştirememesi durumunda izlenecek yollar, “Bölüm Q-Elektronik İşlem Esasları”nda açıklanmıştır. Teknik olmayan sebepler ile MKS’de işlem gerçekleştiremeyen üyeler, söz konusu işlemlerin MKK tarafından gerçekleştirilmesini talep edebilirler. Söz konusu talep MKS’de işlem yapılamama sebebini ve yapılması talep edilen işlemlerin detayını açık bir şekilde belirtmelidir. MKK tarafından söz konusu işlemlerin aciliyeti, piyasanın genelini etkileme derecesi ve işlemin üye tarafından gerçekleştirilememesinde üyenin ihmali derecesi gibi faktörler

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:7/99

değerlendirilerek, işlemlerin MKK tarafından, veya söz konusu aksaklığın bir an önce giderilerek üye tarafından gerçekleştirilmesi kararlaştırılır.

- Yukarıda yer alan hususların dışındaki işlemlerde mevzuatta ve genel olarak mevcut uygulamada yapılmakta olan işlemlerin yapısı esas alınmıştır.

B. TAKASBANK İŞLEVLERİNE İLİŞKİN İLKELER

- Alım satım işlemlerinin takası, temerrüt, şartlı virman ve ödünç menkul kıymet işlemleri MKS ile Takasbank arasındaki entegre sistem aracılığı ile gerçekleştirilir.
- Takasbank, MKS uygulamasında hem üye hem de Takas Kurumu sıfatına haizdir. Takasbank üye sıfatıyla SPK tarafından uygun görülen yatırımcılar için yatırımcı hesabı açabilir. Havuz hesabı bu yatırımcılar için Takasbank'ın hesap sahibinin vekili sıfatıyla takas ve virman işlemlerini yerine getirmesi için kullanılır. Takas havuz hesabı ise Takasbank'ın, vekil sıfatıyla üyelerin takas işlemlerini gerçekleştirmesi için kullanılır.
- Şartlı virman, Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası İşlemleri ve Takasbank uygulamalarıyla bağlantılı olarak Takasbank'a verilen teminatların MKS'ye yansıtılması uygulamaları Takasbank ekranlarından başlatılır. Üyelerin Takasbank ekranları aracılığı ile bu konularda iletmış oldukları bildirimleri, MKS'ye bildirim sayılacaktır.
- Üyelerin statüsü ile ilgili her türlü değişiklik, MKK tarafından derhal Takasbank'a bildirilir.
- Fiziki sistemden kaydi sisteme dönüşüm aşamasında, fiziki sertifikaların teslim alınma, saklanma ve imha prosedürleri MKK'nın Kaydi Sistem Acentesi sıfatıyla Takasbank tarafından yapılır.
- MKK sisteminde gerçekleştirilecek sermaye artırım, temettü, itfa ve kupon ödemeleriyle bağlantılı olarak nakit işlemlerinde Takasbank'tan muhabir banka hizmeti alınır. Rüçhan hakkı bedelleri, Takasbank'ta MKK adına açılmış bulunan hesaba aktarılacaktır. Temettü, itfa ve kupon dağıtım uygulamalarında yatırımcıların temettü, itfa ve kupon ödemeleri topluca üye bazında, üyelerin Takasbank nezdinde mevcut olan cari hesaplarına Takasbank aracılığı ile aktarılacaktır.

C. MERKEZİ KAYDI SİSTEM FONKSİYONLARI

- Merkezi Kaydi Sistemde mevcut fonksiyonlar aşağıda listelenmiştir:
 - Yetkilendirme İşlemleri
 - Hesap Açılışları
 - Haksahibi Bazında Kıymet Devir Virmanları (Serbest Virmanlar)
 - Haksahibi Bazında Kıymet Devir Virmanları (Takas Amaçlı Virmanlar)
 - Haksahibi Bazında Kıymet Devir Virmanları (Şartlı Virmanlar)
 - Rehin/Teminat İşlemleri

 MKK MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI	Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: KSM	
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124
		Sayfa No:8/99

- Haksahibi Bazında Temerrüt Raporlama İşlemleri
- Ödünç Menkul Kıymet İşlemleri
- İhraççı İşlemleri
- Yatırımcı İşlemleri
- İşlem Yasakları
- Hukuki İşlemler
- Menkul Kıymet Tanımları
- Üye Tanımları

D. YETKİLENDİRME İŞLEMLERİ GENEL UYGULAMA İLKELERİ

1. MKS’de oluşturulacak kayıtlar ancak “MKK sertifika hizmetleri” kapsamında temin edilen nitelikli elektronik sertifikaya sahip olan ve MKK nezdinde ataması yapılmış olan temsilciler aracılığıyla yapılabilir.

Bu çerçevede, sertifika sahibi temsilcinin MKS’ye bağlantı kurması için öncelikle sertifikaların MKK kullanıcıları tarafından MKS’ye yüklenmesi gerekmektedir.

2. Üyelerin “ana yetkili” (şirket yetkilisi) ve “kullanıcı” (web uygulama ve gözetim yetkilisi) olmak üzere farklı tipte kullanıcıları bulunmalıdır. Kullanıcıların hangi temsilci türünde tanımlanacakları, üyeler tarafından iletilen temsilci atama kararına istinaden belirlenmektedir.
3. Kullanıcı kodları, kullanıcıların sisteme tanımlanması aşamasında MKK tarafından oluşturulur. Kullanıcı kodları üye kodunun sonuna 001’den başlayarak üç haneli rakam eklenmesi şeklinde oluşturulmaktadır. Şirket yetkililerinin kullanıcı kodlarının sonunda yer alan üç hane 900-990 arasındaki rakamlardan oluşurken, diğer kullanıcı kodlarının sonunda yer alan üç hane 001-899 arasındaki rakamlardan oluşur.
4. MKS’ye akıllı kart şifresi (PIN kodu) ve MKS şifresi ile bağlanmaktadır. PIN Kodu, Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı (ESHS) şirket tarafından kullanıcıya iletilirken, MKS şifresi doğrudan MKS tarafından sağlanmaktadır. Şifre basım yetkisine sahip olan şirket yetkilisi temsilci türündeki temsilciler, diğer kullanıcılar için MKS’den şifre üretebilmektedir. Şirket yetkilisi MKS’de aktif statüde değilse diğer kullanıcıların MKS şifre talepleri, üyelerin yazılı taleplerine istinaden MKK tarafından üretilerek elden veya posta ile ilgisine iletilmektedir. MKS şifresinin kullanım süresi 90 gün olup bu süre zarfında MKS şifresinin güncellenmesi gerekmektedir.
5. Kullanıcıya ait sertifikanın süresinin dolması veya farklı sebeplerden dolayı yenileme talebi söz konusu olduğunda, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş ESHS şirketlerden yeni bir sertifika (akıllı kart) temin edilmesi gerekmektedir. ESHS tarafından MKK’ya gönderilen sertifika bilgileri, MKK kullanıcıları tarafından MKS’ye yüklenir ve kullanıcının yeni sertifikası ile bağlantı kurması sağlanır.
6. Üyelerin MKS işlemlerini kendileri yürütmek istemesi durumunda, MKK nezdinde temsilci atamaları zorunludur. Şirket yetkilisi “yetki verme yetkisine” sahip kullanıcı olup şirket

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:9/99

yetkilisi dışındaki kullanıcılar MKS’de ancak şirket yetkilisinin kendilerine verdiği yetkiler çerçevesinde işlem yapabilmektedirler.

7. MKS şifresinin 3 kez hatalı girilmesi sonucu şifre bloke olmakta ve kullanıcı işlem durumu pasife düşmektedir. Şirket yetkilisi temsilci türü için yeni bir MKS şifresi MKK tarafından üretilmekte olup diğer kullanıcıların şifre basım işlemleri şirket yetkilisi tarafından yapılabilmektedir. Şifresi bloke olan temsilcinin, şirket yetkilisi tarafından öncelikle işlem durumunun aktive çevrilmesi gerekmekte sonrasında ise kullanıcıya yeni MKS şifresi basılması gerekmektedir.
8. Şirket yetkilisi gerekli görüldüğü hallerde, diğer kullanıcılarını pasif duruma getirerek sistem girişlerini veya sistemde işlem yapmalarını engelleyebilme olanağına sahiptir.
9. Sistemdeki işlem yetkileri, mesaj bazında tutulmakta olup işlemleri gerçekleştirecek olan kullanıcılara bu yetkiler mesaj bazında tanımlanmaktadır. Mesaj bazında yetkisi olmayan bir kullanıcı, kendisine tanımlanmamış mesaj işleviyle ilgili menü adımına ulaşamaz.
10. Genel uygulama olarak MKS’de gerçekleştirilecek işlemler, giriş ve onay olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmektedir.
11. MKS’de tanımlanacak mesaj işlevlerinin bir grup halinde ve bir rol başlığı altında tanımlanması mümkündür. Böylece aynı işlevleri gerçekleştirecek kullanıcılara rol başlığı altında tanımlanmış tüm mesaj işlevlerinin tek seferde tanımlanmasına imkan verilmektedir.
12. Üyeler, MKK tarafından belirlenecek ve Sermaye Piyasası Kurulun’ca (Kurul) onaylanacak esaslar çerçevesinde, kendi istihdam ettikleri personel ve teknik imkanları kullanmak yerine, diğer bir MKK üyesi aracılığıyla dolaylı ve sürekli bir şekilde MKK’da işlemlerini yürütebilirler. Bu işlemin gerçekleşmesi için üyenin başka bir üye ile “Ortak Sorumluluk Taahhütnamesi” (OST) imzalaması gerekmektedir. İki üye arasında ortak sorumluluk taahhütnamesi imzalanması durumunda, işlemleri yapacak üyenin şirket yetkilisine, adına işlem yapılacak üyede yetkilendirme yetkisi verilmektedir. Şirket yetkilileri, bu yetkiyi sadece kendi üye koduna ait kullanıcıları için kullanabilmektedirler.
13. Üyeler yetkilendirme işlemlerine ilişkin raporları MKS’den alabilmektedirler.

E. YATIRIMCI HESAPLARI VE HESAP AÇILIŞ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER

1. Yatırımcı hesapları MKS’de üyeler tarafından açılır. Sistemde her yatırımcı için ayrı ve tek bir sicil numarası üretilir. MKS de yatırımcı hesabı açılması üyelerin altında hesap tanımlanması ve tanımlanan hesaba ilişkin kimlik bilgisinin iletilmesi adımlarından oluşur. Sistemde daha önce sicil almamış bir yatırımcının sicil alması ise iletilen kimliğin kontrolü T.C Kimlik/Yabancı Kimlik Numarası ve Vergi Kimlik Numarasının teyit edilmesi sonrasında gerçekleşir.

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:10/99

2. Hesap tanımlanması ilgili üyenin altında yatırımcının sahip olacağı hesap numarasının ve hesap özelliklerinin tayin edildiği aşamadır. Yatırımcı hesaplarının tanımlanması aşamasında aşağıdaki bilgilerin sisteme iletilmesi gerekmektedir.

İletilecek Bilgi	Açıklama
Hesap Numarası	
Hesap IBAN Kodu	International Bank Account Number (opsiyonel)
Hesap Açma Neden Kodu	N: Normal, D: Devir, H: Halka Arz
AK Hesap İşlem Durumu	S: Geçici İşlem Yapamaz (Giriş var, Çıkış yok) A: Normal İşlem Yapabilir (Giriş var, Çıkış var) P: Kapalı (Giriş yok, Çıkış yok)
Hesap Yasaklılık Durumu	M: MKK'da geçici işlem yapamaz N: Normal işlem yapabilir T: Tasfiye I: iflas K: Kimliksiz Y: İşlem Yasağı
Hesap Sınıfı	1: Yatırımcı Saklama Hesabı 2: Portföy Yatırımcısı Saklama Hesabı 3: Yatırım Fonu Saklama Hesabı 4: AK Portföy Hesabı 5: Halka Arz Hesabı 6: İhraççı Ortak Hesabı 7: Acente Saklamacı İşlem Hesabı 8: Yatırım Fonu Saklamacı İşlem Hesabı 9: Portföy Yönetim Saklamacı İşlem Hesabı 10: Yatırım Ortaklığı Saklama Hesabı 11: Yatırım Ortaklığı Saklamacı İşlem Hesabı
Saklamacı Üye Kodu	İşlem hesaplarının Saklamacı Üye Bilgisi (7,8,9,11 için)
Portföy Kodu	Portföy Hesabının bağlı olduğu portföy kodu (2,9 için)
Yatırım Fonu Takas Üye Kodu	3 ve 8 için
Yatırım Ortaklığı Takas Üye Kodu	10 ve 11 için
Hesap Türü	Tekil, Müşterek
VOB	Hayır/Evet

3. Hesap tanımlama aşamasında Hesap Yasaklılık Durumu otomatik olarak “Kimliksiz” değeri ile açılır. Kimlik bilgisi ileilmeksizin sadece hesap numarası ile MKS’de işlem yapılması mümkün olmamaktadır.
4. Kimlik iletilmesi için hesabın daha önceden açılmış olması ve daha önce bir kimlik ileilmemiş olması esastır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:11/99

5. İletilen kimlik bilgileri yatırımcının uyruğuna (Yerli, Yabancı), Kimlik tipine (Gerçek, Tüzel, Fon, Yatırım Ortaklığı, Diğer) ve Mükellef Türüne (Tam, Dar) göre değişmektedir. Bu çerçevede iletilecek Zorunlu/Opsiyonel bilgiler aşağıda yer almaktadır.

KİMLİK TİPİ	İLETİLECEK BİLGİLER
Yerli Gerçek	Zorunlu Alanlar: Mükellef Türü, Ad, Soyad, T.C. Kimlik numarası, Doğum tarihi, İletişim Bilgileri
Yerli Tüzel	1-Mükellef Türü Tam ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Ticaret Sicil Dairesi, Ticaret Sicil Kayıt Tarihi ve Ticaret Sicil Kayıt Numarası, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Sektör Kodu, Alt Sektör Kodu, 2-Mükellef Türü Dar /Boş ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Ticaret Sicil Dairesi, Ticaret Sicil Kayıt Tarihi ve Ticaret Sicil Kayıt Numarası, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Sektör Kodu, Alt Sektör Kodu,
Yatırım Ortaklığı	Zorunlu Alanlar: Mükellef Türü, Ünvan, Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Ticaret Sicil Dairesi, Ticaret Sicil Kayıt Tarihi ve Ticaret Sicil Kayıt Numarası, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Sektör Kodu, Alt Sektör Kodu, SWIFT Kodu
Yerli Fon	Zorunlu Alanlar: Mükellef Türü, Ünvan, Vergi Numarası, Vergi Dairesi, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: SWIFT Kodu
Yerli Diğer	1-Mükellef Türü Tam ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, Vergi Numarası, Vergi Dairesi, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Ticaret sicil dairesi ve Ticaret Sicil Kayıt Numarası, 2-Mükellef Türü Dar /Boş ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Ticaret sicil dairesi ve Ticaret Sicil Kayıt Numarası,
Yabancı Gerçek	1-Mükellef Türü Tam ve Vergi No seçilmiş ise: Zorunlu Alanlar: Ad, Soyad, Baba Adı, Anne Adı, Kimlik Seri No, Ülke Kodu, Doğum Yeri, Doğum Tarihi, Cinsiyeti, Vergi Kimlik Numarası, İletişim Bilgileri 2-Mükellef Türü Dar ve Vergi No seçilmiş ise: Zorunlu Alanlar: Ad, Soyad, Baba Adı, Anne Adı, Kimlik Seri No, Ülke Kodu, Doğum Yeri, Doğum Tarihi, Cinsiyeti, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Vergi No Yabancı Kimlik Numarası seçimi ile iletilecek kimlik bilgileri: Ad, Soyad, Yabancı Kimlik Numarası, Doğum tarihi, İletişim Bilgileri
Yabancı Tüzel	1-Mükellef Türü Tam ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Ülke Kodu, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Sektör Kodu, Alt Sektör Kodu, SWIFT Kodu, 2-Mükellef Türü DAR ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, Ülke Kodu, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Sektör Kodu, Alt Sektör Kodu, SWIFT Kodu,

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:12/99

Yabancı Fon	Zorunlu Alanlar: Mükellef Türü, Ünvan, Vergi Numarası Vergi Dairesi, Ülke kodu, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: SWIFT Kodu
Yabancı Diğer	1-Mükellef Türü <u>Tam</u> ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Ülke Kodu, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Ticaret sicil dairesi ve Ticaret Sicil Kayıt Numarası, 2-Mükellef Türü <u>Dar/Boş</u> ise: Zorunlu Alanlar: Ünvan, Ülke Kodu, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Vergi Numarası, Vergi Dairesi, Ticaret sicil dairesi ve Ticaret Sicil Kayıt Numarası

6. Ticaret sicil bilgilerinin tutulduğu kimlik tipleri ve ilgili alanlara iletilmesi gereken bilgilere ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Alan Adı	Kimlik tipleri	İletilmesi Gereken Bilgi
Ticaret Sicil Dairesi	Yerli-tüzel, yatırım ortaklığı, diğer ile yabancı diğer	Ticari İşletmeler için Ticaret Sicil Dairesi bilgisi, diğer tüzel kişilikler için ise bağlı olunan makam bilgisi girilecektir. ÖRN: Vakıflar için; bağlı bulunulan makam, Vakıflar Genel Müdürlüğü
Ticaret Sicil Kayıt Tarihi	Yerli-tüzel ve yatırım ortaklığı	Bağlı olunan makama ilişkin kaydolma tarihi bilgisi.
Ticaret Sicil Kayıt No	Yerli-tüzel, yatırım ortaklığı, diğer ile yabancı diğer	Bağlı olunan makama ait kayıt numarası.

7. Yerli gerçek kişi yatırımcılara sicil verilmesi, yatırımcının MKS'ye iletilen MERNİS numarası üzerinden ad, soyad ve doğum tarihi bilgileri dışındaki bilgilerin sisteme otomatik olarak taşınması ile gerçekleştirilir. Yerli ve yabancı tüzel kişiler, yatırım ortaklığı, yatırım fonu niteliğindeki yatırımcıları için sicil numarası sadece vergi kimlik numaralarının teyit edilmesinden sonra oluşturulur.

8. İletilen kimlik bilgileri içerisinde T.C. Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik Numarası yer alıyorsa;

- Kimlik iletilmesi işlemi onaylandığında iletilen (TC Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik Numarası, Ad/Soyad, Doğum Tarihi) bilgilerin on-line olarak kontrolü gerçekleştirilir ve bilgilerin doğru olması durumunda "Sorulacak" yanlış olması durumunda "Red" statüsünü alır.
- Sorulacak statüsünde bir kimliğin tüm bilgilerinin (iletilecek bilgiler dışında tebliğ gereği gereken bilgiler) MERNİS veritabanından getirilmesi ile birlikte mernis statüsü "Kabul" olarak sistem tarafında güncellenir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:13/99

8. İletilen kimlik bilgileri içerisinde Vergi Kimlik Numarası yer alıyorsa;

- c) Kimlik iletilmesi işlemi onaylandığında MKS veritabanında bu vergi numarasının olup olmadığını sistem kendisi kontrol eder. Olmaması durumunda “Sorulacak” kaydı ile maliye statüsü güncellenir.
- d) İletilen vergi numarasının MKS veritabanında olması durumunda, iletilen numara ile iletilen Ad/Soyad veya Ünvan bilgisi uyuşuyorsa “Kabul” uyuşmuyorsa “Red” kaydı ile maliye statüsü güncellenir.

9. Kimlik bilgilerinin iletilmesinden sicil verilmesi aşamasına kadar geçen süre zarfında, Vergi Kimlik Numarası ve TC Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik Numarası ile MERNİS bilgilerinin teyidinde karşılaşılabilecek durumlar aşağıda özetlenmiştir. Söz konusu hesaplar, herhangi bir sicil ile “eşleşmemiş” olduğu sürece hareketsiz olmaktadır.

Maliye Statüsü	Mernis Statüsü	Hareketsizlik Durumu
Giriş	Giriş	Hesap kimliksiz olduğundan işlem yapılamaz.
Kabul	Kabul	Hesap sicil alacağından hareketsizlikten bahsedilemez.
Red	Red	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Kabul	Sorulacak	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Sorulacak	Sorulacak	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Sorulacak	Kabul	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Red	Sorulacak	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.

10. Hesapların müşterek olması durumunda tüm hesap sahiplerine ilişkin kimlik bildirimi hesap açılışı sırasında iletilir. Tüm kimliklerin sicil almasından sonra yeni bir kimlik eklenmesi, kimlik iptali ve ortaklık paylarının değiştirilmesi mümkün değildir.

11. Müşterek hesaplarda oran bildirimi dahilinde hak sahipliği söz konusudur. Tüm hak sahiplerinin hak sahipliği oran toplamı %100’ü bulmalıdır.

12. Hesap kimlik bilgilerinde değişiklik olması halinde değişiklik bildirimi, üye tarafından iletilen TC. Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik Numarası ile MERNİS veri tabanındaki bilgiler ile MKK sistemindeki kimlik bilgileri güncellenir. Bu şekilde, yatırımcı hesap açılışlarındaki bilgilerin değiştirilmesinde MERNİS/Maliye Bakanlığı veri bankasından yararlanılması yoluyla, bilgilerin doğruluğu güvence altına alınır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:14/99

13. MKK sisteminde sicil almış yatırımcı için sadece sicil, ad, soyad/ünvan ve iletişim bilgileri iletilerek yeni hesap tanımlanması mümkündür.

14. MKS'de açılmış olup, herhangi bir sicil ile eşleşmiş hesaplar hareket görmediği sürece iptal edilebilir. Eşleşmiş bir hesabın iptal edilmesi halinde iptal tarihinden itibaren 10 yıl geçmedikçe başka bir yatırımcı için açılması söz konusu değildir.

15. Yatırım fonlarının kaydileştirilmesi döneminde sicil almamış yatırımcı hesaplarına FG (Fon Geçiş) hesap açma nedeni tanımlanmıştır. Sermaye Piyasası Kurulu kararı gereğince 01.01.2007 tarihinden itibaren hesap açma nedeni FG olan hesapların sicil almamış olanlarından fon payı satış (yatırımcı açısından) işlemi yapılabilecek, fon payı alım işlemi yapılamayacaktır.

16. Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararı doğrultusunda, Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş.(VOB) nezdinde gerçekleşecek işlemler için tanımlanmış hesaplar üyelerce MKS de tanımlanacaktır. Bu doğrultuda "VOB" durumu Evet" olarak tanımlanmış hesaplar için sicil alma sürecinde sicil ve kimlik bilgileri, bildirim mesajı yolu ile sistem tarafından otomatik olarak Takasbank'a iletilir.

17. Kurul düzenlemeleri gereğince çeşitli işlemlerin takibi için MKS de hesap açılmadan hesaptan bağımsız sicil numarası aldırılabilir. Hesaptan bağımsız sicil aldırma uygulaması ile oluşturulan sicile ait adres bilgisi kayıtlarımıza irtibat adresi olarak kaydedilmektedir. Ancak ilgili kişinin evvelce alınmış sicili bulunması durumunda adres bilgisi kaydedilmez.

18. IBAN Kodu (International Bank Account Number), ISO 13616 No.lu standarda göre oluşturulmuş Uluslararası Banka Hesap Numarasını temsil ettiğinden, MKS'de sadece bankalar tarafından iletebilmektedir.

E.1- Alt Hesap Kodu Alt Hesap Açık Adı Alt Hesap Kullanım Amacı

1. Yatırımcı hesaplarının açılması ile birlikte aşağıda belirtilen alt hesaplar da sistemde otomatik olarak oluşur.

- **GKRL** Genel Kurul Blokaj Hesabı : Genel Kurul Blokaj uygulaması sonucunda kıymetlerin aktarılarak blokelenmesi.
- **HACZ** Haciz hesabı : Haczedilen kıymetlerin aktarılıp blokelenmesi.
- **HAPS** Hapis hesabı : Üyelerin yatırımcılardan olan alacaklarının teminat altına alınmasını sağlamak amacıyla kıymetlerin aktarılarak blokelenmesi.
- **OPSP** ÖPSP Talep Blokaj Hesabı : Takasbank Ödünç Piyasası uygulamasıyla bağlantılı ödünç verilecek kıymetlerin aktarılarak blokelenmesi.
- **OPTD** ÖPSP Kapama Blokaj Hesabı : Takasbank Ödünç Piyasası uygulamasıyla bağlantılı olarak ödünç alınan kıymetin farklı bir ödünç işlemine konu olması durumunda Takasbank tarafından blokelenmesi.
- **RHNA** Rehin Alınan Kıymetler Hesabı: Rehin alınan kıymetlerin rehin alan hesabına aktarılarak blokelenmesi
- **RHNV** Rehin Verilen Kıymetler Hesabı: Rehin alınan kıymetlerin rehin veren hesap altında saklanarak blokelenmesi.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:15/99

- **SBLK** Şartlı Virman Blokaj Alt Hesabı: Şartlı virmana konu kıymetlerin işlem gerçekleşene kadar aktarılarak blokelenmesi.
- **SERB** Serbest Hesap: Tüm işlemlere açık.
- **TAVB** Takas Amaçlı Virman Blokajı Alt Hesabı: Satılan kıymetlerin işlem akşamında (Takas süresine kadar) aktarılarak blokelenmesi.
- **TEKA** Transfer Edilecek Kıymetler Alt Hesabı: Transfer edilecek kıymetlerin transfer gerçekleşene kadar aktarılarak blokelenmesi.
- **YBLK** Yatırımcı Blokajı Hesabı: Yatırımcı tarafından kıymet hareketinin önlenmesi amacıyla kıymetlerin blokelenmesi.
- **TEMS** Serbest Temerrüt Alt Hesabı: Acente kurum temerrüt işlemlerinin izlenmesi.
- **OPOZ** Opoze Alt Hesabı: Opoze kaydı içeren kıymetlerin aktarılarak blokelenmesi.
- **ITBK** İtfâ Blokaj Alt Hesabı: Erken itfâ işlemine konu edilecek kıymetlerin işlem gerçekleşene kadar aktarılarak blokelenmesi.
- **BRUT** Brüt Althesabı: Brüt takas uygulamasında olan kıymetlerin otomatik takas sürecinde kullanılmaktadır.
- **PBLK** TEFASP İşlem Blokaj Althesabı: Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformunda alım satımı yapılan yatırım fonlarının bloke edildiği hesaptır.
- **FBLK** BYF Blokaj Althesabı: Borsa yatırım fonu creation/redemption (oluşturma/bozma) işlemlerinde kıymetlerin bloke edildiği hesaptır.
- **MBLK** Piyalar Arası Aktarım Blokaj Hesabı : Hisse Senedi Piyasası ve Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarı arasında yatırımcıların aynı hesap ve aynı takas gününe ait bir piyasadaki alacakları ile diğer piyasadaki borçlarının kapatılabilmesi amacıyla üyelerin bildirimi doğrultusunda gerçekleştirilen işlemlerde kullanılan alt hesaptır.

E.2- Sistemde Kullanılacak Operasyonel Hesaplar

1. MKS'de üyeler tarafından gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin olarak kullanılacak hesaplar bunların kullanım amaçları aşağıda yer almaktadır.
 - **Portföy Yatırımcısı Saklama Hesabı (2 sınıflı):** Portföy Yönetimi Saklama yetkisi olan kurumlarda, yatırımcılarına ait portföylerdeki kıymetlerin, hak sahibi bazında saklanması amacıyla açılan hesaplardır.
 - **Yatırım Fonu Saklama Hesabı (3 sınıflı):** Yatırım Fonlarına ilişkin kıymetlerin ilgili fon adına saklanması amacıyla Takasbank tarafından açılan hesaplardır
 - **AK Portföy Hesabı (4 sınıflı):** Aracı Kurum Portföylerinin izlenmesi amacıyla açılan hesaplardır.
 - **Halka Arz Hesabı (5 sınıflı):** Halka Arza aracılık eden kurumların Halka Arz işlemlerini gerçekleştirmek için açtıkları hesaplardır.
 - **İhraççı Ortak Hesabı (6 sınıflı) :** İhraççı şirketler tarafından ortakları için açılan ve sadece kapalı payların izlendiği hesaplardır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:16/99

- **Acente Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı) (7 sınıflı):** Alım Satım Yetkisi olmayan sadece saklama yetkisi olan Acenta hizmeti veren kurumların IMKB’de alım satım işlemlerini gerçekleştirmek üzere Aracı Kurumlar altında açılan hesaplardır.
- **Yatırım Fonu Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı) (8 sınıflı):** Yatırım Fonlarının Portföylerine ilişkin kıymetlerin IMKB’de alım satım işlemlerinin yapıldığı Aracı Kurumlar altında açılan hesaplardır. Yatırım Fonu Saklama Hesabı ile bağlantılıdır.
- **Portföy Yönetim Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı) (9 sınıflı):** Portföy saklama kuruluşlarının işlemlerine ilişkin kıymetlerin aracı kurumlarca IMKB’de alım satımının yapıldığı hesaplardır. Portföy Yatırımcısı Saklama Hesabı ile bağlantılıdır.
- **Yatırım Ortaklığı Saklama Hesabı (10 sınıflı):** Yatırım Ortaklığı Portföylerine ilişkin kıymetlerin ilgili yatırım ortaklığı adına saklanması amacıyla Takasbank tarafından açılan hesaplardır.
- **Yatırım Ortaklığı Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı) (11 sınıflı):** Yatırım Ortaklığı Portföylerine ilişkin kıymetlerin IMKB’de alım satım işlemlerinin yapıldığı Aracı Kuruluş altında açılan hesaplardır. Yatırım Ortaklığı Saklama Hesabı ile bağlantılıdır.
- **Ak Takas Havuz Hesabı (12 sınıflı -AKTAH):** Takas işlemlerinin tamamlanması amacıyla kullanılan havuz hesaplarıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **Ak Temerrüt Havuz Hesabı (13 sınıflı -AKTEH):** Takas yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşterilerin işlemlerinin sonuçlandırılması amacıyla kullanılan havuz hesaplarıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **Takasbank Takas Havuz Hesabı (14 sınıflı -TBTAH):** Takasbank’ın takas işlemlerini sonuçlandırmak amacıyla MKS’de Takasbank (TVS) üyesi altında otomatik tanımlanan havuz hesabıdır.
- **Takasbank Temerrüt Havuz Hesabı (15 sınıflı -TBTEH) :** Takasbank’ın üye temerrüt işlemlerini sonuçlandırmak amacıyla MKS’de Takasbank (TVS) üyesi altında otomatik tanımlanan havuz hesabıdır.
- **Saklamacı Kurum Netleştirme Havuzu (16 sınıflı -İşlemci kurum+NETHVZ):** Acente kurumda takas işlemlerinin tamamlanması amacıyla kullanılan havuz hesaplarıdır. İşlemci aracı kurum altında “Acente Saklamacı İşlem Hesabı”
- **İhraççı Havuz Hesabı (17 sınıflı -IHRACH):** İhraççı kurumun ihraç edilecek menkul kıymetlerini izlenmesi amacıyla açılan havuz hesaplarıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **İhraççı Satılabilir Paylar Havuzu (18 sınıflı -IHRACSAT):** Yatırım Fonu ihraç eden ihraççı tarafından ihraç sonrası Yatırım Fonu alım satım işlemlerinin izlendiği hesaplardır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **Temerrüt Hesabı (19 sınıflı -AKTEMHES):** Aracı Kurumların Takasbank’a karşı olan takas yükümlülüklerini yerine getirmemeleri sonucunda, takas temerrütlerini sonuçlandırmak amacıyla kullanılan Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:17/99

- **YTL Küsürat Hesabı (20 sınıflı -AKYTLHES):**YTL düzenlemesi nedeniyle sistemde oluşan virgülden sonraki üçüncü hanedeki bakiyenin aktarılarak izlendiği hesaplardır.
- **Takasbank OPSP Havuzu (21 sınıflı -TBOPH):** Takasbank'ın Ödünç Piyasası işlemlerini sonuçlandırmak için MKS'de kullanılan havuz hesabıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **AK Hata Portföy Hesabı (22 sınıflı -AKHATAP):** Takas işleyişinde sıkıntı oluşmaması için MKK sisteminde tanımsız ve işlemsiz durumda olan hesaplarla ilgili alım-satım işlem sonuçlarının yansıtıldığı havuz hesabıdır. Aracı Kurum kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **Kaydi Bilinmeyen Ortak Hesabı (23 sınıflı -KAYDBOH):** İhraççı altında bilinmeyen ortak hesabında izlenen fiziki kayıtların sermaye artırım karşılıkları, kıymet iptali, birleşmesi vb. sebeple oluşan kaydi paylarının izlendiği hesaplardır Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **Fiziki Bilinmeyen Ortak Hesabı (24 sınıflı -FZKBOH):** İhraççı altında Bilinmeyen Ortak hesabında fiziki kayıtların izlendiği hesaplardır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **Saklamacı Kurum Temerrüt Havuzu (26 sınıflı -İşlemci üye kodu + TEMHVZ):** Acente kurum temerrüt işlemlerinin sonuçlandırılması için tanımlanmış havuz hesaplarıdır. İşlemci aracı kurum altında "Acente Saklamacı İşlem Hesabı" tanımlandığında Saklamacı kurum altında otomatik olarak açılır.
- **Aracı Kurum Özel Sektör Tahvili Havuz Hesabı (27 sınıflı - Osth):** Aracı Kuruluşların Özel Sektör Tahvili Takas işlemlerinin tamamlanması amacıyla havuz mantığında kullanılan hesaplardır Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır. Üyeler tarafından, ilgili hesabın ünvanı: "Üye kodu+boşluk+OSTH" olarak oluşturulup sicil alınması sağlanır.
- **Özel Sektör Tahvili Takas Havuz Hesabı (28 sınıflı -OTH):** Takasbank'ın takas işlemlerini sonuçlandırmak amacıyla kullanılan havuz hesabıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır. Takasbank tarafından, ilgili hesabın ünvanı: "TVS+boşluk+OTH" olarak oluşturulup sicil alınması sağlanır.
- **Fon Depo Havuz Hesabı (31 sınıflı -FONDEPO):** Fon İşlemlerinde sicil alamamış yatırımcılara ait işlemlerin geçici olarak bildirilmesi için kullanılan havuz hesabıdır.
- **TEFASP İşlem Hesabı (32 sınıflı):** Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu işlemlerinde kullanılan havuz hesabıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik açılmaktadır.
- **İhraççı Varant Saklama Hesabı (33 sınıflı):** Varant ihraççı üyesi adına ve ilgili tebliğ uyarınca ihraç edilen varantlara ilişkin işlemler ve bu kıymetlerin saklanması amacıyla açılan hesaplardır.
- **Repo Takas Havuz Hesabı (35 Sınıflı- RPTAH) :** İMKB Hisse Tercihli repo ters repo pazarı işlemlerinin takası amacıyla kullanılan havuz hesaplarıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:18/99

- **Repo Temerrüt Havuz Hesabı (40 Sınıflı- RPTEH) :** İMKB Hisse Tercihli repo ters repo pazarı işlemleri takası sonucu oluşan temerrüt işlemlerinin sonuçlandırılması amacıyla kullanılan havuz hesaplarıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik olarak açılır.
- **Takasbank Ters Repo Hesabı (41 Sınıflı- TRBLH) :** Aracı Kuruluşların İMKB dışında veya İMKB de gerçekleştirilmiş olup takası mevcut takas süreci dışında yapılacak repo işlemleri karşılığı kıymetlerin bloke edileceği hesaptır. MKS’de Takasbank tarafından açılır.
- **Takasbank Hisse Repo Temerrüt Havuz Hesabı (37 sınıflı - TRTEH) :** Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarına ilişkin temerrüt işlemlerinin sonuçlandırılması amacıyla kullanılan, Takasbank altında açılmış havuz hesabıdır.

E.3- Vekil Bilgi Tanımlama İşlemleri

Sermaye Piyasası Kurulu’nun aldığı karar doğrultusunda, vekalet bilgilerinin MKS üzerinden takip edilmesi sağlanmaktadır. İlgili tanımlamalar aşağıdaki kurallar doğrultusunda gerçekleştirilebilmektedir:

1. Müşterilerinin vekalet bilgilerinin iletilmesi aşamasında vekilin, Kurulun Seri:IV No:28 sayılı Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Esasları Hakkında Tebliği’nin (Tebliğ) 10’ncu maddesinde belirtilen sicil numarasının Kuruluşumuza bildirilmesi zorunlu tutulmuştur. Kuruluşumuz nezdinde sicili bulunmayan vekillerin bildirimi ise ancak Tebliğ’in 2 nolu ekinde belirtilen bilgilerin Kuruluşumuza iletilmesi suretiyle vekil için sicil alınması sonrasında gerçekleştirilmektedir. Bu süreçte vekilin Kuruluşumuz nezdinde bir yatırımcı hesabı bulunması zorunluluğu aranmamaktadır.
2. Vekalet konuları “1-Hesap Açım, 2-Alım Satım, 3-Diğer” olarak bildirilmekte olup, birden fazla seçenek ile bildirim iletebilmesi mümkün olmaktadır. Vekil olarak sadece gerçek kişiler bildirilmektedir.
3. Herhangi bir kaydın iptal edilmesine veya güncellenmesine imkan verilmekte, ancak bu durumda açıklama yazılması zorunlu tutulmaktadır.

E.4- Nitelikli Yatırımcı İşlemleri Takibi

Kurul tarafından alınan karar doğrultusunda, nitelikli yatırımcıların diğer yatırımcılardan ayrı olarak izlenebilmesi amacıyla, aracı kuruluşlar tarafından nitelikli yatırımcılardan alacakları beyan çerçevesinde MKS de nitelikli yatırımcı tanımlaması yapılabilmektedir. Nitelikli yatırımcı işlemlerinin takibinde;

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:19/99

1. Bir yatırımcının MKS kayıtlarına göre nitelikli yatırımcı addedilebilmesi için üye kurumlardan birinin bildirimi yeterli kabul edilmekte, bildirimi yapan kurumlar dışındaki kurumların, söz konusu yatırımcı adına kendilerinde açılmış hesap bulunması kaydıyla, bu yatırımcının nitelikli yatırımcı olarak görebilmelerine imkan verilmektedir.
2. Nitelikli olduğu bildirilen yatırımcının tüm tekil hesapları nitelikli yatırımcı hesabı olarak MKS kayıtlarında yer alır. Müşterek hesaplarda ancak, hesap sahibi tüm kişilerin nitelikli yatırımcı olduklarına dair bildirimin MKS'ye iletilmesi halinde ilgili müşterek hesaplar nitelikli olarak addedilir.
3. Nitelikli yatırımcı özelliğinin kaybedilmesi durumunda, herhangi bir üye tarafından iletilen bildirim doğrultusunda, söz konusu yatırımcı bilgisi nitelikli yatırımcı listesinden silinir. Nitelikli yatırımcı olarak kabul edilen bir yatırımcı için işlem yapılmadan önce tüm kurumlar tarafından söz konusu raporun kontrol edilmesi yükümlülüğü aracı kuruluşlara aittir.

F. KIYMET VİRMANLARI VE VİRMANA İLİŞKİN İLKELER

1. MKS nezdinde kaydi sermaye piyasası araçlarının hesaplararası transferi (virmanı) üyeler tarafından yerine getirilir.
2. Yatırımcı hesapları arasında yapılan virmanlarda üyelere ait havuz hesapları kullanılmaz.
3. Ödeme karşılığı olmayan virmanlar merkezi kaydi sistem içinde gerçekleşir. Ödeme karşılığı virmanlar (şartlı virman) için Takasbank'tan servis alınmaktadır.

F. 1 - Virman Türleri

1. Serbest Virman (SV): Devir, ödünç verme ve hibe etme gibi çeşitli nedenlerle kişinin aynı üye veya başka üye nezdinde kendisine veya başkasına ait hesaplara nakit veya sair bir karşılık ve şarta bağlı olmaksızın aktarım yapması anlamındadır.
2. Alım Satımdan Kaynaklanan Takas Amaçlı Virman (TAV): Haksahibinin veya üçüncü bir kişinin yapmış olduğu alım-satımlardan kaynaklanan hak ve yükümlülükleri nedeniyle MKK nezdindeki Aracı Kuruluş /Takasbank Havuz hesapları ile yatırımcı hesapları arasında aktarım yapılması anlamındadır.
3. Ödeme Karşılığı Virman (DVP-Şartlı Virman): Hak sahibinin ödeme karşılığı virman talebinin yerine getirilmesidir.
4. Serbest Virmanlarda (Free Of Payment Transfer)işlem bazında ayırım yapılacak olup kaynak bazında izleme yapılabilmesine imkan verecek uygulamalar mevcuttur. Bu çerçevede, özellikle SV türü virmanlarda kullanılmak üzere doğrudan virman, karşı üye

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:20/99

onaylı virman ve karşı üye girişli virman olmak üzere üç değişik virman uygulaması mevcuttur.

5. Gönderen üyenin karşı üyenin yatırımcı hesabına karşı üyenin herhangi bir müdahalesine gerek kalmaksızın virman yapılabilmesi doğrudan virman olarak adlandırılmaktadır. Doğrudan virman işlemlerinde üç değişik yöntemle virman yapılması mümkündür:

a) Virman yapılabilmesi için hesap no girilmesinin yeterli olması.

b) Hesap no girilmesi ve sistemin ad-soyad bilgisini ekrana getirmesinin ardından virman yapılması, hata olduğunda düzeltmenin gönderen kurum tarafından yapılması.

c) Hesap no ve ad-soyad (veya sicil no) bilgisinin girilmesi ve sistemin kontrolü, hata olduğunda düzeltmenin gönderen kurum tarafından yapılması.

6. Gönderen üyenin karşı üyenin onayı sonrası yatırımcı hesaplarına virman yapılabilmesi karşı üye onaylı virman olarak adlandırılmaktadır. Karşı üye onaylı virman işlemlerinde üç değişik yöntemle virman yapılması mümkündür:

a) Virman yapılabilmesi için hesap no girilmesinin ve alıcı üyenin onayının yeterli olması.

b) Hesap no girilmesi ve sistemin ad-soyad bilgisini ekrana getirmesinin ardından alıcı kurum onayıyla virman yapılması, hata olduğunda düzeltmenin gönderen kurum tarafından yapılması.

c) Hesap no ve ad-soyad (veya sicil no) bilgisinin girilmesi, sistemin ve karşı üyenin kontrolünün ardından alıcı kurum onayıyla virman yapılması, hata olduğunda düzeltmenin gönderen kurum tarafından yapılması.

7. Gönderen üyenin sadece gönderen hesap ve miktar bilgilerini girmesi ve karşı üyenin yatırımcı bilgilerini girmesinin ardından yatırımcı hesaplarına virman yapılabilmesi karşı üye girişli virman olarak adlandırılmaktadır.

8. Gönderen üyenin, karşı üyenin yatırımcı hesaplarına doğrudan virman yapılabilmesi ya da gönderen üyenin karşı üyenin onayı sonrası yatırımcı hesaplarına virman yapılabilmesi karma virman (doğrudan ya da karşı üye onaylı) olarak adlandırılır. Virman yapılabilmesi için karşı kurum hesap numarası girişi zorunludur. Virmanlanacak hesap için ad-soyad bilgisi girilmiş ve sistem kayıtları ile tutarlı ise işlem doğrudan virman şeklinde gerçekleşir. Ad-soyad bilgisi hatalı ya da sadece hesap numarası girilmiş ise işlem karşı üye onaylı virman şeklinde gerçekleşir. Hesabına virman gelen kurum hesaba ilişkin düzenleme yapamayıp işlemi onaylanabilir ya da reddeder.

9. Karma Virman tüm kurumlar arası asgari tanımlanmış virman seçeneği şeklinde tanımlanır. Üyeler tercihleri doğrultusunda transfer politikalarından en az biri tanımlı olma koşulunu gözeterek karşı üyeye uygulamak istedikleri transfer politikalarını belirleyebileceklerdir. Her üye diğer alternatiflerden bir yada birkaçını üyeler bazında tanımlayabilir. Böylece, herhangi bir virman yapan üye karşı üye kodunu girdiği anda karşı üyenin hangi alternatif doğrultusunda virman işleminin yapılmasını istediğini öğrenip,

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:21/99

ekranları ona göre kullanabilir. Üyelerin diğer üyelerden hangi tür virman kabul edeceklerine ilişkin olarak virman politikaları belirlemeleri gerekmektedir. Belirlenen virman politikalarında yapılacak değişiklikler ancak bir gün sonra geçerli olur.

10. Kıymet Transfer Politikaları ekranından tanımlanan Doğrudan Kıymet transfer politikası uygulaması Kıymet Transfer Alıcı Yatırımcı Politikaları menü adımı kullanılarak belirlenecek yatırımcı hesapları için uygulama dışı bırakılabilecektir.
11. Doğrudan transfer ve karma transfer tipinde isim/ünvan/sicil'in doğrulanması halinde doğrudan gerçekleşen üyeler arası virman işlemlerinde son saat 18:30 olarak belirlenmiştir.
12. Son saat sonrası yapılan karma transfer tipi seçili kıymet transferleri isim/ünvan/sicil doğrulanması yapılmadan karşı üye onayına düşürülerek işlemin gerçekleşmesi için mutlaka karşı kurumun onayı aranacaktır. Üyelerin son saat sonrası doğrudan transfer göndermeleri halinde ise ilgili talimatlar hata olarak gerçekleştirilmeyecektir.

F. 2 - Kullanıcı Limit Yetkisi Tanımlama

1. Üye Kurum, Kullanıcısı için limit kontrolü uygulanmasına gerek görüldüğü hallerde günlük transfer limiti belirlenebilmektedir. Limit para cinsi ve tutar detayında bir defaya mahsus olmak üzere Kullanıcı Limit Yetkisi Tanımlama ekranından belirlenir. Belirlenen tutar aşımı durumunda kullanıcının transfer yapması engellenir.
2. İşlemi giren kullanıcının limiti, işlemin onaylanması sonucunda değişecek, kullanıcı limitini aşan miktarda giriş gerçekleştirmiş olsa bile onay sırasında sistem tarafından yapılan kontrol ile limitten daha fazla kıymet transferi yapılması mümkün olmayacak işlem limit aşımı hatası alacaktır.
3. Karşı kuruma transfer edilen bir kıymetin transfer iptali ile bakiyenin tamamı iptal edilmişse kullanıcının limiti ilgili bakiye dahilinde artırılır. Parçalı gerçekleşen bir talimatın iptalinde limit artışı mümkün olmayacaktır.

F. 3 - Kullanıcı Talimat Yetkisi Tanımlama

1. Transfer işlemini gerçekleştirecek Kullanıcıların transfer yapabileceği alıcı üyelerin bir defaya mahsus olmak üzere Kullanıcı Talimat Yetkisi Tanımlama ekranından tanımlanması gerekmektedir.
2. Sadece Kurum içine virmana yetkili olarak kısıtlı yetki verilmek istenen Kullanıcılara, bu ekranda kendisine ait Kurum Kodu yazılarak sadece kurum içi yetki verilebilmesi mümkündür. Aynı zamanda tek bir tanımla tüm üyelerin seçilmesi de sağlanmaktadır.
3. İşleyiş girişi takiben Kurum içi onay Kurum dışı onay olmak üzere iki aşamalı tasarlanmış olup giriş kullanıcısının her iki onay yetkisine sahip olması halinde işlem girişi anında

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:22/99

onaylanmaktadır. İşleyişin iki kullanıcı tarafından kontrolü isteniyorsa iki farklı kullanıcıya giriş ve onay yetkileri tanımlanmalıdır. Ayrıca Onay yetkilerinden Transfer Onaylama kurumdışı ve Transfer Onaylama Kurumu mesaj işlevlerinin farklı kullanıcılara verilerek onay yetkilerinin bu aşamada da iki farklı kullanıcıya ayrıştırılması mümkün kılınmıştır.

F. 4 - Virman İşlem İlkeleri

1. Giriş yapılmış virman emirlerinin virman geçerlilik tarihi geçene kadar gönderen kurum onay kullanıcısı tarafından onaylanması mümkündür.
2. Doğrudan yapılan virmanlar aynı zamanda hesap alternatifi ve limitli özellikler içerebilir. Alıcı üye tarafından, gönderen üye bazında günlük işlem bazında TL tutarı limitleri (son seans ağırlıklı ortalama fiyatlar esas alınarak) ve hisse bazında adet limitleri tanımlanabilir. Ayrıca gönderen kurum tarafından giriş yapan kullanıcısı bazında limit belirlenmesi yapılabilir..
3. Kıymet transferi ancak yatırımcının SERB, YBLK ve TAVB alt hesaplarından mümkün olmaktadır. YBLK hesabından transfer yapılabilmesi için alan hesabın müşterek ya da tekil, aynı yatırımcılara ait olması gerekir. Yatırımcıların YBLK hesabından SERB hesaba çıkışı sadece yatırımcı tarafından WEB veya IVR kanalı ile yapılabilecektir.
4. Doğrudan Virman dışındaki kıymet devir işlemlerinde kıymetler yatırımcının Serbest (SERB) alt hesabından TEKA hesabına virmanlanır.
5. Devir işleminin gerçekleşmesinden sonra işlemler gönderen ve alıcı üyeler tarafından ilgili raporlardan izlenebilir.
6. Gerçekleşmemiş talimatlar veya kısmi gerçekleşmiş talimatların kalan kısmı, Gönderen Üye tarafından iptal edilebilir. İşlem Alıcı Üye onayına sunulmamışsa sadece gönderen üyeye, alıcı üye onayına sunulmuş ise hem gönderen hem alıcı üyeye işlemin iptal edildiği bilgisi raporlardan izlenebilir.
7. Gerçekleşmiş virmanlara ilişkin iptal talebi virmanı gönderen kurum tarafından iletebilecek, karşı kurumun ilgili bildirim onaylaması ile gerçekleşen kısım için ters virman kaydı oluşacaktır.
8. İleri valörlü talimatlar kabul edilir.
9. Virman girişi sırasında devir nedeni bildirimi zorunludur. Seçilebilecek devir nedenleri; Devir, Hibe, Takas Amaçlı Virman, Halka Arz Amaçlı, Lot Altı Alım/Satım, Miras ve Ödünç şeklinde belirlenmiştir.
10. Virman talimatlarında talimat öncelikleri değiştirilebilir ve üyelerin belirleyeceği öncelikler esas alınır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:23/99

11. Kıymet sınıfı bazında küsuratlı işlem kontrolü yapılmakta olup, Yatırım Fonu, özel sektör borçlanma araçları, VDMK, VTMK ve Aracı kuruluş varantları virmanlarında küsuratlı işlem yapılamamaktadır.
12. Son saat uygulaması vardır. Son saate kadar gerçekleşmeyen talimatlar iptal edilmektedir.
13. Başlangıç saat uygulaması vardır. Başlangıç saatine kadar talimat işleme sokulmamaktadır.
14. Talimata geçerlilik tarihi verilebilmektedir. Talimat işlem tarihinden geçerlilik tarihi sonuna kadar aktif olarak sistemde durmakta bakiye müsait olduğunda işlem gerçekleşmektedir.
15. Talimat transfer emrini ileten üyenin tercihinə göre parçalı olarak gerçekleşebilmektedir.
16. Talimat üzerindeki miktar Talimat tarihinde, Valör Tarihinde veya Bulduğun Anda seçenekleriyle talimat tarihinde, valör tarihinde veya talimat tarihinden itibaren valör tarihine kadar ilk bakiye bulunduğu anda yatırımcının Transfer Edilecek Kıymetler Alt hesabında (TEKA) blokeye alınabilmektedir.
17. Talimat üzerindeki miktar parçalı olarak yatırımcının TEKA hesabında blokeye alınabilmektedir.
18. Talimat türlerinin kabulü ve yatırımcı ad/soyadının görüntülenmesi üye bazında parametriktr. Üye, hangi üyeden hangi talimat türlerini kabul ettiğini veya hangi üyenin kendi yatırımcı ad/soyadını görebileceğini belirleyebilmektedir.
19. Talimat bakiye yetersiz olsa da gönderen üye tarafından onaylanabilmektedir. Gönderen yatırımcının hesabına talimata konu olan kıymet geldiğinde otomatik olarak işleme sokulmaktadır.

F. 5 - Takas Amaçlı Virman (TAV) Alım Satım İşlemlerinin Sonuçlandırılması

1. Oluşan talimatların önceliği üyelerce değiştirilebilecektir.
2. Borsa'da işlemlerin gerçekleştiği günün akşamı Takasbank'tan alınan müşteri bazında netleşmiş işlem sonuçları üyelerce kontrol edilerek, onaylanması halinde yatırımcıların borçlarına konu menkul kıymetler yatırımcıların takas amaçlı virman blokaj hesaplarına otomatik olarak aktarılır. Bakiye bulunmayan hesaplarda ise menkul kıymetler bakiye oluşukça sistem tarafından otomatik olarak takas amaçlı virman blokaj hesabına aktarılır.
3. MKS'ye tanımlanmamış, hareketsiz , işlemde olmayan yatırımcı hesaplarıyla ilgili alım-satım işlem bilgileri MKS'de Aracı kurumlar için oluşturulmuş olan hatalı portföy işlem hesabı sınıflı "AKHATAP" hesabına aktarılarak, hesaba ilişkin tüm hareketler ilgili kurumlara raporlanacaktır. Acente kurum (Banka) hesaplarından yapılan ve hata alan kayıtlar için işlemler, alım satım işlemini gerçekleştiren Aracı kurum altındaki "AKHATAP"

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:24/99

hesabından sonuçlandırılacaktır. Acente kurum borç ve alacakları ilgili hesaba/hesaptan TAV yoluyla yatırımcı hesaplarına/hesaplarından aktarılacaktır.

4. Takas günü üyenin onayı ile yatırımcıların takas amaçlı virman blokaj hesaplarından aracı kurumun takas havuz hesabına, buradan da Takasbank'ın takas havuzu yönünde işlem günü oluşturulmuş olan talimatlar doğrultusunda menkul hareketi MKS tarafından otomatik olarak sağlanır ve aracı kuruluşun takas borçları kapanır. Üyenin sözkonusu talimatı onaylamaması halinde talimatlar onay bekler konumda tutularak üyenin Takas yükümlülüğü yerine getirilemeyecektir.
5. Takas alacakları, Takasbank tarafından MKK sistemindeki Takas Havuz Hesabından ilgili aracı kuruluş havuz hesaplarına aktarılır. Üye havuz hesaplarında bulunan kıymetler, alım-satım bilgileri doğrultusunda işlem günü akşamında (T+0) yatırımcı hesapları yönünde oluşturulmuş olan ve takas tarihini ve bakiyeyi bekleyen talimatları doğrultusunda otomatik olarak öncelik sırasına bağlı olarak yatırımcı hesaplarına aktarılır.
6. Satışı yapılan kıymetler, T+0 akşamından başlayarak T + 2 gününe kadar aracı kuruluşların tercihleri doğrultusunda MKK tarafından otomatik olarak veya aracı kuruluşların yapacakları kıymet transferi ile takas amaçlı virman blokaj hesabına (TAVB) aktarılır. Takas anından önce yatırımcının takas borcu nedeniyle takas amaçlı virman blokaj hesabına atılmamış olan hiçbir kıymet, takas yükümlülüğünü yerine getirmek üzere kullanılamaz. Bu çerçevede, yatırımcıların takas amaçlı virman blokaj hesaplarına alınan kıymetler Aracı Kurum Takas Havuzuna, bu havuzdan da Takasbank Takas Havuzuna gönderilebilir veya aynı aracı kurumun kurum içi takasının yapılması amacıyla kullanılabilir. Bunun dışında, yatırımcıların Aracı Kurum Takas Havuz hesabına kıymet gönderme imkanı yoktur. Bu anlamda aracı kurum havuzları sadece takas işlemlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılabilir. TAVB hesabına aktarılan kıymetlerin ilgili alt hesaptan üye tarafından çıkartılması kıymet transferi adından mümkün olabilmekte, üyenin Takas yükümlülüğünü yerine getirmesi için aynı kıymetleri Takas süreci içerisinde tekrar TAVB hesabına aktarımı gerekmektedir.
7. Alım-satım işlemlerinin sonuçlandırılmasında, İMKB'de gerçekleşen işlemler (Borsa İşlem Defteri) baz alınır. İMKB'den online olarak alınan sözleşme bilgileri ile müşteri detaylı netleştirme, Takasbank sisteminde yapılarak müşteri detayında oluşturulan net borç/alacak bilgileri, T+0 akşamında Takasbank sisteminden MKK sistemine gönderilir. MKK sisteminde üye ve müşteri hesabı detayındaki işlem sonuçları T+0 günü akşamı üyeler tarafından MKK ekranlarından raporlanabilecektir. Bu rapor satış yaptığı için T+2 günü Takasbank Havuz Hesabına gönderilmek üzere, hesaplarından kıymet çıkacak olan ve alım yaptığı için hesaplarına kıymet girecek olan yatırımcıların hesap numarasının, kıymet kodlarının ve miktarlarının gösterileceği bir rapordur. Aracı Kurumlar, söz konusu raporda herhangi bir yanlışlık tespit etmeleri halinde düzeltme işlemlerini Borsa sözleşme bilgileri üzerinden, işlem gününden itibaren T+1 günü sonuna kadar İMKB'ye iletirler. Sözleşme düzeltme bilgileri, İMKB tarafından Takasbank'a iletildiğinde Takasbank tarafından MKK sistemine aktarılır ve MKK sisteminde önceki bilgiler sonucunda oluşturulmuş bulunan talimatlar iptal edilerek bildirilen hesap için yeniden düzenlenir.
8. İşlem gününde (T+0) MKK'ya iletilen Alım-satım işlem sonuçlarının MKK sisteminde yatırımcı hesaplarına yansıtılması için, bildirilen hesabın MKK sisteminde açılmış ve

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:25/99

kimlik bildiriminde bulunulmuş bir hesap olması, ayrıca Aracı Kurum Hesap İşlem Durumunun, A: Normal İşlem Yapabilir (Giriş var, Çıkış var), Hesap Yasaklılık durumunun N: Normal işlem yapabilir durumunda olması ve Takas tarihi itibarıyla hareketsizleşmeyecek hesaplar olması gerekmektedir. Aksi taktirde bildirilen hesaplar için oluşturulacak kayıtlar, Aracı kurum altında tanımlanmış bulunan AKHATAP (hatalı portföy işlem hesabı) hesabına yansıtılacak, bu hesap üzerinden yapılacak tüm hareketler ilgili mercilere raporlanacaktır.

9. Yatırımcı Bazında Netleştirme Raporu'nda yer alan bilgiler doğrultusunda; satış yapmış olan ve bu nedenle T+2 günü kıymet teslim yükümlülüğü bulunan yatırımcı hesaplarında yer alan kıymetler net borç miktarı kadar, MKK sistemi tarafından veya kıymet transferi yolu ile üyeler tarafından takas amaçlı virman blokaj hesabına (TAVB) aktarılır. Yeterli bakiyesi olmayan hesaplar için sistem, serbest hesaba kıymet geldikçe aktarılabilecek tutara erişinceye kadar takas amaçlı virman hesabına atacak şekilde kayıt işler. Aynı şekilde, alacaklı hesapların alacak bilgileri sistemde tutulup T+2 günü aracı kurum havuzuna gelen paylar bu bilgiler doğrultusunda yatırımcı serbest hesaplarına (SERB) aktarılır. Bu şekilde TAVB hesabına aktarılmayan hiç bir payın Takas Havuz Hesabına gitmesine izin verilmez. T+2 sabahı, TAVB hesabında bulunan kıymetlerin aracı kurumun Takas Havuzuna atılması, oradan gerek kurumlar arası takas amaçlı virmanların gerçekleşmesi için Takasbank Takas Havuzu'na, gerekse kurum içi takas amaçlı virmanları gerçekleştirmek için yatırımcılara dağıtımı, üyelerin onayıyla yine sistem tarafından otomatik olarak yapılır.
10. Yatırımcı Bazında Netleştirme Raporu ile sisteme daha önce tanımlanmış olan yatırımcı bazında takas alacak listesi dikkate alınarak T+2 günü Takasbank'tan gelen takas alacakları, alacaklı yatırımcıların serbest hesaplarına otomatik olarak aktarılır. Oluşan talimatların önceliği aracı kurum tarafından değiştirilip, ayrıca parçalı hale getirilebilir.
11. Bütün bu işlemin üyenin onayıyla MKK sistemi tarafından, kullanıcı müdahalesine gerek kalmadan çalışması planlanmaktadır.
12. Takasbank, üye bazında borç/alacak işlemlerini takip ederek Takas işlemlerini MKK'daki Takasbank Havuz Hesabı üzerinden yapar. MKK, Takasbank'a sadece havuz hesapları arasındaki hareketleri eş zamanlı olarak iletir.

F. 5. 1-Takas Amaçlı Virmanda Aracı Kurum İşlemleri

1. T+2 günbaşı işlemlerinde, üyenin belirttiği öncelik çerçevesinde ya kurumlar arası TAV ya da kurum içi TAV işlemleri ilk olarak yapılır. Herhangi bir öncelik belirtilmediği taktirde kurumlar arası TAV öncelikli olur. Kurumlar arası TAVB işlemleri öncelikli ise; çözölen kıymetler öncelikle takas borcunun kapatılması için Takasbank Takas Havuzuna transfer edilir.
2. T+2 günü gerek kurum içi gerekse kurumlar arası TAV'ların tamamlanması amacıyla herhangi bir yatırımcının hesabından yapılan ödünç verme işlemleri, Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası (ÖPSP) kullanılarak yapılır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:26/99

3. T+2 günsonu işlemlerinde gerçekleşmeyen alım-satım bilgileriyle Temerrüt kayıtları oluşturulur (Bakınız Temerrüt İşlemleri).
4. Kural; gün sonu itibariyle havuz hesaplarında ve AKHATAP hesabında kıymet bırakılmamasıdır. Her kıymetin, bu kıymet üzerinde hak sahibi olan Kurum portföyü veya müşteri hesaplarına intikal ettirilmesi esastır.

F. 5. 2 - Takas Amaçlı Virmanda Yabancı Saklamacı Kurum İşlemleri

1. Borsada işlem gerçekleştirmeyip salt saklamacı kimliği ile sistemde yer alan kurum müşterilerinin Borsa işlemleri aracı kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Takas işlemleri, sistemin genel prensiplerinde belirtildiği şekilde, aracı kurum tarafından bildirilen hesaplar üzerinden gerçekleştirilir. İşlemlerin gerçekleştirildiği aracı kurum müşteri hesabı ile ilgili saklamacı kurum hesapları arasında TAV açıklaması ile Serbest Virman ya da Takasbank aracılığı ile Şartlı Virman şeklinde kıymet aktarımları yapılır.

F. 5. 3 - Takas Amaçlı Virmanda Portföy Saklama Kuruluşları ve Portföy Yönetim Yetkisi Bulunan Aracı Kurum İşlemleri

1. Borsa işlemlerini aracı kurumlar üzerinden gerçekleştiren portföy saklama kuruluşları için işlemci aracı kurum altında portföy yönetim işlem amaçlı olarak tanımlanan torba hesaplar kullanılmaktadır. Alım satım işlemlerinin takası bu hesaplar üzerinden sonuçlandırılır. Bu işlem amaçlı hesaplar MKK sisteminde tanımlanırken ilgili saklamacıdaki portföy kodu bilgileri iletilir. İşlemi gerçekleştiren aracı kurum ile portföy saklama kuruluşu altında bulunan müşteri hesapları arasında gerçekleştirilen virmanlar, Takas Amaçlı Virman açıklaması ile yapılır, işlemci hesabıyla aynı portföy kodunu içermeyen hesaplar arası hareketlere izin verilmez.
2. Portföy yönetim yetkisi bulunan ve işlemlerini torba hesap üzerinden gerçekleştiren aracı kurumlar da portföy yönetim işlemleri nedeniyle açmış oldukları torba hesapların portföy yönetim işlem amaçlı açıldığını hesap açılışı sırasında belirterek, portföy kodu bilgisiyle de portföy saklama hizmeti verdikleri ve portföy yatırımcısı saklama hesap sınıfında açtıkları, aynı portföy kodu ile tanımlanan hesaplarıyla bağlantısını sağlarlar. Alım satım işlem sonuçlarını, portföy yönetim hizmeti verdiği yatırımcı hesaplarına (portföy yatırımcısı saklama hesapları) Takas Amaçlı Virman açıklaması ile gönderirler. İşlemci hesabıyla aynı portföy kodunu içermeyen hesaplar arası Takas Amaçlı Virman hareketlerine izin verilmez.
3. Gün sonunda portföy yönetim yetkisi bulunan aracı kurumlar altındaki işlem hesaplarında kıymet kalmaması gerekmektedir.

F. 5. 4 - Takas Amaçlı Virmanda Aracı Kurum-Acente Banka İşlemleri

1. Acentelik sözleşmesi imzalamış Banka ve Aracı kurumların Borsa işlemleri, ilgili aracı kurum tarafından saklamanın yapıldığı Banka kodu ve yatırımcı hesap numarası iletilerek gerçekleştirilmektedir. Takasbank tarafından iletilen YBNR raporunda yer alan bilgiler

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:27/99

doğrultusunda, acente bankadaki yatırımcı hesaplarında bulunan kıymetler, TAVB hesabına aktarılır. Aracı kurum tarafından, sadece acente kurum için gerçekleştirilen işlemlerin takasının tamamlanması amacıyla kullanılacak bir Takas işlem hesabı tanımlanır. Acente Banka tarafından da yatırımcı hesaplarına ilişkin kurum içi aktarımların yapılması amacıyla kullanılacak bir netleştirme havuzu oluşturulur. Havuz hesabında oluşan net bakiye üzerinden kurum tarafından belirlenen yöntemle göre kıymetler, otomatik olarak yada onay ile aracı kurumdaki Banka için tanımlanan Takas işlem hesabına aktarılır. Acente kurum alacakları da, aracı kurum tarafından kıymetlerin ilgili Banka için tanımlanan Takas işlem hesabına aktarıldığında, otomatik olarak alacaklı yatırımcı hesaplarına dağıtılmak üzere Acente Banka altındaki netleştirme havuzuna aktarılır. İlgili kıymetler talimat önceliklerine bağlı olarak acente kurumdaki yatırımcı hesaplarına aktarılır.

2. Aracı kurum tarafından kullanılan torba hesaplar ile acente kurum tarafından kullanılan netleştirme havuzunda gün sonu itibariyle kıymet kalmaması gerekmektedir.

F. 5 . 5 - Takas Amaçlı Virmanda (TAV) Fon İşlemleri

1. Aracı kurumlar tarafından fon işlemlerini gerçekleştirmek için Yatırım Fonu işlem hesapları tanımlanarak hesap tanımlanması sırasında saklamacı kurum ve fon kodu (Takas üye kodu) bilgileri iletilir.
2. Yatırım Fonları saklamacısı Takasbank olduğundan Fonlar tarafından işlemler Takasbank terminallerinden gerçekleştirilir ve bu işlemlere ilişkin kontrol ve raporlama sorumluluğu ile ilgili mesajların MKK sistemine iletiminden Takasbank sorumludur.
3. Genel yapı olarak Fonlar tarafından Takasbank sistemine iletilen bildirimler içinden MKK işlemleri ile ilgili olanlar, Takasbank tarafından otomatik olarak yaratılan elektronik mesajlar ile MKK'ya iletilir. Borsada gerçekleştirilen satış işlemi sonucunda, MKK tarafından takas amaçlı virman blokajı, aracı kurum altındaki fon için açılmış işlem hesabına uygulanır. Satış işlemi sonucunda otomatik olarak oluşturulan ve ilgili Fonun Takasbank ekranında T+1 sabahı görüntülenen takas işlem sonuçlarına göre T+2 sabahı fon virman kayıtları Takasbank sisteminde otomatik olarak yaratılmaktadır. Fon Yöneticisinin tercihiyle göre serbest ya da şartlı virman şeklinde gerçekleştirilen hisse senedi virman kayıtları Fon yetkililerinin onayından sonra Takasbank sisteminde gerekli kontroller de yapıldıktan sonra MKK sistemine elektronik mesaj şeklinde iletilir.
4. Borsa'da fon adına gerçekleştirilen hisse senedi alış işlemleri ise, MKK nezdindeki ilgili aracı kurumun hesabından Takasbank altındaki fon hesabına Takas amaçlı virman açıklamasıyla ilgili aracı kurum tarafından aktarılacak sonlandırılır.
5. Aracı kurum altındaki Yatırım Fonu işlem hesaplarında gün sonu itibariyle kıymet kalmaması gerekmektedir.

F. 5. 6 - Takas Amaçlı Virmanda Yatırım Ortaklığı İşlemleri

Fonlar için belirlenen uygulama gibi gerçekleştirilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:28/99

F. 5. 7 - Takas Amaçlı Virmanda Özel Sektör Tahvili İşlemleri

1. İMKB’de gerçekleştirilen alım satım işlemlerinin takas işlemleri aynı gün (T+0) içerisinde sonuçlandırılır.
2. Borç kapatma işlemleri, kıymetlerin, üye OTH hesaplarından ya da yatırımcı hesaplarından Takasbank’ın (TVS üyesi) MKK nezdindeki OTH hesabına ÖSBA borç kapatma ekranı kullanılarak aktarılmasıyla gerçekleştirilir.
3. Alacak dağıtımı: kıymet borçlu üyelerin kıymet borçlarını, nakit borçlu üyelerin nakit borçlarını kapatmalarının ardından Takasbank tarafından kıymetler, Takasbank’ın MKK nezdindeki OTH hesabından alacaklı üyelerin yine MKK nezdindeki OTH hesaplarına, Takasbank tarafından aktarılır. Kıymetlerin üyenin OTH hesabından alacaklı yatırımcı hesaplarına aktarımı ise üyeler tarafından gerçekleştirilir.
4. Üye kurumlar ve Takasbank altında tanımlı OTH ve OTH hesaplarında gün sonu itibarıyla kıymet kalmaması gerekmektedir.

F. 5. 8 - Takas Amaçlı Virmanlarda Brüt Takas İşlemleri

1. Düzenleyici kurumların kararları doğrultusunda hisse bazında ve yatırımcı bazında brüt takas uygulamasına geçilebilecektir.
2. Brüt takasa konu alım satım bilgileri netleştirilmeden ve hesap bazında T günü akşamı Takasbank A.Ş. tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK)’ na bildirilecektir. Brüt takasa ilişkin alım satım bilgileri net alım satım bilgileri ile beraber mevcut alım satım raporlarından yatırımcı ve üye bazında tüm işlemlerle bir arada olabildiği gibi ayrı bir kriter belirlenerek tek başına da raporlanabilecektir.
3. Brüt takasa ilişkin uygulamalar mevcut Takas Amaçlı Virman işlem kuralları doğrultusunda gerçekleştirilecek olup, brüt takas işlemlerinde MKS’de Aracı kurumların AKTAH (Aracı Kurum Takas Havuz Hesabı) ve Takasbank’ın TBTAH (Takasbank Takas Havuz Hesabı) hesapları altında yeni tanımlanacak “Brüt Takas” (BRUT) alt hesapları kullanılacaktır.
4. Brüt alacaklar Takasbank tarafından, takas saatinden sonra dağıtılacaktır.
5. Alacak dağıtım talimatları alacak miktarına göre küçükten büyüğe sıralanacaktır. Alacak dağıtımı yapılırken alacaklı yatırımcının brüt borç yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği ve borç kapatma zaman önceliği kontrolü yapılmayacaktır. Oluşturulan borç kapatma ve alacak aktarım talimatları önceliği üyeler tarafından değiştirilebilecektir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:29/99

6. Acente Kurumun brüt alım satım işlemleri, saklamacı kurum müşteri hesaplarından oluşacak talimatlarla netleştirme havuzu altında açılacak BRUT alt hesap ve işlemci üye hesabı altında açılacak BRUT alt hesaplar arasında ilgili kurum onay transfer politikasına bağlı olarak gerçekleşecektir. İşlemci hesabın BRUT alt hesabına virman mümkün olacaktır.
7. Gün sonunda brüt borçlarını kapatmayan ve alacaklarını alamayan hesaplar için mevcut talimatlar doğrultusunda yatırımcı bazında temerrüt talimatları oluşturulacaktır. Temerrüt sürecinde mevcut talimat kodları kullanılacak olup aynı raporlardan izlemek mümkün olacaktır

F. 5. 9 - Takas Amaçlı Virmanlarda OSBA Repo işlemleri

1. Aracı Kuruluşlar İMKB dışında veya İMKB de gerçekleştirilmiş olup mevcut takas süreci dışında takası dışarıda yapılacak repo işlemleri karşılığı olarak bildirdikleri özel sektör borçlanma araçlarını, Repo Borç Kapatma ekranlarını kullanarak Takasbank'ın (TVS) MKS'de bulunan ters repo bloke hesabına (TRBLH) müşteri veya Osth hesabı üzerinden aktarırlar.
2. Repocu tarafın yatırım fonu olması halinde repo karşılığı kıymetlerin gönderiminde fon kodu bilgisi ilgili ekran üzerinden Takasbank'a bildirilebilmektedir.
3. Repo geri dönüş tarihinde repo karşılığı olarak verilen kıymetler TVS altındaki TRBLH hesabından aracı kuruluşların Osth hesabına aktarılır. Aracı kuruluş da Osth'a gelen kıymetleri ilgili yatırımcı hesaplarına aktarır.

F. 6 - Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarı İşlemleri

İMKB Tahvil ve Bono Piyasası bünyesinde açılması planlanan Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarında İMKB'nin belirlediği hisse senetlerinin geri alım vaadi ile satımı ve geri satım vaadi ile alımı yapılabilecek olup, işlem sonrası repocu ve ters repocu tarafların hisse senedi borçlandırılması/alacaklandırılması ve vade sonunda hisse senetlerinin müşteri hesabına teslimi süreçleri Merkezi Kaydi Sistem (MKS)'de Hisse Senedi Tercihli Repo Alım Satım Uygulamaları üzerinden sonuçlandırılacaktır. İşlemler Takasbank tarafından iletilen işlem bilgileri doğrultusunda oluşturulan talimatlarla sonuçlandırılacaktır. Ayrıca söz konusu pazardaki işlemlerin yeniden değerlemesi sonucunda istenebilecek değer düşüş karşılığı olan menkul kıymetlerin MKK nezdindeki Takasbank'ın ilgili hesabına aktarımı Takasbank sisteminden iletilen talimatla sağlanır.

F.6.1 - Hisse Tercihli Repo Pazarı Alım Satım İşlemleri Takası Amaçlı Virmanlar

- 1- İMKB'deki ilgili pazarda müşteri, portföy ve fon detayında gerçekleşen sözleşme bilgileri İMKB tarafından Takasbank'a bildirilecek olup, hesap bazında netleştirilmiş alım satım bilgileri Takasbank tarafından MKS'ye iletilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:30/99

- 2- Portföy adına yapılan işlemlerin hesap bilgisi aracı kuruluşların Takasbank'a iletecekleri MKS'de 4 sınıflı olarak açılmış AK portföy hesabı olmalıdır. Eğer Portföy hesabı Takasbank'a iletilmemiş ise hesap bilgisi AKHATAP hesabı (Araç Kurum Hata Portföy Hesabı) olarak kabul edilir.
- 3- Müşteri detayında iletilen hesap numarası 15 karakterden büyük ise hesap bilgisi AKHATAP hesabı olarak kabul edilir.
- 4- Fon detayında iletilen sözleşmeler için hesap numara bilgisi fon kodu olarak belirlenir.
- 5- Takasbank tarafından müşteri (hesap) bazında netleştirme yapılacak olup, hesap numara bilgisi AKHATAP hesabı olan sözleşmeler kendi içerisinde netleştirilirler.
- 6- MKS'de yapılacak hesap kontrolü sonucunda hata alan hesapların işlemleri AKHATAP hesabına yönlendirilir.
- 7- Takasbank tarafından iletilen müşteri bazında net alım satım dosyasındaki hesap numara bilgisi fon kodu olarak iletilen işlemler için, MKS'de aracı kurumlar nezdindeki ilgili fon koduna tanımlanmış işlemci hesapları (8 sınıflı) kullanılır.
- 8- Hesap bazında borç kapatma, alacak aktarım talimatları ve aracı kurum bazında borç kapatma talimatları alım satım bilgileri MKS'ye işlendiğinde otomatik olarak oluşturulur.
- 9- Yatırımcı hesaplarından borç kapatılırken hisse senetleri TAVB (Takas Amaçlı Virman Alt Hesabı)'na aktarılmaz.
- 10- Hisse Senedi Tercihli Repo için Alım Satım onayı yapılmadan yatırımcı hesaplarından borç kapatma ve yatırımcı hesaplarına alacak aktarımı sağlanamaz.
- 11- MKS'de Borç kapatma ve alacak aktarımlarının sağlanabilmesi için aracı kuruluşlar altında yer alan havuz niteliğindeki RPTAH (Repo Takas Havuz Hesabı) ve Takasbank (TVS) altındaki OTH (Özel Sektör Tahvili Takas Havuz Hesabı) hesapları kullanılır.
- 12- MKS'de otomatik oluşturulan talimatlar ile hisse senetleri yatırımcı hesaplarının SERB (serbest) alt hesabından üyenin RPTAH hesabına ve sonrasında TVS altında yer alan OTH hesabına aktarılır. Üye bazında aktarım bilgisi Takasbank sistemine iletilir.
- 13- Takasbank üye bazında alacak aktarım bilgisini MKS'ye iletir. İletilen bilgi doğrultusunda kıymetler, MKS'de TVS altındaki OTH hesabından aracı kuruluşun RPTAH hesabına aktarılır. Yatırımcı bazında oluşturulan alacak talimatları doğrultusunda kıymetler yatırımcı hesaplarına otomatik olarak aktarılır.
- 14- MKS'de hata alarak AKHATAP hesabına yönlendirilen alım satım bilgileri RP133 Hatalı Emirler Raporundan, yatırımcı bazında borç/alacak bilgileri RP147 Yatırımcı Bazında Alım/Satım Raporundan ve aracı kurum bazında net borç/alacak bilgileri RP146 Araç Kurum Anlık Net Borç/Alacak Raporundan Takas Tipi "Hisse Repo" seçeneği ile izlenir.
- 15- Otomatik olarak oluşturulan talimatlara ilişkin öncelikler üyeler tarafından değiştirilebilir.

F.6.2 - Piyasalar Arası Aktarım İşlemleri

- 1- Piyasalar arası aktarım işlemleri ile yatırımcıların aynı hesap ve aynı takas tarihine ait Hisse Senetleri Piyasasından alacakları ile Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarına borçları

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:31/99

veya Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarından alacakları ile Hisse Senedi Piyasası borçları kapatılabilecektir.

- 2- Acente kurumlar tarafından piyasalar arası aktarım yapılmaz.
- 3- Brüt takas borç ve alacakları piyasalar arası aktarım işlemlerine konu olmaz.
- 4- AKHATAP hesabı için talimat iletilemez.
- 5- Hisse Tercihli Repo pazarı alım satım bilgileri Takasbank tarafından MKS'ye iletilmeden piyasalar arası aktarım talebi iletilemez.
- 6- Aracı kurumların piyasalar arası aktarım talebi iletebilmeleri için her iki piyasaya ilişkin AS30 alım satım onayını yapmaları gerekmektedir.
- 7- Piyasalar arası aktarım tanımlama ve tanımlanan aktarım taleplerinin iptali MKS'de HTR22 Piyasalar Arası Aktarım Tanımlama/İptal ekranından tek aşamalı işlem şeklinde iletilir.
- 8- Alacaklı hesaplar için bir piyasadan aktarım talebi iletebilmesi için, talep iletilen hesabın ve talebi ileten üyenin aktarım talep adedi kadar aynı hisse senedinden diğer piyasaya net borcu bulunması gerekmektedir.
- 9- Piyasalar arası aktarım hareketleri ilgili hesapların MBLK (Piyasalar Arası Aktarım Blokaj) alt hesapları üzerinden sağlanır.
- 10- Piyasalar arası aktarım talimatı doğrultusunda üyenin ilgili işlemlere ilişkin talimatları otomatik olarak oluşturulur. Gerçekleşen aktarım bilgisi MKS'de hareket raporlarından izlenebilir.
- 11- Piyasalar arası aktarım işlemlerine ilişkin gerçekleşmemiş talimatlar OR28 Talimat Öncelik Değiştirme ekranından izlenebilir.
- 12- Gerçekleşmiş aktarım işlemleri iptal edilemez, gerçekleşmeyen talimatlar ise üye tarafından iptal edilebilir.
- 13- Saat 15:30'dan sonra piyasalar arası aktarım talebi iletilemez.

F.6.3 - Temerrüt İşlemleri

- 1- Hisse Senedi Tercihli Repo Pazarına ilişkin yatırımcı bazında alım satım talimatları takas günü akşamı iptal edilecek olup, temerrüt süreci yatırımcı bazında takip edilmeyecektir.
- 2- Üye bazında sonuçlandırılacak temerrüt sürecinde aracı kuruluşlar altında yer alan AKTEMHES hesabı ve MKS'de TVS (Takasbank) üyesi altında yer alan TRTEH (Takasbank Hisse Repo Temerrüt Havuz Hesabı) hesabı kullanılacaktır.
- 3- Takas günü akşamı Takasbank tarafından aracı kurum bazında temerrüt bilgileri MKS'ye iletilecek olup, bu bilgiler doğrultusunda aracı kurumların AKTEMHES hesabından TVS'nin TRTEH hesabına temerrüt borç kapatma talimatları oluşturulacaktır. Temerrüt borçlusu hesaplardan AKTEMHES hesabına kıymet transferi yoluyla borçlu olunan hisse senedi aktarıldığında kurumun temerrüt borcu otomatik olarak kapatılacaktır.
- 4- Takasbank temerrüt alacaklısı aracı kurumlara temerrüt alacağı aktardığında alacaklı olunan hisse senetleri TVS altındaki TRTEH hesabından aracı kurumun AKTEMHES

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:32/99

hesabına aktarılacaktır. Aracı kurum AKTEMHES hesabından temerrüt alacaklısı yatırımcı hesabına hisse senetlerini kıymet transferi yoluyla aktarması gerekecektir.

- 5- Aracı kurumun günbaşı net temerrüt borç alacak bilgisi RP152 AK Temerrüt Raporundan Temerrüt tipi : “Hisse Repo” seçeneği ile izlenebilecektir.

F. 7 - Şartlı Virman İşlemleri

F. 7. 1- Normal Şartlı Virman

1. Gerek takas amaçlı gerekse normal şartlı virman uygulamasındaki eşleşme işlemleri için talimatlar, üyeler tarafından Takasbank’a iletilir.
2. Takasbank sisteminde eşleşen talimatlar, talimat türü ve sözleşme numaraları ile birlikte MKK’ya iletilir. MKK sisteminde talimatlarda bildirilen hesaplara ilişkin kontroller (hesabın doğruluğu, varlığı gibi) yapılarak mesaj kaydı Takasbank’a gönderilir.
3. Şartlı virman işlemine ilişkin nakit işlemler Takasbank, kıymet işlemleri ise MKK tarafından sonuçlandırılır. İşlemlerin karşılıklı mesajlaşma şeklinde yürütülmesi sırasında sorun yaşanmaması için, şartlı virman işleyişinin iki kurum arasında tek bir işlem olarak çalışabilmesi sağlanır.
4. Üyenin Takasbank’a ilettiği talimatlarda belirtmiş olduğu valör tarihinde, şartlı virmana konu kıymetleri, MKK sisteminde yatırımcı alt hesabı detayında oluşturulan Şartlı Virman Blokaj (SBLK) hesabına otomatik olarak aktarılır. SBLK hesabına aktarılan kıymet kaydı, MKK tarafından mesaj ile Takasbank’a bildirilir. Şartlı virman işleminin gerçekleşmesi ile birlikte, Takasbank gerçekleşen talimat referans numarasını MKK’ya iletir. MKK tarafından, gerçekleşen talimatta bildirilen hesaplar arasında kıymet aktarımı yapılır. Kıymet ve nakit aktarım işlemlerinin tamamlandığı bilgisi iki kurum tarafından mesajla diğerine iletilir.
5. Takasbank tarafından talimat iptali yapılması durumunda iptal edilen talimat bilgisi MKK’ya iletilir ve ilgili talimatın iptal edildiği kaydı MKK tarafından da işlenir.
6. Şartlı virman işleminin gerçekleşmeyip, SBLK hesaplarında bakiye kalması durumunda; Takasbank tarafından ŞV sözleşme iptal mesajının gönderilmesi beklenir. Mesajın gelmesiyle SBLK hesaplarındaki kıymetler, yatırımcı serbest hesaplarına aktarılır.
7. Şartlı virmanın yapılabilirliğini etkileyen her türlü durumda (SBLK hesabındaki kıymetlere haciz gelmesi, işlem yasağı tesis edilmesi gibi) Takasbank’a anında bilgi verilir. İlgili yatırımcının işlem yasaklı olması durumunda SBLK hesabındaki kıymetler Takasbank’ın sözleşme iptali bildirimiyle birlikte serbest hesaba aktarılır. SBLK hesabında bakiye bulunması halinde, üye tarafından hesabın durumunda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:33/99

F. 7. 2 - Takas Tanımlı Şartlı Virman

1. Üyeler, ŞV talimatlarını iletirken şartlı virman işlemlerini takas tanımlı hale getirebilmektedirler. Takas tanımlı olması ile; takasa olan borçlarının şartlı virman alacakları ile karşılanması veya şartlı virman borçlarının takas alacakları ile karşılanması mümkün olmaktadır. Daha önceden takas tanımlı olarak tanımlanmayan ŞV talimatlarının daha sonradan da takas tanımlı yapılabilmesi mümkün olmaktadır. Bu durumda talimatlardaki değişiklik Takasbank tarafından anında MKK'ya talimat numarası ile birlikte bildirilir.
2. Takas Borcunun ŞV Alacakları İle Kapatılması; Takasbank kendisine iletilen takas tanımlı eşleşen talimatları, MKK'ya iletir. MKK, talimatta belirtilen takas tanımlaması yapan üye yatırımcısının takas borç bakiyesini Takasbank'a bildirir. Takasbank, aldığı mesaja cevaben yatırımcı için gerçekleştirilmesi gereken takas borç bakiyesini bildirir. MKK, bildirilen bakiye tutarı için, müşterinin takas borcunu başka yollarla kapatmasını engeller. Şartlı virman borçlu üyenin SBLK hesabına kıymetlerin aktarılması ile ŞV prosedürü tamamlandığında, ŞV alacaklı (takas borçlu) müşterinin serbest hesabına gelen bakiye ile üyenin takas borcunun kapatılması sağlanır.
3. Şartlı Virman Borcunun Takas Alacakları ile Kapatılması; Takasbank kendisine iletilen takas tanımlı eşleşen talimatları, MKK'ya iletir. MKK, talimatta belirtilen takas tanımlaması yapan üye yatırımcısının takas alacak bakiyesini Takasbank'a bildirir. Takasbank, aldığı mesaja cevaben yatırımcı için gerçekleştirilmesi gereken takas alacak bakiyesini bildirir. Müşterinin takas alacağı serbest hesabına uğrayarak otomatik olarak SBLK hesabına aktarılır. ŞV prosedürü tamamlanır.

F. 7 .3 - Şartlı Virmanda Zincir İşlemler

1. Şartlı Virman işlemlerinde, müşterinin nakit ya da kıymet borcunun başka üye ya da üyelerden gelecek alacaklarla karşılanması mümkün olabilmektedir. Bu tarz ŞV işlemleri, zincir işlemler olarak izlenmektedir. İletilen şartlı virman talimatları, bir üye tarafından bağlantı kurularak zincir işlem haline getirilmektedir. Oluşan zincir için ayrı bir talimat numarası oluşmaktadır.
2. Takasbank tarafından eşleşen zincir talimat bilgisi, MKK'ya talimat numarası ile iletir. Takasbank, zincir kuran üyenin müşteri net borcunu bildirir. Bağlantıda yer alan kıymet borçlu üyelerin ilgili kıymetlerinin SBLK hesabına aktarılması ile Takasbank'a mesaj gönderilir. Takasbank'tan işlem gerçekleştirme referans bilgisinin gelmesi ile birlikte kıymetler, borçlu üyenin SBLK hesabından çıkılarak, zincir kuran üyenin serbestine aktararak, müşterinin sözleşme zincir borç bakiyesi kadar olan kısmı, zincir kuran üyenin SBLK alt hesabına uğratarak, alacaklı üye müşterisinin serbest hesabına aktararak ŞV işlemi tamamlanır. (Zincir kuran üyenin alaktan daha fazla borcu olması durumunda alacak-borç farkı kadar tutarın SBLK hesabına aktarılmış olması gerekir.)
3. MKK sistemine iletilmiş eşleşen talimatların, zincir işlemine daha sonra konu olması durumunda SBLK hesabına kıymet aktarımı yapılmamış olmalıdır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:34/99

F. 8 - MASAK Düzenlemeleri Çerçevesinde Raporlama

Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) tarafından yayınlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin (26751 sayılı Yönetmelik) “Elektronik Transferler” başlıklı 24’üncü maddesi çerçevesinde Kuruluşumuz sisteminde gerçekleştirilen ve veya onay bekleyen rehin teminat, kıymet transferi, şartlı virman ile ihraç ve dağıtım işlemleri gönderen ve alan üye tarafından gönderen detayında raporlanabilmektedir.

Raporlama,

1. 2000 TL ve üzerindeki işlemleri kapsamaktadır. İlgili hesaplama yapılırken kıymetlerin bir önceki güne ait ikinci seans kapanış fiyatı baz alınmaktadır. Fiyatı belli olmayan kıymetlerin hesaplamasında ise nominal değer kullanılmaktadır.
2. Rapor çıktısı, Tarih/Saat, Referans No, İşlem Tipi, Gönderen Üye, Gönderen Hesap, Gönderen Hesap Türü, Gönderen Ad,Soyad/Unvan, Gönderen TC Kimlik No/VKN/Adres, Alan Üye, Alan Hesap, ISIN, Ek Tanım, Adet ve Durum Kodu alanlarını içermektedir.

G. REHİN/TEMİNAT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER

Rehin/teminat işleminin kurulması borç/alacak ilişkisi nedeniyle yatırımcı hesaplarında bulunan menkul kıymetler üzerinde rehin/teminat ilişkisi kurulmasını ifade eder.

Rehin/teminat işleminin kurulmasında aşağıdaki esaslar uygulanır:

1. Üye tarafından borç/alacak ilişkisi nedeniyle yatırımcıların hesaplarında bulunan menkul kıymetlerin rehin/teminat karşılığı olarak verme talebinin girişi yapılır. Rehin alan hesabın bulunduğu üye tarafından rehin/teminat talebinin kabul onayının yapılması durumunda rehne konu kıymetlerin rehin verenin serbest alt hesabından rehin/teminat alacaklısı hesap sahibi lehine rehin/teminat alt hesaplarına aktarılması işlemi gerçekleşir.
2. Rehin işleminin tesis edilebilmesi için hesabın eşleşmiş/sicil almış olması şartı aranır.
3. Rehin/Teminat uygulaması giriş ve çıkış işlemleri gönderen üye giriş ve onayı, alan üye kabul giriş ve kabul onayı olmak üzere 4 aşamada gerçekleştirilir. Giriş yapan üye kullanıcılarında onay yetkilerinin de bulunması durumunda işlemler giriş aşamasında gerçekleşir. Rehin gönderen ve alan aynı kurum ise işlem aşamalarına ilişkin tüm yetkinin tek bir kullanıcıya tanımlanması ile işlem sadece giriş aşamasının gerçekleştirilmesi ile tamamlanır. İşleyişin kontrollü bir şekilde birden fazla kullanıcı tarafından gerçekleştirilmesi amaçlanıyorsa tüm işlem aşamalarına ait yetkilerin farklı kullanıcılara tanımlanması gerekmektedir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:35/99

4. İşlemin giriş aşamasında rehin/teminata konu olacak menkul kıymetler işlem gerçekleşene kadar TEKA alt hesabında bloke edilir. Rehlin/teminat işlemine ait tüm menkul kıymet adedinin tamamının blokeye alınmasının ardından rehin/teminat alacaklısı hesabın bulunduğu üyenin onayına sunulur. İşlemin onaylanması ile birlikte menkul kıymetler işlemin niteliğine göre rehin/teminat borçlu hesabın RHNV alt hesabına veya rehin/teminat alacaklı hesabın RHNA alt hesabına aktarılır.
5. Rehlin/teminat işlemine konu menkul kıymetlerin rehin/teminat verenin hesabında tutulmasının tercih edildiği durumda menkul kıymetler rehin verenin SERB alt hesabından RHNV alt hesabına aktarılır ve bu alt hesapta rehin/teminat alacaklısı hesap bilgisiyle beraber tutulur. Rehlin teminat işleminin RHNV alt hesabında tesis edilebilmesi için rehin veren ve rehin alan hesapların aynı üye nezdinde bulunmaları gerekmektedir.
6. Rehlin/teminat işlemine konu menkul kıymetlerin rehin/teminat alacaklısı olan hesapta izlenmesinin tercih edilmesi durumunda menkul kıymetler rehin/teminat borçlusu hesabın serbest alt hesabından rehin/teminat alacaklısı hesabın RHNA alt hesabına aktarılır ve burada rehin/ teminat veren bilgisiyle beraber tutulur.
7. İşlem sonuçları her iki kurum tarafından raporlar vasıtasıyla izlenebilir.
8. Rehlin alacaklısı hesabın bulunduğu üye tarafından kıymet transfer politikası olarak yatırımcı ad/soyad bilgileri görüntülensin seçeneği seçilmiş ise gönderen kurum tarafından girilen rehin/teminat alan hesap numarasına ilişkin ad, soyad veya unvan bilgisi gönderen kurum tarafından işlem ekranında izlenebilir.
9. Rehlin teminat işlemlerinin kurulması aşamasında işlem nedeni üye tarafından belirlenir. Aracı kuruluşların menkul kıymetleri Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri:V No:65 sayılı SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ KREDİLİ ALIM, AÇIĞA SATIŞ VE ÖDÜNÇ ALMA VE VERME İŞLEMLERİ HAKKINDA TEBLİĞ hükümleri çerçevesinde ayrıştırmaları belirlenen işlem nedeni ile sözkonusu olabilir.
10. İşlem sonunda Rehlin/teminat veren ve rehin/teminat alan hesap sahipleri (ad soyad/unvan), işlem nedeni bilgileri üyelerce raporlanır.
11. Rehlin/teminat gönderen hesap ile rehin/teminat alan hesap aynı olamaz.
12. Rehlin/teminat verme giriş işlemi referans numarası verilerek yapılabilir. Rehlin/teminat giriş işleminin referans numarası ile verilerek yapılması durumunda rehin/teminat çıkış ve sonlandırma işlemlerinin de aynı referans kullanılarak yapılması gerekmektedir.
13. Rehinden haczedilen kıymetler üzerinden rehin/teminat bilgilerinin kaldırılması mümkün olabilmektedir.

G. 1- Rehlin /teminat işleminin Çıkışı

Üzerinde bulunan rehin/teminat ilişkisinin kaldırılması ile menkul kıymetlerin rehin/Teminat alt hesaplarından çıkılarak rehin veren yatırımcının serbest alt hesabına aktarılması işlemidir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:36/99

Borç/alacak ilişkisinin sona erdiği durumda rehin/teminat veren hesabın bulunduğu üye tarafından rehin/teminat ilişkisinin kaldırılması amacıyla sisteme rehin/teminat çıkış talebi iletilir. Rehlin/teminat alacaklı hesabın bulunduğu üye tarafından çıkış talebinin kabulü ile çıkış işlemi gerçekleşerek rehin/teminat alt hesaplarındaki kıymetler rehin/teminat veren hesabın serbest alt hesabına aktarılır.

G. 2- Rehlin/ teminat işleminin Sonlandırılması

Rehin Teminat İşleminin Sonlandırılması, borcun muaccel olduğu ve rehin/teminat verenin borcunu ödemediği durumda rehin alanın kıymetleri kendi mülkiyetine alması işlemidir.

Rehin/teminat işleminin sonlandırılması rehin/teminat alacaklısı hesabın bulunduğu üye tarafından gerçekleştirir. Bu işlem sonunda rehin/teminat alt hesaplarında bulunan menkul kıymetler rehin/teminat alacaklısı hesap sahibinin serbest alt hesabına veya aracı kuruluşun tercih etmesi halinde aynı kurum altındaki başka bir hesabın serbest alt hesabına da aktarılır. Rehlin/teminat işlemin sonlandırılmasının iptali rehin/teminat sonlandırma onay/iptal ekranı kullanılarak yapılır ve işlem sonucunda rehin/teminat alacaklısı hesabın serbest alt hesabına aktarılan kıymetler hesapta bakiye olması durumunda tekrar rehin/teminat alt hesaplarına geri döner.

G. 3- Rehindeki Kıymetlere İlişkin Genel Kurul Blokajı

Üzerinde rehin/teminat ilişkisi bulunan menkul kıymetler ile ilgili genel kurul blokajı yapılmak istendiğinde; Rehlin/teminat veren hesabın bulunduğu aracı kuruluş rehin/teminat alacaklısı hesabın bulunduğu aracı kuruluşa bu talebini iletir. Söz konusu talebin kabul edilmesi halinde talepte bulunan bilgiler doğrultusunda ve rehin/teminat alacaklısı hesabın bulunduğu aracı kuruluşun bildirimi ile menkul kıymetler Genel Kurul Blokaj hesabına işlem bilgisiyle aktarılır. Rehlin/teminat ilişkisi kurulmuş tüm menkul kıymetlere ilişkin diğer hukuki işlemler aynı işleyiş çerçevesinde ele alınır.

G. 4- Rehindeki Kıymetlere İlişkin Hak Kullanımları

Rehin/teminat alt hesaplarında bulunan menkul kıymetlere ilişkin sermaye artırım, temettü ve itfa/kupon ödemesi işlemleri kıymetlerin bulunduğu hesaplar üzerinden gerçekleştirilerek rehin bilgileri artan tutar oranında yeniden düzenlenir. Bedelli artırım bildiriminin rehin veren üye ya da saklamanın yapıldığı üye tarafından iletilmesi mümkün olup, kullanıma ilişkin bildirim ilgili üyelere yapılır.

H. TEMERRÜT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER

1. Takasbank'a takas yükümlülüklerini yerine getirmeyen aracı kurumlar için T+2 akşamı Takasbank tarafından MKKya temerrüt kayıtlarının oluşturulması amacıyla mesaj gönderilir. Mesaj içeriğinde temerrüt borçlu kurumlar için kıymet bloke talimatı da

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:37/99

bulunabilecektir. T+2 akşamı, temerrüt alacak ve temerrüt borç kayıtları, aracı kurum tarafında AKTEH(Aracı Kurum Temerrüt Havuzu) hesabı ile, acente kurum tarafında ise temerrüt havuzu (Aracı Kurum Kodu+TEMHVZ) ile ilişkilendirilerek yatırımcı bazında oluşturulur. Alım Satımı tamamlanmayan talimatlar temerrüt kayıtlarının oluşmasıyla birlikte iptal edilir.

2. Takasa karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ve temerrüt oluşması durumunda, Takas yükümlülükleri her kurum altında "AK temerrüt hesabı" sınıfı detayında otomatik olarak tanımlanmış "AKTEMHES" hesapları üzerinden sonuçlandırılacaktır. Üye kurumun sistemi tıkamamak için bu hesap üzerinden Takas yükümlülüklerini kapatması mümkün olacaktır.
3. Borç kapama işlemi T+3 günü saat 9:15'e kadar yatırımcıların ilgili kıymetleri getirmeleri ile olabileceği gibi, üyenin nakit bakiyesi veya blokeli kıymetinin satışı ile ilgili kıymetin piyasadan alınması (takası aynı gün) yolu ile de olabilecektir.
4. AKTEH(Aracı Kurum Temerrüt Havuzu) de toplanan yatırımcı temerrüt borçları AKTEMHES (Aracı Kurum Temerrüt Hesabı) hesabına aktarılır. Aracı Kurumun toplam temerrüt borcu için AKTEMHES ile TBTEH(Takasbank Temerrüt Havuzu) arasında ilgili kıymet bazında aracı kurum temerrüt borç kayıtları oluşturulurularak aracı kurum temerrüt borcu kapatılacaktır.
5. Üyelerin borç kapatması ile TBTEH de oluşan temerrüt borç bakiyeleri, Takasbank'ın talimatıyla temerrüt alacaklı kurumun AKTEMHES hesabı üzerinden AKTEH hesabına aktarılır. AKTEH hesabında biriken kıymetler T+2 akşamı oluşturulmuş temerrüt alacak kayıtları yardımıyla temerrüt alacaklı yatırımcıların hesaplarına geçilir.
6. Temerrüt alacaklı yatırımcıların öncelik sıralaması MKK tarafından oluşturulmuş sıralamayla olabileceği gibi, aracı kurumun ilgili talimatların önceliğini değiştirmesiyle elde edilecek sıralamayla da olabilecektir.
7. Kurum içi temerrüt alacak ve borcu söz konusu olduğunda, T+2 akşamı oluşturulmuş temerrüt borç ve alacak kayıtları yardımıyla AKTEH hesabı kullanılarak yatırımcı temerrüt borcu ve alacağı kapatılır. Bu durumda borç kayıtları Takasbank ile ilişkilendirilmez.
8. Aracı kurumlar altında tanımlı "AKTEMHES" hesaplarında günsonu itibariyle bakiye kalmaması gerekmektedir.

I. ÖDÜNC MENKUL KIYMET İŞLEMLERİ

I. 1 - Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası (ÖPSP) İşlemleri

1. Ödünç Teklifinin İletilmesi: Aracı kurum ödünç teklifini müşteri hesap numarası bazında Takasbank'a iletir. Takasbank kendisine iletilen teklifi üye ve yatırımcının MKK kayıtlarını oluşturmak amacıyla MKK'ya iletir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:38/99

2. MKK, sisteminde ilgili yatırımcı hesabının ve bakiyenin kontrolü yapılarak, belirtilen kıymet, yatırımcı Ödünç Verilecek Kıymetler Blokaj alt hesabına aktarır. Aktarım bilgisi ya da hesabın hatalı olması ve bakiye içermemesi gibi durumlarda da hata bilgisi, Takasbank'a bildirilir. Takasbank bu bildirimden sonra ödünç teklif emrini kabul etmiş olur ve Ödünç Verilecek Menkul Kıymetler Blokaj alt hesabında bulunan kıymetlere ait toplam teklif miktarını menkul kıymet bazında yayınlar.
3. Ödünç Talebinin İletilmesi: Ödünç talepleri de ödünç tekliflerinin iletildiği şekilde, müşteri hesap numarası bazında Takasbank'a iletilir. Takasbank, kendisine iletilen müşteri hesabının MKK sisteminde durumunun sorgulanması amacıyla üye kodu ve müşteri hesap numarasını MKK'ya bildirilir. MKK tarafından hesaba ilişkin kontroller yapılarak Takasbank'a olumlu ya da olumsuz cevap dönülür.
4. Ödünç Gerçekleştirme: Ödünç talep ve tekliflerinin Takasbank tarafından eşleştirilmesi sonrasında işlemin tamamlanması için Takasbank, Sözleşme Referans Numarasını, Ödünç Veren Üye, Ödünç Veren Müşteri Numarası, Ödünç Alan Üye, Ödünç Alan Müşteri Numarası, Kıymet Kodu, Ödünce Konu Adet, Ödünç Vadesi, Komisyon Oranı bilgilerini MKK'ya bildirir. MKK, ödünce konu kıymeti, kendisine bildirilen yatırımcının Ödünç Verilecek Kıymetler Blokaj hesabından, Takasbank Ödünç İşlemler Havuzuna uğratarak ödünç alan üyenin yatırımcısının serbest hesabına ya da Takasbank'ın bildirimine bağlı olarak sadece ödünç işlemleri için kullanılması amacıyla ödünç bloke hesabına aktarır.
5. Ödünç Teklifinin İptali: Takasbank ÖPSP'nda eşleşmemesi veya emir geçerlilik süresinin dolması veya yatırımcı hesabının durum değişikliği nedeniyle, yatırımcının MKK sisteminde Ödünç Verilecek Menkul Kıymetler Blokaj alt hesabında bulunan kıymetler, Takasbank tarafından iletilen emir iptal mesajıyla birlikte MKK tarafından yatırımcının serbest hesabına aktarılarak Takasbank'a bilgi dönülür.
6. Ödünç İşleminin Geri Dönüşü ve Kapatılması: Takasbank kısmi işlem ya da kapanacak işlem için sözleşme referans numarası, ödünç veren üye, ödünç veren müşteri numarası, ödünç alan üye, ödünç alan müşteri numarası, kıymet kodu ve kapamaya konu adet, işlemin kısmi kapatma ya da tam kapatma olduğu bilgisiyle birlikte MKK'ya iletir. MKK tarafından müşteri hesaplarına ilişkin kontrol yapılarak sorun olması halinde hata bilgisi Takasbank'a iletilir. Kontrolün sorunsuz olması durumunda, bildirilen kıymet bakiyesi ödünç alan yatırımcı hesabından (serbest ya da bloke hesap) çıkılıp Takasbank Ödünç Havuzuna uğratarak ödünç veren üye yatırımcısının serbest hesabına aktarır. İşlem sonucu Takasbank'a iletilir.
7. Ödünç işlemine konu olmuş ve ödünç işlemi kapatılmamış yatırımcı hesaplarıyla ilgili olarak haciz ve çeşitli nedenlerle MKK sisteminde gerçekleştirilen blokaj uygulamaları anlık olarak Takasbank'a bildirilir. Takasbank tarafından ödünç işlemi kapatılmadan ödünç işlemine konu hesapların MKK sisteminde kapatılmasına izin verilmez.
8. Ödünç işlemleri sırasında gerçekleşen sermaye artırım ve temettü ödemelerine ilişkin ödünç verenle ödünç alan arasındaki hakların izlenmesi yönündeki kontroller Takasbank tarafından yapılır. Sermaye artırım ve temettü dağıtım işlemleriyle ilgili oran ve süreleri içeren bilgi, MKK tarafından ödünç veren ve ödünç alan yatırımcıya bilgi amaçlı raporlanır. Aynı zamanda sermaye artırım ve temettü işlemleri nedeniyle değişen borç,

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:39/99

alacak bilgileri Takasbank tarafından müşteri detayında MKK'ya bildirilir. Bildirildiğinde MKK tarafından yatırımcıya yapılan raporlama kapsamına ilgili işlem açıklamasıyla yansıtılır.

J. İHRAÇCI İŞLEMLERİ

J.1 - Kaydileştirme İşlemleri

J.1. 1 - Kaydi Sisteme Geçiş ile Kayıtların Aktarımı

1. Kaydileşen kıymet kayıtları, aşağıda anlatılan prosedür çerçevesinde MKK sisteminde açılan yatırımcı hesaplarına aktarılır.
2. Takasbank mislen saklamasında bulunan fiziki sistemde kalma talebi iletmeyen kaydi saklamayı seçen yatırımcıların kıymetleri, Takasbank sistemindeki hesaplar baz alınarak MKK sisteminde açılan yatırımcı hesaplarına aktarılır. Yatırımcı hesaplarına aktarılan tutar ile ilgili şirket sermayesi arasındaki fark kadar tutar, Borsada işlem gören (açık) ve işlem görmeyen (kapalı) ek tanım detayında Bilinmeyen Ortak Hesabına kaydedilecektir.
3. İhraççı üye, bilinen ortaklarına ait Borsada işlem görmeyen kısım için, Ortak hesapları açarak ilgili kıymetleri, fiziki senet ise, kaydileşme prosedürüne (kaydileşme bildirimleri prosedürü kullanılacaktır.) dahil etmek üzere MKK'nın acentesi sıfatıyla Takasbank'a teslim eder. Takasbank'ın onayı ile bilinmeyen ortak hesabından kayıtlar ortak hesaplarına aktarılır.
4. İhraççı şirket kayıtlarında fiziki olarak bulunan ve sahibi bilinmeyen kıymetler de (daha önceki yıllara ait kullanılmayan sermaye artırım karşılığı kıymetler gibi) Bilinmeyen Ortak Hesabında izlenir.
5. MKK üyeleri altında yer alan tüm hesaplardaki bakiye toplamı ile sermaye miktarı birbirine eşit olmalıdır.

J. 1. 2 - İhraç ve Dağıtım İşlemleri

1. İhraççı kuruluş, hisse senetlerinin kurul kaydına alınmasını takiben sermayesine ilişkin kayıt bildirimini (Borsada işlem gören/görmeyen paylar şeklinde) "Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" ekinde belirtilen detayda (ayrıca sirküler fotokopisi ve noter onaylı kurul kayıt belgesi iletilecektir.) MKK'ya iletir. Hisse senedi halka arz edecek şirketin fiziki hisse senetleri, kesir makbuzu ve ilmuhaber bulunması durumunda sözkonusu kıymetlerin kaydileştirilmesi için teslimi gerekmektedir.
2. İhraççı üyenin Kurul düzenlemelerine uygun basılmış fiziki senetleri kaydileştirilebilir. Kurul düzenlemelerine uymayan fiziki hisseler bulunması durumunda sözkonusu hisse senetlerinin iptal imha işlemlerinin ihraççı şirket tarafından yapıldığı/yapılacağı ve

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:40/99

işlemlerden doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğun kendisinde bulunduğu beyanı üzerine kaydi ihraç gerçekleştirilir.

3. İhraççı bildirimini sonrasında MKK kontrolleri ve onayı sonucunda ihraççı için MKK sisteminde menkul kıymet kaydı yapılarak paylar ihraççı havuz hesabında oluşturulur. İhraççı tarafından izlenen bilinen ortaklarına ait Borsada işlem görmeyen kısım kayıtları, ihraççı tarafından MKK sisteminde açmış olduğu Ortak hesaplarına 1 hafta içinde aktarılır. (ihraç ve dağıtım prosedürü) İhraççının kuruluş anında kıymetlerini almış ancak şirket kayıtlarında ortak bilgisi bulunmayan kısma ait kayıtlar, ihraççı tarafından Bilinmeyen Ortak Hesabına aktarılır.
4. İhraç ve dağıtım işlemlerine aracılık eden kurumlarca, halka arz edilen kıymetlerin satışından önce ihraççı tarafından aktarımın yapılacağı “Halka Arz “ Hesap sınıfı detayında hesap tanımlanır ve bu hesaplar ihraççı kuruma bildirilir.
5. İhraççı havuz hesabındaki halka arzedilecek kıymetler, halka arza aracılık edecek aracı kurumun halka arz amacıyla oluşturulmuş hesabına (halka arz hesap sınıfı detayıyla tanımlanmış) aktarılır. Aktarılan tutar kadar kıymet kaydı, havuz hesabından silinir. Kayden ihraç edilmiş payların ortak/yatırımcı hesaplarına aktarılması esastır.
6. İhraç dağıtım talebi gönderen kurum için giriş ve onay olmak üzere iki aşamalı tasarlanmıştır. Giriş ve onay işlemleri ayrı ayrı yapılır. Dağıtılacak payların aracı kuruluştaki halka arz hesabına aktarımının gerçekleşmesi için ilgili aracı kurumun iletilen talebi kabul edip onaylaması gerekmektedir.
7. İhraç sürecinde pay oluşturma işlemleri;
 - İlk halka arz işlemi Borsa birincil piyasada gerçekleşiyorsa birincil piyasa başlangıç tarihinden en erken 2 iş günü önce,
 - İlk halka arz işlemi Borsa dışında talep toplama yöntemi ile gerçekleşiyorsa en erken talep toplama son tarihini izleyen iş günü,
 - Borsa şirketinin mevcut ortaklara rüçhan hakkını kısıtlanması veya borsa dışı bir şirketi devralmasında ihraç talebinin iletildiği tarihte,
 - Sermaye artırımından artan payların Borsa birincil piyasada satışında Borsa'nın Birincil Piyasa duyurusu tarihinde,
 - Borsa şirketlerinin birleşmesi, bölünmesi veya devralınması işlemlerinde, borsa işlem tarihini takip eden ikinci iş günü gerçekleşir.

Borsada İşlem Görmeyen Statüde Payların Borsada İşlem Gören Tipe Dönüşüm ve Satışı

1. Payları borsada işlem görmeyen ortakların halka arz kapsamında olan veya olmayan tedavülü artırıcı satışları Kurul'un Seri:I No:40 sayılı tebliğinde açıklanan şekilde gerçekleşir. Satışa konu payların bir aracı kuruluştaki yatırımcıya ait bir hesaba aktarılmış olması gerekmektedir. İMKB Gelişen İşletmeler Piyasasında işlem gören şirketlerin borsada işlem görmeyen statüde payları için ilgili mevzuat gereği borsada işlem gören tipe dönüşüm talebi iletilmez.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:41/99

2. Aracı kuruluş, yatırımcı talebini MKS uygulamasını kullanarak MKK'ya iletir.
3. Kurul düzenlemesi uyarınca ödenen Kurul Kayıt ücreti dekontunun MKK'ya iletilmesi gerekmektedir. Kurul Kayıt ücretinin hesaplanmasında Borsa ikinci seans kapanış fiyatına ihtiyaç duyulması nedeniyle aracı kuruluşlar, başvurunun ertesi gününden başlayarak Kurul kayıt ücreti dekontunun aslını bir kapak yazısı ile MKK'ya iletir. Saat 15:00'a kadar iletilen dekontlar aynı gün, diğerleri ertesi iş günü dikkate alınır. İMKB Serbest İşlem Platformunda işlem gören şirketler için, Kurul kayıt ücreti oranının binde sıfır olarak belirlenmesi nedeniyle, saat 15:00'a kadar iletilen talepler dekont aranmaksızın talebin iletildiği aynı gün işleme alınır.
4. Birden fazla müşteri veya menkul kıymetin dönüşüm taleplerine ilişkin Kurul kayıt ücretinin tek bir dekontla bildirim halinde Kurul kayıt ücreti dekontuna ait tüm detay bilgilerin MKK'ya iletilmesi gerekmektedir.
5. Aracı kuruluş tarafından Kurul Kayıt Ücreti dekontu iletilen, "Kamuyu Aydınlatma Platformu" (KAP)'nda duyurusu yayınlanmamış kayıtlar sistemde "KP-KAP Giriş" durum kodu ile izlenir. KAP duyurusu yayınlanan kayıtlar sistemde "ON-Onaylandı" durum kodu ile izlenir. Herhangi bir nedenle KP durum kodunda kalarak duyurusu yayınlanmayan ve dönüşüm süreci tamamlanmayan kayıtlar için ilgili kuruluş MKK ile irtibata geçmelidir.
6. Talebe konu payların 6 iş günü sonra borsada işlem gören tipe dönüşmesi için ilgili kıymetlerin dönüşüm tarihinde üye tarafından bildirilen hesapta bulunuyor olması gerekmektedir. Bakiyenin farklı bir hesaba aktarılması durumunda dönüşüm, ancak ilgili aracı kuruluşların MKK'ya yazılı başvurusu ile tamamlanır.
7. Bakiye eksiği nedeniyle gün sonunda dönüşmeyen kayıtlar MKK tarafından iptal edilir. Söz konusu pay MKK kullanıcıları aracılığıyla haczedilmişse kıymet dönüşüm işlemi haciz alt hesabında gerçekleştirilir.
8. Dönüşüm tarihinin sermaye artırım ve temettü dağıtım işlemleri sırasında gerçekleşmesi durumunda, Borsada işlem görmeyen payların hakları T günü tahakkuk ettiği için, dönüşüm işlemi tahakkuk eden haklarla birlikte T+2 gününde yapılır.
9. Borsada işlem gören tipe dönüşüm talebinin, Toptan Satışlar Pazarı (TSP) işlemi nedeniyle olması durumunda, TSP işlem durumu ve satış kısıtı bulunup bulunmadığı bilgisi aracı kuruluş tarafından MKS'ye tanımlanabilecektir. Bu bilgiler de KAP'da duyurulan listede yer alacaktır.
10. Aracı kurum talep tarihinden itibaren 20 iş günü içerisinde Kurul Kayıt ücreti dekontu iletilmeyen taleplere ait başvurular MKK tarafından resen iptal edilir.
11. Borsada işlem gören statüye dönüşen payların satış ve takas işlemleri F.5 maddesinde açıklandığı şekilde gerçekleştirilir.

Borsada İşlem Görmek Amacıyla Borsa Dışında Gerçekleştirilen Halka Arz İşlemleri

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:42/99

1. Halka arz işlemlerine aracılık eden aracı kurum tarafından MKK sisteminde, halka arz işlemlerini gerçekleştireceği bir alt hesap açılır (Halka Arz Hesap Sınıfında). Aracılık işlemlerini birden fazla aracı kurumun üstlenmesi durumunda, diğer aracı kurumlar tarafından da (konsorsiyum üyeleri) halka arz amaçlı hesaplar açılır.
2. İhraççı tarafından halka arza konu kıymetler, halka arza aracılık eden üyenin, (birden fazla aracılık eden kuruluş olması halinde, konsorsiyum lideri olan üye) halka arz hesabına aktarılır. İlgili konsorsiyum lideri ile konsorsiyum üyeleri arasındaki anlaşmaya bağlı olarak konsorsiyum lideri satış bildirimini yaptığı kıymetleri, kendi Halka Arz Havuz Hesabına aktarıldıktan sonra konsorsiyum üyesi olan diğer üyelerin Halka Arz hesaplarına ya da yatırımcı hesaplarını bilmesi durumunda, yatırımcı hesaplarına halka arz amaçlı virman şeklinde (kıymet transferi yoluyla) aktarılır.
3. Aracı kurumlar tarafından halka arz hesabında bulunan kıymetler, yatırımcı hesaplarına yatırımcıların talep formundaki talep numarası bilgisiyle (kıymet transferi yoluyla) aktarılır. Yatırımcı hesaplarından halka arz hesaplarına virman yapılamaz.

J. 1. 3 - Bilinmeyen Ortak Hesabındaki Kıymetlerin Kaydileştirilmesi (Bilinmeyen Pay Dönüşüm İşlemleri)

Fiziki Teslim İle Kaydileştirme

1. Yatırımcı tarafından kaydileştirme amacıyla yapılan fiziki kıymet teslimatları (yastık altı), ilgili yatırımcı kaydının oluşturulacağı yatırımcı ya da ortak hesaplarının açılması gerekliliği nedeniyle, ihraççı ya da aracı kuruluşa iletilir. ilgili yatırımcı kaydının oluşturulacağı yatırımcı hesaplarının açılması amacıyla, doğrudan MKK'ya başvurarak değil aracı kurum ya da ihraççı kuruluş tarafından yatırımcı/ortak hesabı açıldıktan sonra İhraççı kuruluş ya da aracı kuruluş tarafından ilgili hesap ve kıymet bilgilerinin MKK sistemindeki kontrollerinin yapılması amacıyla fiziki teslimat bildirimleri yapılır.
2. İşlem bildirimleri giriş ve onay olmak üzere çift aşamadan oluşur. İşlemi yapan kullanıcının giriş ve onay işlem yetkisi varsa işlem giriş anında onaylanır. Fiziki Teslimat (Kaydi Dönüşüm) Giriş Csv işleminde ise giriş yapan kullanıcının onay yetkisi olsa bile, Csv giriş işlemi tamamlandıktan sonra Teslimat (Kaydi Dönüşüm) Onay ekranından onay yapması gerekmektedir. Onaylanmayan kayıtlar 7 gün sonra iptal edilir.
3. Fiziki sistemden kaydi sisteme dönüşüm aşamasında, fiziki sertifikaların teslim alınma, saklanma ve imha prosedürleri MKK'nın Kaydi Sistem Acentesi sıfatıyla Takasbank tarafından yapılır. Teslim edilen kıymet bilgileri Takasbank tarafından onaylandığında MKK sisteminde yatırımcı hesabında kayıtlar oluşur.
4. Fiziki kıymetlerin müşteri bazında oluşturulan tevdiatla Takasbank'a teslimiyle birlikte Takasbank, MKK veya MKK tarafından yetkilendirilmiş bir kuruluş tarafından yapılan fiziksel kontroller sonucunda MKK'ya iletilen bildirim dahilinde MKK kayıtlarındaki Bilinmeyen Ortak Hesabı azaltılarak yatırımcı hesabına kayıt yansıtılmak suretiyle kaydileşme sağlanır. Borsada işlem görmeyen kıymetler için de aynı süreç uygulanır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:43/99

5. MKK tarafından kaydıleşme amacıyla kabul edilecek kıymetlerin üzerinde bulunması gereken kuponların tam olması gerekmektedir. Teslim edilecek kıymetlerin üzerinde geçmiş yıllara ait hakların bulunmaması gerekmektedir. Eski yıllara ait kupon içeren kıymet iletilmesi durumunda ise ilgili kuponlar iade edilerek yatırımcı, ihraççı kuruluşa yönlendirilir. İlgili kupon karşılığı olarak ihraççı tarafından yatırımcıya fiziken teslim edilen kıymetler yukarıda belirtildiği şekilde yatırımcı talebine bağlı olarak kaydıleşme prosedürüne dahil edilir.
6. Borsada işlem görmeyen hisse senetleri sermaye artırım ve temettü dağıtım işlemi olması durumunda işlemin T ve T+1 gününde kaydıleştirilemez.

Kaydi Pay Aktarımı İle Kaydıleştirme

1. Kaydıleşme tarihinden itibaren oluşan yeni payların kayden izlenecek olması nedeniyle ilgili tarihten sonra gerçekleştirilecek sermaye artırım karşılığı olan paylar, MKK sisteminde kayden izlenir. MKK'sisteminde hak sahibi bazında kayden izlenmeyen sermaye kaydı ihraççı üye altındaki Bilinmeyen Ortak Hesabında, Fiziki Bilinmeyen Ortak hesabında (FZKBOH) izlenmektedir. İlgili hesapta bulunan kayıtların sermaye artırım karşılıkları kaydi oluşacağından, paylar Kaydi Bilinmeyen Ortak (KAYDBOH) hesabına yansıtılır. Yatırımcılar tarafından artırıma konu kuponların ihraççı kuruluşa teslimi ile birlikte işlem karşılığı kayıtlar (fiziki basım olmadığı için) ihraççı üye tarafından Kaydi Bilinmeyen Ortak Hesabından (KAYDBOH),teslim eden yatırımcının bildirimine bağlı olarak MKK sisteminde üye altındaki yatırımcı hesabına aktarılır.
2. İhraççı kuruluşlar tarafından kaydıleşme öncesi sermaye artırım işlemlerinde ihraç edilen ve ortaklar tarafından teslim alınmamış hisse senetlerinin yatırımcılara ödenmesi için uygun dağılımlı kupür bulunmaması durumunda ihraççı kuruluşlar Kaydi Bilinmeyen Ortak Hesabına (KAYDBOH) kaydıleştirme yapıp, Bilinmeyen Pay Dönüşüm İşlemi ile ortaklarına ödeme yapar.
3. Herhangi bir nedenle fiziki hisse senedi olmadığını beyan eden ihraççı şirketlerin payları da kaydi pay aktarım işlem ile ortak hesaplarına aktarılır.
4. İhraççı şirket tarafından "Bilinmeyen Pay Dönüşüm Bildirim Giriş ve Onay" ekranı kullanılarak yapılan işlemler, 10 gün içerisinde iptal edilebilmektedir.

J. 1. 4 - Yatırım Fonları Katılma Payı İhraç İşlemleri

1. Mevzuatta tanımlandığı şekliyle yatırım fonu, halktan katılma belgeleri karşılığı toplanan paralarla, belge sahipleri hesabına, riskin dağıtılması ilkesi ve inançlı mülkiyet esaslarına göre, belirli varlıklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulan mal varlığıdır.
2. Fonun tüzel kişiliği yoktur ve katılma payları ancak içtüzüğünde kurucu dışındaki aracı kuruluşlarca serbestçe alım satımı öngörülen A tipi yatırım fonlarının katılma belgeleri menkul kıymet sayılmakta, diğerleri ise kıymetli evrak olarak kabul edilmektedir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:44/99

3. Katılma belgelerinin itibari değeri yoktur. Fon pay değeri, fon toplam değerinin tedavüldeki katılma belgelerinin kapsadığı pay sayısına bölünmesiyle elde edilir.
4. Şemsiye fon tanımlamaları ile fon ISIN kod tanımlamaları, fon kurucusu üyeler tarafından SPK'dan alınan izni müteakip MKK'ya iletilen belgeler doğrultusunda, MKK tarafından gerçekleştirilir.
5. Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'nda (TEFASP) İşlem gören Yatırım Fonlarına ait itfa ödeme tarihi, itfa ödeme kat sayısı, itfa kuru; faiz ödeme tarihi, faiz oranı, itfa kuru bilgileri fon kurucusu üyeler tarafından MKS'ye tanımlanır.
6. Fon kaydi pay miktarları, SPK'dan alınan izni müteakip kurucu tarafından MKK'ya iletilen belgeler doğrultusunda , şemsiye fonlara bağlı alt fonlar dışındaki fonlar için MKK, şemsiye fonlara bağlı alt fonlar için ise kurucu üye tarafından MKK tarafından Merkezi Kaydi Sistemde ihraççı üye olarak tanımlanmış olan yatırım fonu kurucusunun altında bulunan IHRACSAT (Satılabilir Paylar Havuz Hesabı) hesabında Fon Tutarı Artırım-Azaltım ekranları kullanılarak fon kaydi pay miktarı "ihraç edilen paylar" olarak oluşturulur.
7. İhraççı üye, MKK sistemine aktarılabacak tüm pay alım satımlarını IHRACSAT havuz hesabından gerçekleştirecektir.
8. MKK tarafından gerçekleştirilen yatırım fonu katılma belgesi kaydileştirme işlemleri Sermaye Piyasası Kuruluna raporlanacaktır.
9. Borsa Yatırım Fonları kaydi payları da yatırım fonu kaydileştirme prensiplerine uygun olarak ihraççı üye altında bulunan IHRACSAT hesabında oluşturulur.
10. Yatırımcıların ellerinde bulunan basılı katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı üye altında bulunan FZKBOH hesabında toplu olarak izlenir.
11. FZKBOH hesaplarında izlenen kaydi paylar karşılığı katılma belgelerinin yatırımcılar tarafından kaydileştirme amacıyla ihraççıya teslim edilmesi sonrası işlemler hisse senedi fiziki teslim prensiplerine uygun olarak kaydileştirme bildirimleri menülerinden gerçekleştirilir.
12. KAYDBOH hesaplarında izlenen iptal edilmiş fiziki katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı tarafından Bilinmeyen Pay Dönüşüm işlemleri ile yatırımcı hesaplarına aktarılır.
13. MKKweb Kurumsal sayfamızda yayınlanan Yatırım Fonları Yönetim Ücret Bilgileri'ne ait giriş ve değişiklik işlemleri fon ihraççısı üyeler tarafından MKS ekranları kullanılarak yapılır.

J. 1. 5 – Yatırım Fonları Devir Birleşme Tasfiye İşlemleri

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:45/99

1. Yatırım fonları devir, birleşme ve tasfiye işlemleri Kurul'un yatırım fonu ihraççısı şirketin talebini onaylaması sonrasında ihraççının MKK tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri de içeren yazılı talebi ile gerçekleştirilebilir.
2. Devir birleşme işlemleri MKK tarafından kurumların yazılı başvurusu neticesinde birleşmeye esas alınacak fiyattan belirlenen dönüşüm oranı ile MKS'de otomatik olarak gerçekleştirilir.
3. Devir birleşme işlemine esas teşkil eden dönüşüm oranı kurucu tarafından yazılı olarak bildirilir.
4. Fon devir ve birleşme işlemi nedeniyle devrolan fona ait var ise FZKBOH bakiyesi karşılığı kaydi paylar, devralan fona ait kaydi pay olarak ve devir/birleşme oranından hesaplanan bakiye üzerinden ihraççı üye KAYDBOH hesabında toplu olarak izlenir.
5. Koruma ve garantili fonlarda kurucu tarafından fon türü değişikliği yapılması (garantili veya korumalı fondan şemsiye fona dönüştürülmesi) durumunda ilgili fonun tasfiye işlemi için ayrıca belge talep edilmez, fon türü değişikliği bilgi ve belgeleri tasfiyede esas alınabilir.
6. .Tasfiye edilecek fonların MKS deki durumları, tasfiye kararın ilan edilmesi veya tasfiyesi ile ilgili belgelerin Kurumumuza iletilmesi ile veya fonun yatırım döneminin sona erdiği tarihten sonraki 4. İşgünü pasif yapılır.
7. Tasfiye edilen fonların kaydi paylarının iptali, şemsiye fonlara bağlı alt fonlar için kurucu üye tarafından, diğer fonlar için gerekli belgelerin iletilmesinin ardından MKK tarafından gerçekleştirilir.

J. 1. 6 – Özel Sektör Borçlanma Araçları ve Varlığa Dayalı / Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler ve Kira Sertifikaları İhraç İşlemleri

1. Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) tarafından ihraççı için belirlenen ihraç limitleri ve bu limitlere bağlı satış izinleri ile ihraç limitlerinin kullanılabileceği tarih aralığı bilgisi Merkezi Kaydi Sistem'e (MKS) MKK tarafından tanımlanır.
2. İhraç edilecek Özel Sektör Borçlanma Aracı ve Varlığa Dayalı/Varlık Teminatlı Menkul Kıymetlerin faiz oranı, faiz oranı türü, borsa işlem sırası (açık/kapalı), kıymet nev-i bilgisi, Kurul kaydına alınma tarihi, itfa kuru, erken itfa ödeme tarihi, erken itfa talep başlangıç tarihi, erken itfa talep son tarihi, erken itfa oranı, faiz ödeme tarihi, faiz oranı, itfa kuru, strip işlemi olması halinde bağlı olduğu üst ISIN kodu bilgileri ihraççı kuruluş tarafından MKS'ye tanımlanır.
3. İhraççı kuruluşun MKS'ye ileteceği ihraç talebine ilişkin sistem tarafından yapılacak ihraç ve satış limit kontrolleri sonrasında kıymetler, MKS'de ihraççı üye nezdinde otomatik açılmış olan IHRACH (İhraç Havuz Hesabı) hesabında oluşturulur.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:46/99

- İhraççı Kuruluş MKS'de İHRACH hesabında oluşturulan kıymetlerin ilgili düzenlemeler doğrultusunda yatırımcı hesaplarına aktarımını sağlar.
- Kurul kaydına alınan kıymetlere ilişkin tahsisli satışlarda, ilgili menkul kıymetin 100'den fazla kişiye satılmasını engellemek üzere Kuruluşumuz tarafından, aracı kuruluşlarca anlık olarak söz konusu kıymete sahip yatırımcı sayısının raporlanması sağlanmaktadır. Aracı kuruluşların, söz konusu kıymetlerin satışından önce bu raporu kontrol etmeleri ve bu çerçevede 100 kişiyi geçmeyecek satışlar gerçekleştirmeleri öngörülmektedir. Tahsisli satılmış kıymetlerin 100'den fazla kişiye satılmamasına ilişkin gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü aracı kuruluşlardadır.
- Özel sektör borçlanma araçlarının halka arzına ilişkin olarak Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) tarafından onaylanan sirkülerde birden fazla borçlanma aracı ihracında toplam ihraç tutarını aşmayacak şekilde ihraç tutarlarının değiştirilebileceği duyurulmaktadır. Bu çerçevede, satış sonucuna göre kaydi ihracı gerçekleştirilecek borçlanma araçlarından kısa vadeli olanının ihraç tutarının daha fazla ihracı şeklinde değiştirilmesi durumlarında, Kuruluşumuza yapılacak bildirim doğrultusunda, Kurul tarafından onaylanmış toplam tutarlar dikkate alınarak ihraç işlemleri gerçekleştirilebilecektir. Aksi taktirde ihracın yapılabilmesi için Kurul'dan alınacak uygunluk yazısı aranacaktır.

J. 1. 7 – Aracı Kuruluş Varantlarının İhraç İşlemleri

- Kurul tarafından ilgili düzenlemeler doğrultusunda ihraççıya verilen ihraç limiti ve ihraç limitinin kullanılabileceği tarih aralığı bilgisi MKK tarafından MKS'ye tanımlanır.
- Varantlara ilişkin varant tipi, piyasa yapıcı, itfa ödeme tarihi, halka arz tarihi, son işlem tarihi, kullanım fiyatı, açıklama, uzlaşma yöntemi, nakdi uzlaşma katsayısı, kurul kayıt geçerlilik süresi, değerlendirme fiyat matrisi, dağıtım aracı üye kodu, dağıtım hesap no, dayanak varlık, dönüşüm katsayısı bilgileri ihraççı kuruluş tarafından MKS'ye tanımlanır.
- İhraççı kuruluşlar ihraç limitleri dahilinde ve limitlerinin kullanılabileceği süre içerisinde farklı tertip ve vadelerde ihraç yapabilirler. Satışa ilişkin sirküleri Kurul'a onaylatılan farklı tertip ve vadedeki varantlar vadeye kadar satış izni alınan adete ulaşınca kadar MKS'de farklı tarihlerde ihraç edilebilir.
- İhraççı üyenin ihraç talebini MKS'ye iletmesi ile birlikte sistem tarafından ihraç limiti, limitin geçerlilik süresi ve satış izni alınan varant adedi kontrol edildikten sonra varantlar MKS'de ihraççı üye nezdinde otomatik açılan İhraç Havuz Hesabında (İHRACH) oluşturulur.
- Varantlar halka arz tarihinden bir iş günü önce MKS'de ihraç edilmelidir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:47/99

J.2 - Hak Kullanımları ve Nakit Ödeme İşlemleri

- Sermaye artırım işlem bilgileri SPK kaydı ve onayından sonra, temettü işlem bilgileri genel kurul tarihinden sonra İhraççı tarafından MKK'ya bildirilir.
- Sermaye artırım işlemleri için İletilecek bilgiler;
 - Sermaye artış miktarı
 - Artırım oranı
 - Kullanılacak kupon bilgisi
 - Artırım karşılığı verilecek kıymet tanımı
 - Artırım karşılığı verilecek kıymetlerin nev'i bilgisi
 - Artırım kaynağı (temettü, ya da diğer şeklinde)
 - Bedelli kullanım işlemleri için rüçhan hakkı son kullanım tarihi
 - Bedelli artırım işlemi kullanım bedeli
 - Bedelli artırım işlemlerinde toplanan TL tutarının aktarılacağı, Banka EFT kodu, Banka şube kodu ve hesap numarası
- Temettü işlemleri için iletilecek bilgiler;
 - Temettü oranı; brüt oran ve net oran detayında bildirilir.
 - Kullanılacak kupon bilgisi
- İşlemler, İMKB tarafından duyurulan süreler baz alınarak gerçekleştirilir.
- Sermaye artırım ve temettü işlemleri; (bilinmeyen ortak hesabı dahil) Borsada işlem görmeyen kıymetler için işlem başlangıç tarihinde (İMKB işlem başlangıç günü), Borsada işlem gören kıymetlere ilişkin işlemler ise; artırımın İMKB başlangıç tarihini izleyen günün akşamında (Takas süreci nedeniyle), oluşan bakiyeler üzerinden gerçekleştirilir.
- Borsada işlem görmeyen kıymetler ile Borsada işlem gören kıymetlerin hak kullanım işlemlerinin farklı tarihlerde gerçekleştirilmesi nedeniyle ilgili kıymet için iki işlem tarihi arasında Borsada işlem görmeyen payların Borsada işlem gören tipe dönüşümü ve aynı süre içinde kaydıleşme amacıyla Borsada işlem görmeyen kıymet teslimi mümkün değildir.
- Sermaye artırım işlemlerinde esas sermayeye tabi şirketler için oluşturulan kayıtların geçici nitelikte olması ve sermayenin ticaret siciline tesciliyle kesinlik kazanması nedeniyle kayıtlar, sermayenin tesciline ilişkin bildirim yapılana kadar farklı ISIN koduyla oluşturulur.
- Hak kullanımına ilişkin işlem oranları virgülden sonra 5 hane duyarlılığına kadar dikkate alınacaktır.
- Sermaye artırım işlem sonucunda oluşan küsuratlar, yatırımcı hesaplarına virgülden sonra 3 hane şeklinde aktarılacaktır.
- Küsurat işlemler nedeniyle ihraççı havuzunda kalan paylar, işlemler sonuçlanınca Bilinmeyen Ortak Hesabına aktarılacaktır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:48/99

11. Bedelli sermaye artırım işlemlerinde kullanılacak bakiyeye ilişkin hesaplanan yatırılacak TL tutarının 1 kuruşun altında olması durumunda tutar kuruşa tamamlanacaktır.
12. Temettü dağıtımında ödenecek temettü tutarı olarak hesaplanan tutar 0,5 ile 1 kuruş arasında ise 1 kuruşa tamamlanacak, 0,5 kuruşa kadar oluşan değer dikkate alınmayacaktır.
13. Sermaye artırım işlemlerimin hesaplanması ve artırım sonuçlarının hesaplara aktarılması alt hesaplar detayındadır. Yatırımcı blokajı, opoze kıymetler, hapis işlemleri, haciz işlemleri, rehin alınan kıymetler, rehin verilen kıymetler alt hesaplarında bulunan kıymetler için işlem sonuçları bulundukları hesaba, diğer alt hesaplar için ise serbest hesaba kaydedilir. Alt hesaplar bazında ödenmeyen küsurat bakiyesi toplamının bakiyeye yansıtılacak miktara ulaşması durumunda (bakiye $\geq$ 0,001) yatırımcının Serbest alt hesabına aktarımı sağlanır.
14. Bedelli sermaye artırım işlemlerinde karşılığı oluşan rüçhan bakiyeleri farklı ISIN koduyla izlenir.
15. MKS uygulamasında gerçekleştirilen bedelli kullanım işlemleri karşılığı toplanan tutar Merkez Bankası EFT kapanış ve MKK nakit muhabir bankasının EFT saatinden önce ihraççı kuruluş tarafından açılmış olan sermaye artırım hesabına gönderilmektedir. Son kullanım tarihinde belirtilen sürelerden sonra gerçekleştirilen bedelli kullanım karşılığı tutarlar ise izleyen iş günü ihraççı şirkete ödenecektir.
16. Sermaye avansı karşılığı nakit tutar yatırılmadan bedelli sermaye artırımına katılmak isteyen ortakların talepleri üye kuruluş tarafından MKS uygulaması üzerinden iletilecek taleplerin ihraççı kuruluş tarafından onaylanması ile gerçekleşecektir. MKS uygulaması üzerinden gerçekleşen bu tip işlemlerde ihraççı kuruluşa bedelli karşılığı nakit tutar ödenmemektedir.
17. Bedelli sermaye artırım kullanım işleminin iptal edilmek istenmesi durumunda ilgili üyenin yazılı başvuru iletilmesi gerekmektedir. Artırım karşılığı ödenen payların hesapta bulunması ve ihraççı şirkete ödenmemiş nakit tutarın yeterli olması durumunda iptal işlemi MKK tarafından yapılır. İptal işlemi ile; yatırımcı hesabından bedelli kullanım ile azalan kupon bakiyesi iade edilerek kupon bakiyesi artırılır, artırım karşılığı ödenen kaydi paylar yatırımcı hesabından çıkılarak ihraççı havuz hesabına aktarılır, ihraççıya ödenmek üzere ayrılmış olan nakit tutar ise ilgili üyeye iade edilir.

J. 2. 1 - Bedelsiz Sermaye Artırım İşlemleri

1. İhraççı kuruluş tarafından artırım işlemlerine ilişkin bildirimin yapılması ve Kamuyu Aydınlatma Platformunda (KAP) duyurulması ile MKK sistemine artırım bilgileri kaydı yapılır. (Kıymet tanım kodu, artırım tarihi, MKK işlem tarihi, artırım oranı, artırım karşılığı verilen kıymet)

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:49/99

2. Sermaye artırım başlangıç tarihinde artırım karşılığı olan sermaye kaydı, İhraççı üye altındaki havuz hesabına kaydedilir.
3. İşleyiş; Yatırımcı hesaplarındaki bakiyelerin bedelsiz kullanım oranında artırılması ve artan tutar kadar kıymet kaydının İhraççı havuz hesabından azaltılması şeklindedir.
4. Artırım işlemleri sırasında temerrüt borcu, temerrüt alacağı ve temerrüt blokesi kaydı bulunuyorsa ilgili kayıtlar da artırım oranı kadar artırılır.
5. Esas sermayeye tabi şirketlerin yapmış oldukları sermaye artırım işlemlerinde, artırım karşılığı olan kıymetler geçici olarak kaydının yapılması söz konusu olabildiğinden, ilgili kıymetler farklı kıymet tanımıyla (geçici) takip edilir. Tescile ilişkin bildirimin ihraççı tarafından iletilmesi ve ilanının (KAP'ta Borsa duyurusu başlığı altında) yapılmasıyla birlikte hesaplara gerçek kayıtlar yansıtılır.

J. 2. 2 - Bedelli Sermaye Artırım İşlemleri

1. Sermaye artırım başlangıç tarihinde artırım karşılığı olan sermaye kaydı, İhraççı üye altındaki havuz hesabına MKK tarafından kaydedilir.
2. İhraççı kuruluş tarafından artırım işlemlerine ilişkin bildirimin yapılması ve KAP'ta duyurulması ile MKK sistemine artırım bilgileri kaydı yapılır. (Kıymet tanım kodu, artırım tarihi, MKK işlem tarihi, artırım oranı, artırım karşılığı verilen kıymet, kullanım bedeli, rüçhan hakkı kullanım süresi, sermaye artırım nakit hesabının banka ve hesap numarası bilgileri)
3. Artırım işlemleri sırasında temerrüt borcu, temerrüt alacağı ve temerrüt blokesi kaydı bulunuyorsa ilgili kayıtlar için de Rüçhan ISIN bakiyesi oluşturulur.
4. İşleyiş; onayla birlikte Borsada işlem görmeyen paylar için T-1, Borsada işlem gören paylar için T+1 akşamki yatırımcı bakiyeleri kadar rüçhan hakkı (R) bakiyeleri farklı ISIN koduyla oluşturulur. Oluşan Rüçhan bakiyeleri şirket kullanım süresi içerisinde (sisteme girilen) aracı kuruluşlar tarafından, kullanım bedelinin yatırılması halinde tekli ya da toplu bir şekilde kullanılabilir. Kullanım bedellerinin yatırılması için Takasbank bünyesinde MKK adına açılan bir nakit işlemler hesabı kullanılır. Üyeler tarafından rüçhan hakkı kullanım amacıyla yatırılan TL bilgisi, üye ve yatırılan tutar detayıyla Takasbank tarafından MKK'ya mesaj olarak bildirilir. Gelen mesaj bilgileri MKK sistemine aktarılır. Aktarılan tutarlar istenirse kullanım yapılmadan MKS ekranları ile üyenin Takasbank nezdindeki nakit hesabına aktarılabilir.
5. Aracı kurum, kullanıma ilişkin bilgiyi Kıymet Tanım Kodu, Yatırımcı Hesap No, Alt Hesap Açıklaması, Kullanılacak Adet detayında MKK'ya ilettiğinde, Takasbank'tan iletilen mesajda yer alan TL bilgileri ile kontrol edilerek kullanım gerçekleştirilir. Rüçhan hakkı kupon bakiyelerinin parçalı kullanımı da mümkündür.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:50/99

6. Kullanımla birlikte, yatırımcı rüçhan bakiyesi kullanım oranında azaltılır ve artırılan tutar kadar kıymet, İhraççı Havuz Hesabından düşülür. İşlem karşılığı MKK hesabında toplanan bedelli karşılıkları ihraççı kuruluş tarafından sermaye artırım işlemi için MKK'ya bildirilen hesaba EFT ile gönderilir. Sermaye artırım için açılan hesap ihraççı kuruluş adına açılmış olmalıdır. MKK tarafından uygun bulunması durumunda ihraççı kuruluş tarafından Takasbank nezdinde açılacak bir hesapta sermaye artırım nakit hesabı olarak kullanılabilir.
7. İhraççı ortak hesabında bulunan Borsada işlem görmeyen Kıymetler Borsadaki işlem başlangıç tarihinde (T gününde) bedelli artırım işlemine tabi tutulur. İhraççı tarafından ortak hesaplarında bulunan kıymetlerin rüçhan hakkı kullanımı sırasında işlem karşılığı olarak herhangi bir tutar yatırılmadan artırım gerçekleşir.

J. 2. 3 - Temettü Ödemesi Dağıtım İşlemleri

1. İhraççı altında bulunan hesaplardaki kıymetlere ilişkin temettü dağıtım işlemlerini ihraççı kuruluş kendisi gerçekleştirmeyi tercih edebilir. Bu durumda sadece temettü alacak bilgi listesi hazırlanır, ilgili hesaplar için nakit işlemleri yapılmaz.
2. İhraççı kuruluş tarafından temettü dağıtım işlemlerine ilişkin bildirimin, yapılması ve KAP'ta duyurulması ile MKK sistemine temettü bilgi kaydı yapılır. (Kıymet Tanım Kodu, Temettü İşlem Tarihi, MKK İşlem Tarihi, Temettü Brüt ve Net Oranı)
3. Borsada işlem görmeyen paylar için T-1, Borsada işlem gören paylar için T+1 akşamındaki yatırımcı bakiyeleri üzerinden temettü oranı dahilinde yatırımcıların temettü alacak tutarları listesi ihraççı tarafından açıklanan brüt ve net temettü tutarları detayında oluşturulur. (Listenin oluşturulması sırasında 24.06.2003 tarih 25148 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde (Seri No:81) ve Kurumlar Vergisi Sirküleri/20'de belirtilen hususlar dikkate alınır.) Üye kuruluşlar tarafından MKK sisteminde Brüt Temettü Talebi yapılan hesaplar için brüt temettü hesaplaması yapılacaktır. İletilen taleplere ilişkin vergi mevzuatı açısından Kuruluşumuzca herhangi bir kontrol yapılmamaktadır.
4. Temettü bedellerinin yatırılması amacıyla Takasbank nezdinde MKK adına hesap açılır. İhraççı tarafından MKK'nın Takasbank nezdindeki hesabına temettü bedelinin aktarılması ile birlikte (MKK tarafından alacak tutarlarının oluşturularak ihraççıya bildirildiği tarihte ya da bir sonraki gün) yatırımcı detayında tutulan temettüler, üyelerin Takasbank nezdindeki cari hesaplarına aktarılır. Temettüler üye bazında topluca aktarılır ancak aktarılan tutarlara ilişkin yatırımcı detayında kayıt tutularak, üye ve yatırımcıya raporlanabilir. Müşterek hesaplar için brüt temettü talepleri yazılı olarak iletilmelidir. İhraççı şirketlerce MKK'nın Takasbank nezdindeki hesabına sehven ödenen nakit tutarlar, ilgili şirket tarafından MKS üzerinden iletilecek iade talebi ile geri ödenir.

J. 2. 4 - Temettü – Bedelli Mahsup İşlemleri

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:51/99

1. Temettü tutarının bedelli kullanım işlemi için kullanımı MKK sisteminde ihraççı üyeler dışında mümkün kılınmıştır. İhraççı üyeler için mahsup uygulaması yapılmamaktadır.
2. Temettü ile bedelli sermaye artırım işlemlerinin aynı tarihte olması ve hisse değerinin kullanım bedelinin üzerinde bir değerde olması durumunda, temettü tutarları bedelli sermaye artırım kullanım bedeli olarak kullanılır. Başka bir ifade ile temettü ile bedelli mahsubu yapılır. Mahsup işlemini istemeyen üyelerin taleplerini yatırımcı detayında ya da tümü için, işlem gerçekleştirilmeden önce (T+1 akşamı) iletmeleri gerekmektedir.
3. Yatırımcı hesaplarına yansıtılacak bakiyeler, bedelli artırım ve temettü dağıtım oranları ile bağlantılı olarak değişim gösterebilir. Temettü tutarının bedelli kullanım miktarını tamamen karşılaması halinde bedelli artırım karşılığı olan kıymetler, ilgili hesaplara otomatik olarak aktarılır (bedelsiz artırım işlemi gibi). Tamamen karşılamaması durumunda ise karşıladığı oran ile bağlantılı olarak kullanılan rüçhan hakkı kupon bakiyesi ilk bakiyeden düşülerek, kalan rüçhan hakkı kupon bakiyeleri bedelli işlem prosedüründe belirtildiği şekilde kullanılır (bkz. Bedelli işlemleri). Temettünün fazla olması durumunda ise artan oran kadar alacaklar temettü dağıtım prosedüründe belirtildiği şekilde dağıtılır. (bkz. Temettü işlemleri).
4. Mahsup istemeyen üyelere ilişkin işlemler, bedelli artırım ve temettü dağıtım prosedüründe belirtildiği şekilde yapılır.

J. 2. 5 - Kullanılmayan Payların Birincil Piyasa İşlemleri

1. İhraççı havuz hesabında bulunan ve üyeler tarafından kullanılmayan rüçhan haklarının karşılığı olan sermaye miktarı, Borsa birincil piyasada satışa sunulmaktadır. İhraççı kuruluş bu işleme aracılık eden aracı kuruluşa havuzunda bulunan kıymetleri aktarır. (İhraç ve dağıtım prosedürü) Aracı kurum tarafından birincil piyasa işlemleri için halka arz amaçlı tanımlanmış hesaplar kullanılır.
2. Aracı Kuruluş tarafından İMKB’de yapılan satışlara ilişkin bildirim alım/satım bilgileri gelecek şekilde Takas işlemlerinde olduğu gibi sonuçlandırılır.
3. Bedelli, tahsisli sermaye artırım veya birincil piyasa satış işlemlerinde satılamayan ve iptal edilmesi gereken paylar ihraççı şirketin havuz hesabına iade edilir. Payların sistemden silinmesi için ihraççı şirket MKK’ya yazılı başvuru yapar.

J. 2. 6 - İtfa ve Kupon Ödeme İşlemleri

- 1- Kupon ödeme işlemleri, ihraççı üyeler tarafından MKS’ye iletilen ödeme tarihinde ve yine ihraççı üyeler tarafından bildirilen faiz oranı bilgileri doğrultusunda hesaplanan tutarlar üzerinden gerçekleştirilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:52/99

- 2- İtfa ve kupon ödeme günü sabahı ödeme yapılacak üye, hesap, ISIN, ödeme tutarı bilgileri oluşturularak itfası olacak kıymet bakiyeleri MKS'den silinir.
- 3- Ödeme günü ihraççı kuruluş ödemesini yapacağı itfa, kupon ödeme tutar ve ödeme yapacağı hesap bilgisini MKS'de ilgili raporlardan izleyebilmektedir. Aynı zamanda aracı kuruluşlar ödeme yapılmadan önce ödemesi yapılacak nominal bilgisini yatırımcı ve alt hesap detayında raporlayabilirler.
- 4- İhraççı üyenin altında yer alan IHRACH hesabında bulunan bakiye için ödeme kaydı oluşturulmaz.
- 5- Yatırımcı bazında itfa, kupon ödeme tutarları hesaplanırken küsuratın virgülden sonra gelen ilk iki hanesi dikkate alınmaktadır.
- 6- İhraççı kuruluş itfa, kupon ödemesi yapmak istemediği üye ve hesap var ise bu talebin en geç ödeme günü ve ödeme işlemi yapılmadan önce yazı ile MKK'ya iletmesi halinde ilgili hesap için var olan ödeme kaydı iptal edilebilmektedir.
- 7- İhraççı kuruluş MKK'nın Takasbank nezdinde yer alan ilgili nakit hesabına itfa, kupon ödeme tutarını aktarmasının ardından yatırımcı bazında hesaplanan ödeme tutarları alacaklı üyelerin Takasbank nezdindeki nakit hesaplarına topluca aktarılır.
- 8- Dağıtılan itfa, kupon ödeme bilgileri aracı kuruluşlar tarafından raporlanabilmektedir.
- 9- itfa ve kupon ödeme tutarları ihraççı üye tarafından MKK hesabına brüt aktarıldığından üyelere yapılacak ödemeler de brüt tutar üzerinden yapılmaktadır.

J.2.7- Aracı Kuruluş Varantlarının Nakdi Uzlaş Tutarlarının Ödenmesi

- 1- Varantların vade tarihi İMKB'de işlem görme son tarihi olup ödeme tarihi vade tarihinden en az iki iş günü sonrası olmak üzere ihraççı üye tarafından belirlenir.
- 2- Vadenin dolması ile birlikte varantların karda veya zararda olduğu ihraççı kuruluş tarafından belirlenir. Karda olan varantlar için nakit ödeme tarihinden bir gün öncesine kadar nakdi uzlaş katsayısı (1 adet varant için ödenecek nakdin hesaplanmasında kullanılan katsayı değeridir.)
- 3- Nakit ödemesi yapılacak aracı kuruluş varantları için ihraççı üye tarafından belirlenen ödeme tarihinden bir gün önce gün sonunda hak sahipliği listesi oluşturulur ve ödeme günü sabahı bakiyeler MKS'den silinir.
- 4- Ödeme günü sabahı ihraççı kuruluşlar ödemesini yapacağı nakdi uzlaş tutar ve ödeme yapacağı hesap bilgisini MKS'de raporlardan izleyebilmektedir. Aynı zamanda aracı kuruluşlar ödeme yapılacak aracı kuruluş varant bakiyesini yatırımcı ve alt hesap detayında MKS'den ödeme yapılmadan önce raporlayabileceklerdir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:53/99

- 5- İhraççının altında yer alan İHRACH hesabında ve ihraççı üye tarafından tedavül dışındaki aracı kuruluş varantlarının saklanacağı ayrı bir saklama hesabı beyan edilmiş ise, bu hesapta bulunan bakiyeler için MKS de ödeme kaydı oluşturulmaz.
- 6- Yatırımcı bazında nakdi uzlaşı tutarları hesaplanırken küsuratın virgülden sonra gelen ilk iki hanesi dikkate alınmaktadır. İhraççı kuruluş nakdi uzlaşı ödemesi yapmak istemediği üye ve hesap var ise bu talebin en geç ödeme günü ve ödeme işlemi yapılmadan önce yazı ile MKK'ya iletmesi halinde ilgili hesap için var olan ödeme kaydı iptal edilebilmektedir.
- 7- İhraççı kuruluşun MKK'nın Takasbank nezdinde yer alan ilgili nakit hesabına nakdi uzlaşı tutarını yatırmamasının ardından MKK yatırımcı bazında hesaplanan ödeme tutarlarını alacaklı üyelerin Takasbank nezdindeki nakit hesaplarına topluca aktarır.
- 8- Dağıtılan nakdi uzlaşı ödeme tutar bilgileri aracı kuruluşlar tarafından raporlanabilmektedir.
- 9- Nakdi Uzlaşı ödeme tutarları ihraççı üye tarafından MKK hesabına brüt aktarıldığından üyelere yapılacak ödemeler de brüt tutar üzerinden yapılmaktadır.

J.2.8- Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'nda (TEFASP) İşlem Gören Korumalı/Garantili Yatırım Fonlarının İtfâ/Kupon Ödeme İşlemleri

1. İhraççı kuruluşun MKK'nın Takasbank nezdinde yer alan ilgili nakit hesabına nakdi uzlaşı tutarını yatırmamasının ardından MKK yatırımcı bazında hesaplanan ödeme tutarlarını alacaklı üyelerin Takasbank nezdindeki nakit hesaplarına topluca aktarır.
2. Kupon ödeme işlemleri, fon kurucusu üyeler tarafından MKS'ye iletilen ödeme tarihi ve faiz oranı bilgileri doğrultusunda hesaplanan tutarlar üzerinden gerçekleştirilir.
3. İtfâ ve kupon ödemesi işlemleri TEFASP üyesi aracı kuruluşlar ve bu kuruluşların MKS'deki mevcut tüm bakiyeli hesapları için gerçekleştirilecektir.
4. Ödeme tarihi ve oran bilgilerinin ödeme tarihinden önce fon kurucuları tarafından MKS'ye iletilmesi zorunludur.
5. İtfâ ödemesi vade tarihi gün sonu itibariyle, kupon ödemesi ise ödeme tarihinden bir önceki gün günsonu itibariyle ilgili fon bakiyesine sahip hesaplar için ödeme tarihinde gerçekleştirilecektir.
6. İHRACSAT havuz hesabındaki fon payları için itfâ ve kupon ödemesi yapılmayacaktır.
7. Üzerinde rehin tesis edilmiş bakiyeler için itfâ ödemesi yapılmayacaktır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:54/99

8. Rehinli fon payları için kupon ödemesi yapılacak olup ödeme tutarları rehin kaydının bulunduğu üyeye aktarılacaktır.
9. Kuruluşumuz ve/veya üyelerin haciz uyguladığı ve üzerinde rehin kaydı taşımayan fon payları için itfa ödemesi gerçekleştirilecektir.
10. Fon kurucularının ödeme işlemlerini MKS üzerinden gerçekleştirmek istemedikleri TEFASP üyesi aracı kuruluşları bildirmeleri halinde bu üyelere MKS üzerinden ödeme yapılmayacaktır.
11. İtfa olacak fon payları vade tarihi gün sonu itibariyle fon kurucunun MKS nezdindeki IHRACSAT havuz hesabına otomatik olarak aktarılacaktır. IHRACSAT havuz hesabından çıkış fon kurucusu tarafından gerçekleştirilecektir.

J.3 - Sermaye Azaltılması İşlemleri

1. İhraççı, sermaye azaltılması kararının tescilinden sonra, azaltılacak sermaye miktarı oran bilgisi ve küsurat farkının karşılanacağı hesap numasını MKK'ya bildirir.
2. MKK gerekli kontroller sonucunda, bedelsiz sermaye artırım işlemlerinin tersi mantığında ihraççı üye altındaki hesaplarla yatırımcı hesaplarındaki kıymet kayıtlarını azaltım oranı dahilinde azaltır. Azalan kıymet kadar bakiye kaydı ihraççı havuz hesabına aktarılır. İhraççı havuz hesabına toplanan kayıtlar iptal edilerek yeni sermaye kaydı oluşturulur.
3. Sermaye azaltım işlemi sonucunda oluşan küsuratlar, yatırımcı hesaplarından virgülden sonra 3 hane şeklinde azaltılacaktır. 3. haneden aşağı yuvarlama nedeniyle azaltılan tutar ile öngörülen toplam azaltım tutarı arasındaki fark şirket tarafından iletilecek beyan ile şirketin büyük ortaklarından karşılanacaktır.
4. Azaltıma konu olan kaydileşmemiş senetler iptal durumuna güncellenerek fiziki teslim ile kaydileşmesi engellenecektir. Sermaye azaltımına konu olan kaydileşmemiş hisse senedi sahibi yatırımcılar senetlerini sadece ihraççı şirkete teslim ederek kaydileşme işlemini yapabilecektir. Şirket fiziken iptal/imha ettiği senetlerin bilgilerini MKK'ya bildirecektir.

J.4 - Genel Kurul İşlemleri

1. İhraççı şirketler,
Genel kurul tarihi ve saati,
Genel kurulun yapılacağı adres,
Genel kurul blokajı uygulanabilecek ilk tarih ve saat,
Genel kurul blokajı uygulanabilecek son tarih ve saat,

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:55/99

Genel kurul blokaj çözme tarihi ve saati,

bilgilerini toplantı tarihinden en az 15 gün önce MKS üzerinden MKK'ya bildirirler.

2. i-Genel kurul blokajı uygulanabilecek son tarih ve saat en geç genel kurul tarih ve saati olarak belirlenebilir.
 - ii-Genel kurul blokajı iptal edilebilecek son tarih, genel kurul tarihinden üç işgünü öncesidir.
 - iii-Genel kurul blokaj çözme tarihi en geç toplantı tarihini izleyen ikinci işgünü akşamı olarak belirlenebilir.
3. İhraççı tarafından belirlenen tarih, yer ve saat bilgileri yatırımcılara ve üyelere raporlanır.
4. Genel kurula katılmak isteyen hak sahibi yatırımcılar payları üzerine çağrı merkezi, internet, alo MKK veya sms aracılığı ile blokaj uygulayabilir. Blokaj üye tarafından da doğrudan MKS üzerinden uygulanabilir.
5. Uygulanan blokaja ilişkin belge talebi, üye tarafından yatırımcı bazında MKS üzerinden iletilir. Talep üzerine MKK tarafından hazırlanan genel kurul blokaj mektupları ilgili üyeye verilir.
6. Yatırımcılar, genel kurul blokajı son iptal tarihine kadar genel kurul blokajından vazgeçebilirler. Belirtilen tarihten sonraki bir tarihte blokajın iptali mümkün değildir.
7. Üzerinde oy hakkı intifası bulunan kaydi paylar üzerine genel kurul blokajı uygulanamaz.
8. Genel kurul blokajı uygulayan yatırımcıların ad-soyad, ünvan bilgileri ile blokaj uyguladıkları pay miktarı MKS'den ihraççı tarafından alınabilir. Üzerinde oy hakkı intifası bulunan kaydi payların intifa hakkı sahiplerine ilişkin bilgiler ihraççı tarafından MKS'den alınabilir.
9. İhraççılar yatırımcılar tarafından ibraz edilen genel kurul blokaj mektupları ile MKS'den aldıkları bilgiyi karşılaştırmakla yükümlüdürler.
10. Genel kurul blokajları ihraççı tarafından bildirilmiş olan genel kurul blokaj çözme tarihi ve saatinde otomatik olarak çözülür.
11. Kimliğinin ihraççıya bildiriminde kısıtlama talebinde bulunmuş yatırımcılar genel kurul blokajı uygulamaları halinde, kısıtlama genel kurul blokaj süresiyle sınırlı olmak üzere kalkar.

J.5 - Yatırım Fonu Alım Satım İşlemleri

1. Yatırım fonu alım satım işlemleri yatırım fonu alım satım ekranından ve CSV ile alım satıma aracılık eden kurumlarca ihraççı onayına bağlı olarak, BATCH CSV ile ihraççı tarafından doğrudan müşteri hesaplarına aktararak gerçekleştirilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:56/99

- İhraççı tarafından onaylanmayan alım satım işlem kayıtları gün sonunda sistem tarafından otomatik olarak silinir.
- Likit fonlarda fiyat hesaplamasından önce gerçekleşen işlemlerin aynı gün, fiyat hesaplamasından sonra gerçekleşen işlemlerin ise takip eden ilk iş gününe ait alım satım işlemleri ile MKS'ye aktarılması gerekmektedir.

J.6 - Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFASP) Alım Satım İşlemleri

- Alım satım emirlerinin iletilmesi: TEFASP üyesi aracı kuruluşlar ve fon kurucuları tarafından Takasbank sistemine iletilen alım satım emirlerine ilişkin hesap, kıymet ve bakiye bilgileri Takasbank tarafından eşleştirilerek, mesaj talimat numarası, gönderen üye, gönderen yatırımcı hesap numarası, alan üye, alan yatırımcı hesap numarası, ISIN kodu, kıymet kodu, valör tarihi bilgileri MKS'ye iletilir. MKS'de yatırımcı hesap ve bakiye bilgilerinin kontrolü yapılarak, TEFASP alım satım işlemine konu kıymet "TEFASP İşlem Blokaj Alt Hesabı"na aktarılır. Aktarım bilgisi ya da hesabın hatalı olması ve bakiye içermemesi gibi durumlarda da hata bilgisi, Takasbank'a bildirilir.
- Alım satım işleminin gerçekleşmesi: Alım satım işlemlerinin tamamlandığına ilişkin Takasbank tarafından yapılan bildirim doğrultusunda MKS'de TEFASP bloke alt hesabına alınan kıymetler, alan üye nezdindeki yatırımcı hesaplarına aktarılır.
- Alım satım işleminin iptali: TEFASP'ta alım satım bilgilerinin eşleşmemesi, emir geçerlilik süresinin dolması veya yatırımcı hesabının durum değişikliği nedeniyle iptal edilen emirler Takasbank tarafından MKK'na bildirilir. Takasbank tarafından iletilen emir iptal bildirimi ile MKS'deki yatırımcının TEFASP bloke alt hesabında bulunan kıymetler, yatırımcının serbest alt hesabına aktarılarak Takasbank'a bilgi dönülür.

J.7 - Fiili Dolaşım miktarının tespiti için yapılan bildirimler:

- Sermaye Piyasası Kurulu'nun 23.07.2010 tarih ve 21/655 sayılı kararı ile payları borsada işlem gören şirketlerin fiili dolaşım pay oranının belirlenebilmesine yönelik olarak , İhraççı Şirketler fiili dolaşımda olmayan aşağıda yer alan ortak bilgilerini Şirket payının bulunup bulunmadığı durumu aranmaksızın MKK sistemine iletir.
- İhraççı Şirket, MKK sistemine,
 - Kamu tüzel kişi,
 - Şirket Kurucuları ile ilişkili kuruluşları (konsolidasyona tabi şirketler),
 - Şirket Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyeleri,
 - Genel Müdür veya yetki ve görev itibarıyla Genel Müdüre denk veya daha üst konumlarda görev yapanlar,
 - Genel Müdür veya yetki ve görev itibarıyla Genel Müdüre denk kişilere doğrudan bağlı olarak çalışan üst düzey yöneticileri (Genel Müdür Yardımcısı ve benzeri unvanlara sahip),

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:57/99

iv. Şirket'in sandık ve vakıfları bildirmekle yükümlüdür.

3. Kurul kararı gereği, Şirket kurucuları, ilişkili kuruluşlar, şirket Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilerinden herhangi bir TC kimlik numarası veya vergi kimlik numarası olmayan kişilerle ilgili olarak, MKK sistemine bildirilmesi gereken ancak TC kimlik numarası veya vergi kimlik numarası olmayan söz konusu kişilerin, sayılan kimlik veya vergi numaralarına sahip olduklarını şirkete bildirmelerini takip eden üç iş günü içinde, şirket tarafından söz konusu TC kimlik numarası veya vergi numarası bilgileri ile TH148 Hesaptan Bağımsız sicil aldırma süreci ile sicil alınarak MKK sistemine iletilmesi gerekmektedir.
4. Fiili dolaşım pay miktarının doğru şekilde tespit edilebilmesi için pay devri, teminat, hukuki kısıt gibi kayıtlar MKK sistemine zamanında ve amacına uygun tesis edilmelidir.
5. Bildirim yapmayan kurumlar için her ayın ilk iş günü hatırlatma bildirimi gönderilir.

J.8 - Halka Açık Anonim Ortaklıkların Bölünme işlemleri:

1. Kuruluşumuz nezdinde İhraççı üye kısmi bölünme işlemleri ile ilgili olarak Kamu Aydınlatma Platformunda (KAP) yayınlanan bilgiler doğrultusunda, Borsa başlangıç tarihinden önce tüm üyelere Genel Mektupla duyuru yapılır.
2. Bölünme işleminde paylar, T+2'de yeni ihraççıya yada pay devri yapılan ihraççıya oluşturulur ve dağıtımı yapılır.
3. Bölünme işleminde üye hesaplarına gerçekleştirilen yeni kıymet girişi aktarımları yuvarlama yapılmadan üç küsurat hanesi ile gerçekleştirilmektedir. Şirket bölünme işleminde eski ISIN'a ilişkin TAVB, TEKA, TEMS, OPSP, OPTD ve SBLK alt hesaplarında bakiye bulunması durumunda karşılığında verilecek yeni ISIN 'a ait bakiyelerin SERB alt hesabına geçmesi sağlanacaktır.
4. Bölünme işleminde HACZ, RHNA, RHNv ve OPOZ alt hesaplarında eski ISIN 'a ilişkin bakiye olması durumunda yeni ISIN'a ait bakiyeler yine aynı alt hesaplarda kayıt bazında ayrı ayrı oluşturulur.
5. Bölünme işleminde İntifalı bakiyelerin karşılıkları için intifa tesis edilmez. İlgili üyeler isterse intifa kaydı oluşturabilir.

J.9 - İçsel Bilgilere Erişimi Olanların Bildirimi:

1. Sermaye Piyasası Kurul Karar Organı'nın aldığı karar gereğince, Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Sermaye Piyasası Kurulu Tebliği'nin (Seri:VIII, No:54) 16.maddesi gereğince ortaklıklar tarafından oluşturulan "İçsel bilgilere erişimi olan kişiler" listesini ve listede oluşacak değişiklikleri ihraççı şirketler, MKK sistemine iletir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:58/99

- Bildirim sadece gerçek kişiler için MKK sicili ile yapılır. Sicil numarası bulunmaması durumunda Hesaptan Bağımsız Sicil Aldırma süreci ile sicil alınması gerekmektedir.
- Bildirilen kayıt iptal edilebilir ve/veya güncellenebilir.
- Aynı kişi birden fazla neden veya görev tanımıyla listeye dahil edilebilir.
- Söz konusu bilgiler bildirim yapan üye veya MKK'da işlem yapma yetkilerinin devredildiği üyenin yetkili kullanıcıları tarafından raporlanabilir.
- Bildirim yapmayan kurumlar için her ayın ilk iş günü hatırlatma bildirimi gönderilir.

J.10 - Promosyon İşlemleri:

- İhraççılar veya büyük ortakları tarafından diğer ortaklara yönelik olarak düzenlenen promosyon uygulamalarında, promosyona hak kazanan yatırımcı tespiti ve geri iade başvurularının iletilmesi ve bonus ödeme işlemleri ve raporlamalar ilgili şirketin başvurusu doğrultusunda MKS'den yapılabilmektedir. Promosyon uygulamalarına ilişkin sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde Kurul tarafından yapılacak değerlendirmeler saklıdır.
- Promosyon hizmetlerinden faydalanma başvurusu aşağıda belirtilen belgeler ile iletilir. Başvuru ihraççı veya ihraççı/büyük ortağın konuya ilişkin yetkilendirdiği üye tarafından yapılır. MKK konuya ilişkin değerlendirmesini ve varsa ilave bilgi ve belge taleplerini ilgili üyeye bildirir.

J.10.1- Promosyon Başvurusu İçin İletilen Belgeler

- İlgili ihraççı Ünvanı
- İlgili Büyük Ortak Ünvanı/Kimlik bilgileri
- Promosyon esasları
- MKK'dan istenen hizmetler kapsamı
 - Promosyondan faydalanabilecek hak sahiplerinin tespiti,
 - Yatırımcı başvuruları toplama
 - Üye bazında promosyona konu bakiye bilgisi raporlama
 - Menkul kıymet ödeme
- Ödeme Kaynağı Hesap Bilgileri (üye/hesap no)
- Promosyona hak kazanma kriterleri (hak sahipliği başlangıç, bitiş tarihleri vb)
- Hak sahipliği tespitinin kim tarafından yapılacağı,
- Hak sahipliği üye tarafından belirlenecekse MKK tarafından belirlenen formatta hak sahiplerinin kimlik ve diğer bilgileri

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:59/99

9. Başvuru başlangıç ve bitiş tarihi
10. Ödeme tarihi
11. Büyük ortak imza sirküleri ,Gerçek kişi olması durumunda imza beyannamesi
12. Konuya ilişkin kamuya yapılan/yapılması planlanan duyuru veya izahnamenin ilgili kısmı

J.10.2- Promosyondan Faydalanabilecek Hak Sahiplerinin Tespiti

1. Promosyondan faydalanabilecek hak sahiplerinin tespitinde MKK tarafından sadece MKK nezdindeki kayıtlar esas alınır.
2. Halka arz sonrası dağıtım listeleri ile MKK kayıtları arasındaki uyumsuzluk durumlarında hak sahiplerinin doğrudan ihraççı/büyük ortak ile muhatabiyeti esastır.
3. Hak sahiplerinin tespitinde İMKB’de gerçekleşen alım satım işlemlerinde MKK kayıtlarında değişiklik yaratmayanlar dikkate alınmaz.
4. Borsa dışında talep toplama yöntemi ile gerçekleştirilen halka arz nedeniyle hak sahipliği tespiti için ihraççı üye tarafından gönderilen yatırımcı listesinde MKK sicil numarası ve/veya geçerli TC. Kimlik numarası, Yabancı kimlik Numarası, Vergi Kimlik Numarası yer alması gerekmektedir.
5. Borsa birincil piyasada gerçekleştirilen satış işlemlerinde hak sahipliği tespiti; ilgili hisse senedinin borsa birincil piyasada işlem gördüğü günlere ait takas günleri içerisinde yatırımcı hesaplarına, YBALC talimat koduyla gerçekleşen alım hareketlerinin toplamına göre yapılır.
6. MKK nezdinde müşterek hesapta izlenen kıymetler oransal olarak dikkate alınır.

J.10.3- Geri İade İşlemleri

1. Talepler, MKS’ye aracı kuruluşlar tarafından iletilir.
2. Yatırımcıların geri alım garantisinden yararlanmak istemeleri halinde, ihraççı üye tarafından KAP’ta ilan edilecek talep toplama tarihleri içerisinde hesabının/hesaplarının bulunduğu aracı kuruluşa başvurmaları gerekmektedir.
3. Promosyona ilişkin ihraççı şirket tarafından duyurulan kapsam dahilinde bulunan yatırımcılar için talep iletilebilir.
5. Yatırımcıların iade talebine konu olacak pay miktarları MKS’de sicil bazında hesaplanır.
6. Birden fazla kurumda hesabı olan yatırımcıların iade hakkını kullanmaya hak kazandığı bakiyenin tamamı için hesaplarının bulunduğu herhangi bir kurum üzerinden talepte bulunabilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:60/99

7. MKS'ye iletilen talepler talep toplama son gününe kadar iptal edilebilir.
8. Promosyon işlemleri nedeniyle aracı kuruluşlar tarafından MKS'ye iletilen talepler, ilgili aracı kuruluş tarafından talep bazında, ihraççı şirket tarafından üye ve tarih bazında toplam olarak raporlanır.
9. Talep toplama işlemleri süresince ve sonrasında ihraççı üyelere üye bazında toplam talep miktarları raporlanır. Gerçekleştirilecek kıymet transfer ve nakit ödeme işlemleri, Kuruluşumuz müdahalesi olmaksızın aracı kuruluş ile ihraççı kurum arasında gerçekleştirilir.

J.10.4- Bonus Ödeme İşlemleri

1. Promosyona ilişkin ihraççı tarafından duyurulan kapsam dahilinde bulunan yatırımcılar Bonus hakkından yararlanacaktır.
2. Yatırımcıların teşviğe konu olacak pay miktarları MKS de sicil bazında hesaplanacaktır.
3. Bonus karşılığı verilecek kıymetlerin bulunduğu hesap numarası hesabın bulunduğu aracı kuruluş tarafından MKK'ya yazılı olarak bildirilecektir.
4. Bonus hakkı olan kıymetler, ihraççı üyenin KAP'ta yayınlayacağı dağıtım tarihinde ve belirtilen oran üzerinden yatırımcı hesaplarına otomatik olarak aktarılacaktır.
5. Ödeme yapılabilmesi için ödeme günü en geç saat 10:00'a kadar yeterli bakiyeninin ilgili hesapta bulunması gerekir. Otomatik ödeme işlemi ihraççı/büyük ortağın MKK'ya bildirmiş olduğu hesapta yeterli bakiye bulunması halinde gerçekleşir.
6. Bonus hakkı bulunan ve birden fazla hesabı olan yatırımcıların bonus hakkı miktarı aksi belirtilmedikçe bonus ödemesine konu bakiye içeren hesaplarından herhangi birine rassal olarak aktarılacaktır.
7. Dağıtıma konu ödemede kıymetler hesabın SERB alt hesabına aktarılacaktır. Ödenecek bakiyenin küsürat olması durumunda küsürat hanesi 3 hane de kesilecek yuvarlama yapılmayacaktır.
8. Bonus dağıtımı ile ilgili ayrı bir rapor bulunmayıp aracı kurumlar bu işlemleri ilgili tarih itibarıyla MKS raporlarından BONUS talimat koduyla izleyebileceklerdir.

J.11 - İMKB Serbest İşlem Platformu Şirketleri

Sermaye Piyasası Kurulu'nun kararı çerçevesinde İMKB Serbest İşlem Platformunda işlem gören şirket aksi belirtilmediği sürece bu dokümanda belirtilen kuralların tümüne tabidir.

Kaydi Pay Oluşturma ve Kaydileştirme İşlemleri:

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:61/99

- Serbest işlem platformunda işlem görecekt halka açık anonim ortaklıkların payları borsada işlem görmeyen statüde pay olarak oluşturulur. Payların oluşturulması için İhraççı şirketler tarafından Pay Durumu Beyanı ve Sermaye Oluşturma Talebinin iletilmesi gerekmektedir. (Sorularla MKK ve Kaydi Sistem Klavuzu ek-10)

Bu beyan çerçevesinde;

- Sermayenin tamamı Kurul'un Seri:I No:7 Hisse Senetleri Şekil Şartlarına İlişkin Tebliğine göre basılmış hisse senetleri ile ilmuhaberleri içeriyorsa Kuruluşumuz kayıtlarında fiziki menkul kıymet olarak oluşturulur ve hisse senetleri "Fiziki Teslim İle Kaydileştirme" maddesinde açıklanan süreçle, ilmuhaberler ise Kuruluşumuza teslim edilerek kaydileştirilir.
- Sermayenin tamamı Kurul'un Seri:I No:7 Hisse Senetleri Şekil Şartlarına İlişkin Tebliğine göre basılmamış hisse senedi ile kesir makbuzları içeriyorsa, Kuruluşumuz kayıtlarında kaydi menkul kıymet olarak oluşturulur, Kuruluşumuza fiziken teslim edilmez. Bu paylar "Kaydi Pay Aktarımı İle Kaydileştirme" maddesinde açıklanan süreçle kaydileştirilir.
- İhraççı şirketlerin ortaklardan menkul kıymetleri teslim alması işleminde asgari olarak "*hisse adedi, tertip ve seri numaraları, kupon sayısı ve türü, nominal tutarı, grubu, teslim eden ve teslim alan kişilerin adı/soyadı ve imzası, tarih*" bilgilerini içeren teslim/tesellüm tutanağının pay sahibi ile şirket yetkilisi tarafından imzalanarak pay sahibine verilmesine ve ortaklıkta kalan nüshanın 10 yıl süreyle saklanması konusunda Kurul kararı bulunduğu şirketler tarafından dikkate alınmalıdır.

Bağlam:

- Serbest işlem platformunda işlem görecekt halka açık anonim ortaklıkların esas sözleşmelerinde hisse senetlerinin serbestçe devri ile tedavülünü kısıtlayan hüküm bulunanlar, şirket tarafından iletilen talep doğrultusunda bağlam ile oluşturulur. (bkz. N. MENKUL KIYMET TANIMLARI)
- Bağlam ile izlenen payların hak sahibi hesabına aktarılmasından sonra, başka bir hesaba devrine izin verilmemektedir.
Esas sözleşme tadili ile devir ve tedavülü kısıtlayan maddelerin değiştirildiğinin ilgili ihraççı şirket tarafından Kuruluşumuza bildirilmesini takiben pay ektanımları güncellenmek kaydıyla bağlam kaldırılır.

K. YATIRIMCI İŞLEMLERİ

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:62/99

K.1 - Yatırımcı Hesapları Üzerinde İşlem Yetkisine İlişkin Esaslar

1. Yatırımcıların web sitesi, AloMKK Sesli Yanıt Sistemi ya da MKKsms seçeneklerinden birisi ile MKK tarafından kendilerine verilecek sicil şifre bilgilerini kullanarak hesapları üzerinde hareketsizleştirme veya genel kurul uygulamalarına yönelik blokaj uygulamaları veya hesaplarına ilişkin bilgi almaları mümkündür.
2. Yatırımcı hesapları üzerinde belirtilen işlem yapma yetkisi sadece üyelere tanınmış bir yetki olup, yatırımcılar kendi hesapları üzerinde herhangi bir işlem gerçekleştiremezler.

K.2 - Hizmetler

1. Hesap bakiye ve işlemlerine ilişkin yatırımcı bazında bilgilendirme

Hak sahiplerine hesapları ile ilgili olarak MKK'da tutulan kayıtlara ilişkin aşağıdaki bilgiler verilir.

a. Portföy Hesap Durumu

Yatırımcının hesaplarındaki kıymet bakiyeleri, ilgili kıymetteki son işlem tarihi, kıymet fiyatı, portföy değeri ve tasarruf hakkı bulunmayan (hapis, haciz, rehin vb.) kıymetleri hakkında bilgiler.

Bu bilgiler web sitesinden, sesli yanıt sisteminden anlık sorgularla verilebildiği gibi aynı zamanda Elektronik Rapor Gönderi Sistemi (er@gon) kapsamında aylık olarak sürekli bir biçimde yatırımcılara elektronik posta olarak da iletilir.

b. Hesap Dağılımı

Yatırımcının hesaplarındaki kıymet bakiyelerinin kıymet türü, ek tanım ve alt hesapları bazında dağılımı hakkında bilgiler.

c. Hesaba Göre Ekstre

Yatırımcı hesaplarındaki tüm hareketler hakkında bilgiler.

Bu bilgiler web sitesinden veya sesli yanıt sisteminden anlık sorgularla verilebildiği gibi aynı zamanda Elektronik Rapor Gönderi Sistemi (er@gon) kapsamında aylık olarak sürekli bir biçimde yatırımcılara elektronik posta olarak da iletilir.

d. Hareket İnceleme

Yatırımcı hesaplarındaki hareket türleri bazında hesap hareketleri hakkında bilgiler sunulur.

Bu bilgiler web sitesinden veya sesli yanıt sisteminden anlık sorgularla ulaşılabileceği gibi aynı zamanda yatırımcılara elektronik posta ve faks olarak da iletilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:63/99

e. Teminattaki Bakiyeler

Yatırımcının rehin alınan ve rehin verilen kıymetleri hakkında bilgiler.

f. Anlık Ödünç Pay Senetleri Piyasası İşlemleri

Yatırımcının sorgu anında Ödünç Pay Senetleri Piyasasındaki işlemleri hakkında bilgiler.

g. Hesap Özellik Bilgileri

Yatırımcının tüm hesaplarını kapsayacak şekilde hesap ortaklık yapısı dahil hesap bilgilerini içerir.

h. Adres Bilgileri

Yatırımcının iletişim adresi hakkında bilgiler sunulur..

i. Mesaj Kutusu

MKK Yatırımcı Bilgilendirme Hizmetleri kapsamında yatırımcıya gönderilen sms ve e-postaların iletim durumlarına göre topluca sorgulanmasına ilişkin bilgiler.

Yatırımcıların erişimine açık tutulan hesap ve işlemleri hakkındaki bilgiler; erişim yöntemi, yeri ve kanalları itibarıyla aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Yatırımcı Bilgileri	Bilgilere Erişim Yöntemi, Yeri veya Kanalı						
	MKKweb Yatırımcı	MKKweb Kurumsal	AloMKK	e-YÖNET Yatırımcı	MKKsms	Basılı Posta	Elektronik Posta
Portföy Özet Hesap Durumu				√			
Portföy Detay Hesap Durumu	√		√			√	√
Hesap Dağılımı	√		√	√			
Hesaba Göre Ekstre	√		√				√
Hareket İnceleme			√		√		√
Teminattaki Bakiyeler	√		√				
Anlık Ödünç Pay Senetleri Piyasası İşlemleri	√						
Hesap Özellik Bilgileri	√		√				
Adres Bilgileri	√		√	√			
Mesaj Kutusu	√			√			

2. Hesaplarla ilgili işlemler

a. Blokaj işlemleri

a.1. Yatırımcı Blokajı

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:64/99

a.1.1. Blokaj Türleri

Blokaj işlemi, MKK üyeleri tarafından MKK'ya bildirilmek suretiyle açılan yatırımcı hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçlarına ve adetlere kısmen ya da tamamen uygulanabilir. Yatırımcı Blokajı uygulaması anlık ve ileri valörlü olmak üzere iki türde gerçekleştirilebilir. Anlık blokaj uygulaması, blokaj uygulama saatleri arasında blokajın ilgili alt hesaplara anında gerçekleşmesi şeklindedir. İleri valörlü blokaj uygulamasında ise, aynı gün ya da başlangıç ve bitiş tarihleri arasında hesaplarında mevcut ya da ileride oluşacak bakiyeleri de kapsayacak şekilde blokaj talimatının yatırımcıdan alınarak, MKK'nın ilgili günlerde blokaj saatleri arasında verilen talimatın gerçekleştirilmesi şeklindedir.

a.1.2. Blokaj Uygulamasına Konu Alt Hesaplar

Yatırımcılar yalnızca Serbest alt hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçlarına yatırımcı blokajı koyabilirler. Blokaj çözmede sermaye piyasası araçları yatırımcı blokajı alt hesabından serbest alt hesabına geri döner.

a.1.3. Blokeli Sermaye Piyasası Araçlarında Genel Kurul Blokajı Uygulaması

Yatırımcı Blokajındaki hisse senetlerine genel kurul blokajı uygulanması halinde, ilgili hisse senetleri genel kurul blokaj alt hesabına aktarılır. Genel kurul'un tamamlanması ya da konulan genel kurul blokajının iptal edilmesi durumunda, ilgili hisse senetleri yatırımcı blokaj alt hesabına aktarılır.

a.1.4. Blokajda Bulunan Kıymetlerin Virmanı

Yatırımcılar, blokaj alt hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçlarını, aynı veya başka üyede bulunan kendi hesaplarına blokeli olarak transfer edebilirler.

a.1.5. Blokaj Uygulamasına Konu Sermaye Piyasası Araçları

Blokaj uygulamasına konu mevcut sermaye piyasası araçları, hisse senedi ve buna bağlı haklar, likit fon harici menkul kıymet yatırım fonu katılma belgeleri, borsa yatırım fonları, özel sektör borçlanma araçları ve varantlardan ibarettir.

a.1.6. Blokaj Uygulama gün ve saatleri

Yatırımcı blokajı her gün 21:00 – 08:00 saatleri arasında konulabilir. Konulan blokajlar, her gün ve her an çözülebilir. Blokaj saatleri, MKK tarafından önceden bildirilmeksizin ve duyurulmaksızın değiştirilebilir.

a.1.7. Bildirimler

Blokaja ait işlemlerin sonuçları, bildirim kanallarından yatırımcılara raporlanabilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:65/99

a.1.8. Blokaj Uygulama Kanalları

Yatırımcılar kendi hesaplarında, bilgileri dışında işlemleri kısıtlamak amacıyla internet, AloMKK Sesli Yanıt Sistemi, SMS ve MKK tarafından sunulacak diğer kanal seçeneklerinden biri ile blokaj koyma ve çözme işlemlerini doğrudan yapabilecekleri gibi, hesaplarının bulunduğu üyeler aracılığı ile de MKK'ya ulaşım sadece blokaj koyma işlemi yapabilirler.

a.2. Genel Kurul Blokajı

a.2.1. Amaç

Hisse senedi ihraççısı şirketlerin genel kurul toplantılarına yatırımcıların katılımlarının kolaylaştırılması ve ihraççı şirketlere sağlıklı bilgiler iletmek amaçlanmaktadır.

a.2.2. Genel Kurul Blokajı Uygulaması

Blokaj işlemi, MKK üyeleri tarafından MKK'ya bildirilmek suretiyle açılan yatırımcı hesaplarında bulunan hisse senetlerine ve adetlere kısmen ya da tamamen uygulanabilir. Genel Kurul Blokajı uygulaması iletildiğinde blokaj uygulama son saatinden önce blokajın ilgili alt hesaplara anında gerçekleşmesi şeklindedir.

a.2.3. Genel Kurul Blokajı uygulanamayacak hisse senetleri

Oy hakkı kapsamında intifa kaydı içeren hisse senetleri için genel kurul blokajı uygulanmayacaktır. Söz konusu hisse senetleri ile ilgili genel kurulda oy kullanma hakkı, intifa hakkı sahibinin olacağından ihraççıya ayrıca intifa hakkı sahibi bilgileri de raporlanmaktadır.

a.2.4. Blokaj Uygulamasına Konu Alt Hesaplar

Yatırımcılar yatırımcı hizmetleri kapsamında yalnızca Serbest ve Yatırımcı Blokajı alt hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçlarına genel kurul blokajı koyabilirler.

Genel kurul blokajının serbest veya yatırımcı blokajı alt hesaplarından yapılması durumunda, genel kurul blokajı çözüldüğünde kıymetler geldikleri alt hesaplara geri döner.

Genel Kurul blokajının hem serbest hem de yatırımcı blokajı alt hesaplarından birlikte yapılması durumunda, genel kurul blokajı çözüldüğünde, öncelik serbest alt hesaba olmak üzere, geldikleri alt hesaplara geri döner.

Rehin alt hesaplarında bulunan rehinli kıymetlerle genel kurul toplantılarına katılım yatırımcı hizmetleri kapsamı doğrudan yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmez. Bu işlem, yatırımcının üyeye başvurusu ve üyenin MKK'ya bildirimi ile olur.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:66/99

a.2.5. Yatırımcı Blokajındaki Hisse Senetlerinde Genel Kurul Blokajı Uygulaması

Yatırımcı Blokajındaki hisse senetlerine genel kurul blokajı uygulanması halinde, ilgili hisse senetleri genel kurul blokaj alt hesabına aktarılır. Genel kurul'un tamamlanması ya da konulan genel kurul blokajının iptal edilmesi durumunda, ilgili hisse senetleri yatırımcı blokaj alt hesabına aktarılır.

a.2.6. Genel Kurul Blokajı Uygulama gün ve saatleri

Blokaj uygulama son saati, tüm ihraççı kuruluşlar için genel kurul tarihi ve saatinden önce olmak üzere blokaj konulabilecek en son saat, ihraççının genel kurul salonundaki elektronik imkanları doğrultusunda toplantı saatine en yakın saat olarak ihraççı tarafından tanımlanabilir.

a.2.7. Yatırımcı Genel Kurul Blokaj Formu

Blokaj uygulaması ile MKK tarafından yatırımcıya doğrudan herhangi bir belge verilmez. Üyenin talebi ile yatırımcı ve bakiye ayrıntısında Yatırımcı Genel Kurul Blokaj Formu MKK tarafından yatırımcıların hesaplarının bulunduğu üyelere verilir.

a.2.8. Genel Kurul Blokajı İptali gün ve saatleri

Yatırımcılar en geç ihraççı tarafından bildirilmiş olan (en geç genel kurul tarihinden üç iş günü öncesi olacak şekilde) genel kurul blokaj uygulama iptal bitiş tarihine kadar genel kurul blokajından vazgeçebilirler. Belirtilen gün ve saatten sonra blokajın yatırımcılar tarafından çözülmesi mümkün değildir.

a.2.9. Genel Kurul Blokajının çözülme gün ve saatleri

Konulan blokajlar, ihraççı tarafından bildirilen tarih ve saatte otomatik olarak çözülür. En son blokaj çözme gün ve saati toplantı tarihini izleyen 2'nci işgünü akşamıdır.

a.2.10. Yatırımcı İsmi'nin İhraççıya Bildirilmesi

Hesap açılışında isminin ihraççıya bildirilmemesi seçeneğini seçmiş olan yatırımcı, genel kurul blokajı yapmışsa, ismi söz konusu genel kurul için bildirilebilir hale gelecektir.

a.2.11. Bildirimler

İhraççı şirketler tarafından genel kurul tarihi, toplantının yapılacağı yer ve saat, blokaj uygulanabilecek/iptal edilecek son tarih ve saat, blokaj kaldırma tarihi ve saati bilgileri MKK tarafından yatırımcılara bildirilir. Blokaja ait işlemlerin sonuçları, bildirim kanallarından yatırımcıya raporlanabilir.

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:67/99

a.2.12. Blokaj Uygulama Kanalları

Yatırımcıların şirket genel kurullarına katılmaları için internet, AloMKK Sesli Yanıt Sistemi, SMS ve MKK tarafından sunulacak diğer kanal seçeneklerinden biri ile blokaj koyma ve iptal işlemlerini doğrudan yapabilecekleri gibi, hesaplarının bulunduğu üyeler aracılığı ile de MKK'ya ulaşip genel kurul blokaj işlemleri yapabilirler.

b. Bilgilendirme tercihlerinin MKK'ya iletilmesi

b.1. Mobil servis tercihleri belirleme

MKK mobil servislerinden yararlanmak üzere yatırımcıların tercih iletecekleri kanal. Yatırımcıların bu hizmete yönelik tek bir GSM cep telefonu numarası tahsis etmeleri gerekir. İletim yalnızca MKKweb Yatırımcı'dan yapılabilir.

b.2. MKK Yatırımcı Bilgilendirme Hizmetleri belirleme

Yatırımcı hesap bakiye ve işlemlerine yönelik sürekli bilgilendirilmelerini sağlamak üzere aşağıda belirtilen kanallardan tanımlama yapabilir

b.2.1. e-CAS (Electronic Customer Alert System)

e-CAS 1.0 Bilgilendirme aşaması

Yatırımcıların hesaplarında tanımlı hareket olması durumunda anlık olarak sms ve e-posta aracılığıyla bilgilendirilmelerine yönelik tercihlerinin alındığı kanaldır. İletim e-YÖNET portalından yapılabilir.

e-CAS 2.0 Engelleme aşaması

Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararıyla, e-CAS a kaydolmayan yatırımcıların hesaplarından rehin tesisi veya teminat amaçlı olarak hisse senedi çıkış işlemlerinin engellemesi yapılmaktadır. Bu doğrultuda rehin tesisi veya teminat amaçlı olarak hisse senedi çıkış işlemlerinde engelleme yaşanmaması için e-CAS sistemine e-YÖNET portalı üzerinden kayıt yapılması gerekmektedir.

e-CAS 2.0 uygulamasına kaydolmamış yerli yatırımcıların kendilerine ait olmayan başka bir hesaba rehin tesisi veya teminat amaçlı hisse senedi çıkış işlemleri üyeler tarafından MKS'de yapılamayacaktır. Uygulamaya ilişkin tanımlanan kriterler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

UYRUK/KİMLİK TİPİ	YERLİ/TÜM KİMLİK TİPLERİ
-------------------	--------------------------

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:68/99

ÜYE TÜRÜ/ÜYE TİPİ	TÜM ÜYE TÜRLERİ/TÜM ÜYE TİPLERİ
HESAP SINIFI	TÜM HESAP SINIFLARI
KIYMET SINIFI	HİSSE SENEDİ

b.2.2. Rapor tercihleri belirleme er@gon (Elektronik Rapor Gönderi Sistemi)

Yatırımcıların hesap ekstresi ve portföy hesap durumlarının aylık olarak e-posta aracılığıyla bilgilendirilmelerine yönelik tercihlerinin alındığı kanal. İletim MKKweb Yatırımcıdan yapılabilir.

c. Hesap bilgilerinde değişiklikler

c.1. Adres güncellemeleri

Yatırımcıların MKK yatırımcı hizmetlerinden yararlanması için cep telefonu ve elektronik posta adres bilgilerinin yatırımcılar tarafından güncellenmesine yönelik işlemlerdir. İşlem MKKweb Yatırımcı ve e-YÖNET portalından yapılır.

c.2. Şifre değiştirme

MKK hizmetlerinin kullanımında güvenlik önlemi olarak kullanılan şifre bilgilerinin yatırımcılar tarafından değiştirilmesine yönelik işlemlerdir. İşlem MKKweb Yatırımcı, AloMKK Sesli Yanıt Sistemi veya e-YÖNET portalından yapılır.

3. Piyasa istatistikleri ve genel bilgiler

Hak sahibi bazında olmamak koşuluyla, istatistik amaçlı bilgi ve üye bazında sermaye piyasası araçlarına ilişkin stok bilgisi MKK'nın tespit edeceği ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca uygun görülen esaslar çerçevesinde verilir.

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:69/99

Bilgilendirme Adı	MKKweb Yatırımcı	MKKweb Kurumsal	AloMKK*	Elektronik Posta*	e-YÖNET
Genel Kurul Bilgileri	✓		✓	✓	✓
Fon Kurucuları Bilgisi	✓			✓	
Kıymet Kod Bilgisi	✓	✓	✓	✓	✓
Hisse Senetleri Yeni Pay Alma	✓		✓	✓	✓
Hisse Senetleri Temettü Dağıtımı	✓		✓	✓	✓
Hisse Senetleri Halka Arz Bilgileri	✓				
Fon İşlem Bilgileri	✓		✓	✓	
Üye Bilgi	✓	✓	✓	✓	✓
Üye Adres Bilgileri	✓				✓
Fon Portföy Büyüklükleri	✓				
Fon Değişiklik Bilgileri	✓				
İlgili Siteler		✓			

* AloMKK kapsamında hem faks hem de elektronik posta gönderilebilmektedir.

K.3. Hizmetlerden Yararlanmada Sicil/Şifre Uygulaması

1.1. Amaç

MKK tarafından yatırımcılara verilen hizmetlerin kullanımında bazı hizmetlerin kullanımı MKK sicil şifresi bilgisi ile mümkün olmakla beraber bazı bilgilere şifresiz erişilebilir. Yatırımcıların tüm kurum/tüm hesap bilgilerinin tamamına aynı anda ulaşmasının ayrıca e-CAS (**Electronic Customer Alert System**), blokaj ve Elektronik Rapor Gönderi Sistemi (er@gon) gibi hizmetlerin kullanımında sicil girişi esastır. Yatırımcıların MKK Yatırımcı Hizmetleri kapsamında sunduğu hizmetlere güvenli bir şekilde erişip, sunulan hizmetlerden faydalanmak üzere MKK tarafından yatırımcıya has tek bir sicil şifre bilgisi oluşturularak yatırımcıya ulaştırmak amaçlanmaktadır.

1.2. Sicil Şifre Mektubu Gönderi Koşulları

Gönderi adresi yurt içi olan yatırımcılara sicil şifre gönderileri şu durumlarda yapılır:

1.2.a. Hesabında hisse senedi, özel sektör borçlanma aracı ya da varant işlemi görüldüğünde (alım satım, virman vb.)

1.2.b. Yatırımcı hesabında bulunan borsa yatırım fonları dahil menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin portföy değeri 10.000 TL'nin üzerinde olduğunda,

1.2.c. Yukarıdaki koşulları taşımasa da yatırımcının hesabının olduğu üye kuruluş aracılığıyla talepte bulunulması durumunda.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:70/99

Gönderi adresi yurtdışı olan yatırımcılara sicil şifre gönderileri ancak yatırımcının hesabının olduğu üye kuruluş aracılığıyla talepte bulunulması durumunda gönderilir.

1.3. Gönderi kanalları

Yatırımcılara yönelik gönderiler gönderi türüne göre posta ile basılı evrak olarak adresine ya da kendisi veya yasal vekiline elden teslim yoluyla yapılır.

1.4. Kanallara Göre Gönderi Yöntemleri

Sicil şifre gönderileri (ilk kez gönderim, kayıp ya da unutmalar gibi durumlarda yeniden gönderim) basılı olarak ya da elden teslim şeklinde yapılmaktadır.

1.4.a. Sicil şifre gönderilerinde, basılı olarak posta ile gönderim; yatırımcının aracı kuruluşundan sistemimize gelen adres bilgisine PTT aracılığı ile yapılmaktadır.

1.4.b. Elden teslimde;

1.4.b1. Gerçek kişilere yapılacak şifre teslimi yatırımcının yazılı başvurusu ile kimlik kontrolü yapılarak imza karşılığı ile kendisine ya da yine yazılı başvurusu ve noterden şifre teslimine yönelik ibare bulunmak kaydıyla vekaletname ile gerekli kontroller yapılarak imza karşılığı vekiline yapılır.

1.4.b2. Tüzel kişi yatırımcılara yapılacak şifre mektubu teslimlerinde tüzel kişilik yetkilileri tarafından yazılı başvuru, imza sirküleri ve imza karşılığı başvuruda adı geçen tüzel kişilik yetkilisine gerekli kontroller yapılarak imza karşılığı elden teslim edilir.

1.4.b3. Teslimlerde teslimde bulunan kişinin kimlik belgesi fotokopileri alınır. Vekaletname, sirküler ve başvuru yazılarında ve imzalarda ve yetki durumlarında herhangi bir tutarsızlık durumunda elden teslim yapılmaz.

1.4.b4. Yabancı dillerde düzenlenen her türlü belgenin Noter tasdikli Türkçe tercümesi de gerekmektedir.

1.5. Gönderi Hizmet Bedelleri

Gönderi türleri ve iletim yöntemine göre gönderi bedelleri şu şekilde tespit edilir:

1.5.a. Sicil şifrenin basılı evrak olarak yurtiçi gönderilerinde yürürlükteki MKK ücret tarifesinde belirtilen tutarlar esas alınıp üyelerden tahsil edilir.

1.5.b. Sicil şifrenin basılı evrak olarak yurtdışına gönderilmesinde PTT gönderi bedeline yurtiçi gönderi bedelinin yarısı ilave edilerek hesaplanan tutar esas alınıp üyelerden tahsil edilir.

1.5.c. Sicil şifrenin basılı evrak olarak gerek yurtiçi gerek yurtdışında bulunan yatırımcı adreslerine gönderisi yapılan ya da elden teslim edilen gönderiler ücrete tabidir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:71/99

1.6. Bildirimler

Yatırımcı gönderilerine ilişkin süreç hakkında gerek üye yetkililerine gerekse doğrudan yatırımcılara kendi başvuru kanallarından bilgi verilir.

1.7. e-Devlet şifresi ile Sicil Şifre Oluşturma

e-Devlet şifresine sahip olan kullanıcılar MKK Sicil Şifre gönderim koşullarında bulunan durumları sağlamaması ya da sağlamasına rağmen yeni bir sicil şifre ihtiyacı anında e-Devlet şifresini kullanarak e-YÖNET portalı üzerinden sicil şifre oluşturabilmektedirler.

e-YÖNET Portal > Yatırımcı Üyelik sayfasından “Yatırımcı sicil numarası ve şifre nasıl alınır?” bağlantısından ulaşılan sayfada yer alan bağlantıdan e-Devlet sayfasına yönlendirilir.

Kullanıcı, e-Devlet sayfasında kendisine uygun bağlantı seçeneğini seçerek kimliğini doğrulamalıdır. Kimliği doğrulanan kullanıcı e-YÖNET portalına yönlendirilir ve sicil şifresini oluşturur.

2. Sicil birleştirme gönderileri

2.1. Amaç

MKK tarafından her bir yatırımcı için yatırımcıya has ve tek bir sicil oluşturma işleminde istisna da olsa bir yatırımcıya ait birden fazla sicil olması durumunda her bir yatırımcı için tek sicil kalacak şekilde sicil birleştirmelerinin yapılarak sicil ve şifrenin MKK Yatırımcı hizmetleri kapsamında kullanılabilir olması ve yatırımcıya ilişkin tüm kurumlardaki tüm hesaplarına tek bir sicil numarası üzerinden ulaşılabilmesi amaçlanmaktadır.

2.2. Gönderi kanalı

Sicil birleştirme gönderileri basılı olarak posta ile gönderilir.

2.3. Gönderi Hizmet Bedelleri

Sicil birleştirme gönderilerinden dolayı herhangi bir hizmet bedeli alınmaz.

K.4. MKK Yatırımcı Hizmet/İletişim Kanalları

1. MKK Yatırımcı Hizmet kanalı bilgileri aşağıdaki şekildedir :

Hizmet Adı	Bilgi
MKKweb Kurumsal	www.mkk.com.tr internet adresli MKK kurumsal web sitesi
MKKweb Yatırımcı	www.mkk.com.tr/yatirimci internet adresli MKK'nın yatırımcılara yönelik web sitesi

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:72/99

AloMKK Sesli Yanıt Sistemi	MKK hizmetlerinin telefonla iletilmesinde kullanılan ve Türkiye'nin her yerinden önüne alan kodu koymadan ulaşılan 444 0 655 numaralı sesli yanıt sistemi
MKK Yatırımcı Çağrı Merkezi	MKK'nın yatırımcılara telefonla yardım-destekte bulunmak amaçlı ve Türkiye'nin her yerinden önüne alan kodu koymadan ulaşılan 444 0 655 numaralı çağrı merkezi
MKKsms	Tüm cep telefonu operatörleri üzerinden 2655 numaralı sms hattı
MKKileti	MKK'nın yatırımcılarla iletişimde kullandığı bilgi@mkk.com.tr ve portal@mkk.com.tr adresli elektronik posta adresleri
e-YÖNET	Şirketler ile ortakları arasında doğrudan internet ve e-iletişim tabanlı bilgi ve hizmet akışını sağlayan MKK portalı

L. İŞLEM YASAKLARI, ÜYE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN KISITLAMALAR, KIYMET BAZINDA İŞLEM DURDURULMASI

L. 1 - Yatırımcı İşlem Yasağı

1. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hakkında borsa ve teşkilatlanmış piyasalarda işlem yapma yasağı kararı alınan yatırımcılara ait kayıtlar Kurul'un işlem yapma yasağı konulu ilke kararı ve Kuruluşumuza ilettiği talimatlar çerçevesinde MKS'de oluşturulur.
2. Yasak uygulaması ile yatırımcıların sicillerine, sicili bulunmayanların ise T.C. Kimlik Numarası veya Vergi Numarası gibi bilgilerine yasak kaydı işlenir. Bu şahıs ya da kurumların sicil alması durumunda, yasak kaydı sicile işlenir. Yasak kararı İMKB KAP uygulamasında Kuruluşumuz tarafından duyurulur.
3. Hakkında işlem yapma yasağı getirilen kişilere yasağın getirildiğinin ilan ve tebliğ tarihi itibarıyla kullandırılmış bulunan kredi tutarlarına ve bu kredilerin teminatı olarak aracı kurumlarca tutulan ilgili kişilere ait kıymetlere ilişkin bilgilerin Sermaye Piyasası Kurulu'na gönderilmek üzere Kuruluşumuza bildirilmesi gerekmektedir.
4. Kurul kararı doğrultusunda yatırımcı mülkiyetinde bulunan payların ektanımları Kurul'un işlem yapma yasağı ilke kararında açıklanan kısıtları sağlamak için güncellenir. Şöyle ki;
 - Suça konu olan hisse senedi
 - Suça konu olan borsa yatırım fonları,
 - Suça konu olan varant,
 - Suça konu olan varant (endeks varantlar hariç) hisse senedine dayalı ise söz konusu varanta dayanak olan hisse senedi,
 - Hisse senedi suça konu ise söz konusu dayanak varant (endeks varantlar hariç) yasaklı ektanıma güncellenir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:73/99

- Suça konu olmayan, Kurul kaydından çıkartılan hisse senetleri kapalı ektanım koduna güncellenir.

Suça konu olmayan varantın ek tanımında, işlem yasağı kararı verildiği tarihten itibaren 30 günü izleyen 2 iş günü sonuna kadar herhangi bir değişiklik yapılmaz.

Yasaklı ektanımlar, Kurul kararı ve yatırımcı bazında tekil değerler olarak atanır. Bu sayede bir yatırımcının birden fazla işlem yapma yasağı olması durumunda, her karara ait bakiyeler ektanım farklılığıyla ayrıştırılabilir.

5. Kurul'un aksi yönde bir kararı bulunmaması durumunda, yasak kararından önce Borsalara iletilen satış işlemlerinin takas borcunun kapatılması amacıyla, yasaklanan veya Kurul kaydından çıkartılan paylar eski statüsüne güncellenebilir. Bunun için ilgili aracı kuruluşun talebini MKK'ya yazılı olarak iletmesi gerekir.
6. Yasak kararından önce Borsalara iletilmiş alım emri olması durumunda söz konusu paylar suça konu olup olmamasına bağlı olarak ilgili tanımla yatırımcı hesabına aktarılır.
7. Kurul ilke kararında açıklanan yöntemler ile tasfiye edilmeyen tüm varantlar yasak uygulamasından 30 günü izleyen 2 iş günü sonrası, tüm hisse senetleri yasak uygulanmasından 30 günü izleyen 7 iş günü sonrası yasaklanır. İşlem yasağı getirildiği tarihten sonra yasaklı yatırımcının mülkiyetine geçen payların yasaklanmaması için aracı kuruluşların MKK'ya yazılı olarak bildirim yapması gerekmektedir.
8. Tasfiye süresinin dolmasında önce (30 gün + 7 iş günü) yasak kararı nedeniyle yatırımcının Borsada işlem görmeyen statüde izlenen hisse senetlerinin İMKB'de satışı Seri: I, No: 40 Tebliğinin 8. maddesi kapsamında yapılabilir. Takas borcu kapatma işleminden önce tasfiye süresinin dolması nedeniyle yasaklanan paylar, borç kapatma işlemine konu edilemez.
9. Suça konu olduğu için yasaklı ektanımla izlenen hisse senetleri Kurul'un işlem yapma yasağı konulu ilke kararında açıklanan şartlar yerine getirilmeden İMKB'de satışa konu edilemez.
10. Kurul düzenlemesi gereği suça konu varantlar, kredi tutarlarının tasfiyesinde kullanılamaz.
11. Yasaklı paylar diğer yatırımcılara ait hesaplara aktarılabilir. Bu paylar ektanım farklılığı sayesinde yasaklı yatırımcı ile ilişkisi takip edilebilir, aktarıldığı yeni hesapta da borsa işlemine konu edilemez.
12. Yasak uygulanan yatırımcıya ait müşterek hesabın diğer katılımcılarının yasak işlemine konu olmaması durumunda, SPK'dan alınacak iznin MKK'ya ilgili aracı kuruluş tarafından iletilmesiyle birlikte, müşterek hesap sahibinin varlığı kadar kıymetin ek tanımları yasak uygulamadan önceki haline güncellenir.
13. Yasak ve kapalı ektanım ile izlenen paylara ait sermaye artırım, sermaye azaltım, birleşme ve bölünme işlemleri aynı ektanımlı bakiye ile aktarılır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:74/99

14. Hakkında işlem yasağı bulunan yatırımcının hesabında bulunan ve işlem yasağı süresi sona ermeden vadesi dolan varantlar hesaplardan silinir.
15. Yatırımcının devam eden başka yasağı olmaması durumunda Kurul tarafından bildirilen yasak kalkma tarihi itibarıyla, sicilde bulunan yasak kaydı kaldırılır.
16. Yasak kalkma tarihinde ilgili yasak ektanımı ile izlenen hisse senetleri, borsada işlem görmeyen (kapalı), varantlar ise borsada işlem gören (açık) statüsüne güncellenir.

L. 2 - İşlemleri Durdurulan Kıymetler

L. 2. 1 - İMKB’de İşlemlerin Durdurulması

1. Üyelere, İMKB’de işlem gören kıymetlerden geçici ya da sürekli olarak işlemleri durdurulanlara ilişkin bilgiler içeren raporlar verilecektir.
2. Banka veya banka iştiraki hisselerinin TMSF’ye devri sözkonusu olduğunda tüm kayıtlar fona devir olduğundan bildirim geldiğinde TMSF için bir hesap açılarak yatırımcı hesaplarındaki tüm kıymetler bu hesaba aktarılır.

L. 2. 2 - MKK İşlemlerinin Durdurulması

1. Herhangi bir nedenle (SPK talepli olabilir) MKK kayıtlarındaki işlemlerin engellenmesi durumunda kıymetler üzerinde işlem yapılmasının engellenmesi mümkündür.

L. 3 - Aracı Kuruluş Faaliyetlerine İlişkin Kısıtlamalar

1. Aracı kuruluş işlemlerinin faaliyetlerinin SPK tarafından durdurulması ile üyenin MKK sistemine bağlanarak kayıtlar üzerinde değişiklik yapması engellenir. Üyenin işlem durumu üye kod tanımlamalarında yer alır.
2. Faaliyetlerinin durdurulmasından yeniden faaliyete geçme, tedrici tasfiye veya iflas kararına kadar aracı kurumun MKK nezdindeki kayıtları, bunlar tarafından bildirilen diğer bir üyeye, bu bildirimin yapılmaması durumunda devralma talebinde bulunan bir üyeye, bildirimde bulunulmaması ve/veya diğer üyeler tarafından talep olmaması hallerinde ise, MKK’nın bildirimi üzerine Kurulca re’sen belirlenecek üyeye geçici olarak devredilir.
3. SPK talimatları doğrultusunda MKK tarafından yetkilendirilecek bir üye tarafından yapılır.
4. Hakkında iflas kararı verilmiş aracı kuruluşun işlemlerine ilişkin işlemler iflas idaresince verilecek talimatlar doğrultusunda MKK tarafından yetkilendirilecek bir üye tarafından eliyle yerine getirilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:75/99

5. Üye hakkında tedrici tasfiye kararı verilmesi halinde tedrici tasfiye işlemleri Yatırımcıları Koruma Fonu (YKF) tarafından yürütüleceğinden üyenin işlem durumu değiştirilerek üye işlemlerinin YKF tarafından yapılabilir olması sağlanır.
6. Sermaye piyasası faaliyetlerini tasfiye eden aracı kuruluşların kayıtları, bunlar tarafından bildirilen diğer bir üyeye, bu bildirimin yapılmaması durumunda devralma talebinde bulunan bir üyeye, bildirimde bulunulmaması ve/veya diğer üyeler tarafından talep olmaması hallerinde ise, MKK'nın bildirimi üzerine Kurulca re'sen belirlenecek üyeye geçici olarak devredilir.

M. HUKUKİ İŞLEMLER

M. 1 - Haciz İşlemleri Genel Uygulama İlkeleri

25.02.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 151. maddesiyle 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesine eklenen 5. fıkrayla kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talebin münhasıran Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirileceği, ilgili kanunlar uyarınca elektronik ortamda tebligatı yapılan alacakların takip ve tahsiline ilişkin hükümlerin saklı olduğu hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede mevcut durumda Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından gönderilen e-haciz bildirimlerinin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar aşağıdadır. Diğer yandan, MKK tarafından ilgili merci bildirimleri doğrultusunda başlatılan haciz işleminin tamamlanmasından sonraki bir tarihte yapılacak olası temettü ödemeleri MKK tarafından resen bir haciz işlemine tabi tutulmaz.

M. 1. 1 - Hesabın hareketsizleştirilmesi ve teyit bildirimi

1. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, haciz taleplerinin elektronik ortamda MKK'ya bildirilmesi halinde, MKK tarafından borçlu yatırımcı hesabı hareketsizleştirilerek "MKK'da işlem yapamaz" hale getirilir
2. Hesabın hareketsizleştirildiği anda, ilgili üyeye, MKK daki kayıtlar ile kendi kayıtları arasında mutabakat sağlayabilmelerini teminen Merkezi Kaydi Sistem (MKS) aracılığıyla bildirimde bulunulur. Üye, en geç kendisine MKK tarafından MKS sistemi aracılığıyla yapılan bildirimi izleyen iş günü saat 12.00 a kadar MKS aracılığıyla MKK ya mutabık olduğunu veya olmadığını bildirir.
3. Üyenin mutabık olduğunu Merkezi Kaydi Sistem aracılığıyla bildirmesi veya en geç kendisine MKK tarafından MKS sistemi aracılığıyla yapılan bildirimi izleyen iş günü saat 12.00 a kadar bildirimde bulunmaması hallerinde, borca yeter miktarda kıymet üzerine haciz uygulanır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:76/99

M. 1. 2 - Mutabakatsızlık bildirimi ve hesapların güncellenmesi

1. Üye tarafından mutabık olunmadığı yönündeki bildirim söz konusu hesabın MKK tarafından hareketsizleştirildiğinin bildirildiği günün ertesi günü saat 12:00'dan önce ancak MKS aracılığıyla yapılır. MKS dışında (faks, telefon, yazılı bildirim) herhangi bir yöntemle bildirim yapılmaz. Bu tür bildirimler yapılmamış kabul edilir. MKS'ye elektronik olarak erişilememesi durumunda **“Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. Tarafından Kayden İzlenecek Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Merkezi Kaydi Sistem (MKS) Elektronik İşlem Esasları”**nda yer alan **“MKS'ye Elektronik Olarak Erişilememesi Durumunda Uygulama Esasları”**na uygun olarak işlem tesis edilir.
2. Mutabık olmadığını MKS aracılığıyla MKK ya bildiren üye, kendi kayıtları ile MKK kayıtları arasında gerçek hak sahipliğini yansıtacak şekilde güncellemeyi teminen hesabı resen kendisi “normal işlem yapılabilir” konumuna getirerek güncelleme işlemini yapar. Güncelleme en geç söz konusu hesabın MKK tarafından hareketsizleştirildiğinin bildirildiği günün ertesi günü saat 14:00 a kadar yapılabilir.
3. Üyenin güncelleme işlemini tamamladığı anda hesap MKS tarafından hareketsiz hale getirilir. Güncelleme işlemi sonrasında hareketsiz hale gelen bu hesapta yeniden güncelleme yapılamaz. Hareketsiz hale getirilen bu hesaba yeni kıymet girişi olması durumunda ise bu kıymetlere ilişkin olarak üye ile bu düzenleme çerçevesinde mutabakat yapılır
4. Güncelleme işleminin üye tarafından söz konusu hesabın MKK tarafından hareketsizleştirildiğinin bildirildiği günün ertesi günü saat 14:00 a kadar yapılmaması halinde MKK tarafından, mevcut kayıtlar esas alınarak işlem tesis edilir.

M. 2 - İntifa İşlemleri

1. İntifa, MKK işleyişinde mülkiyetten hariç ayni hak olarak tanımlanmaktadır. İntifa hakkı belirli bir kişiye başkasına ait bir malvarlığı değeri üzerinde en geniş şekilde yararlanma imkanı sağlayan bir irtifak hakkıdır.
2. İntifa işlemine ilişkin belgelerin ilgili üyelere verilmesi üzerine, intifa hakkı, ilgili üye tarafından MKK sistemine bağlanılarak gerçekleştirilir. İntifayı tesis eden yatırımcının alt hesaplarındaki intifaya konu kıymetin ek tanımı, intifa kapsamında değiştirilerek intifa hakkı sahibi, intifa listesinde izlenir.
3. İntifa işlemleri tesisi için iletilecek bilgiler;
 - Malik hesap
 - İntifa hakkı sahibinin hesabının bulunduğu Üye Kodu (kendi kurum kodu olacaktır.)
 - Hesap numarası
 - Sicil numarası
 - İntifa kapsamı (temettü, oy hakkı, ya da hepsi gibi)
 - Kıymet tanımı
 - Adet

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:77/99

4. İntifa hakkı sahibinin herhangi bir kurumda hesabının olmaması halinde hesap açılması gereklidir. İntifa hakkı için bildirilen hesap müşterek ise intifa hakkı da müşterek tesis edilir. İntifa kaydı içeren kıymetin hesaplar arası devri mümkündür.
5. Bedelsiz sermaye artırım karşılıkları, mülkiyet sahibine ait olduğundan ve intifa hakkı artan kısım üzerine yayıldığından, ilgili artırım karşılığı kıymetler de aynı ek tanımla malik hesabına yansıtılır. Bedelli artırım işlemlerinde rüçhan hakları intifa hakkı taşımayacak şekilde oluşturularak, istenmesi halinde malik tarafından ilgili kısım için yeniden intifa tesis edilir. Temettü alacakları intifa hakkı kapsamında ise intifa hakkı sahibinin hesabının bulunduğu aracı kuruma aktarılır.
6. Eğer intifa oy hakkı kapsamında tesis edilmişse Genel kurulda oy kullanma hakkı intifa hakkı sahibinin olacağından genel uygulamada ayrıca ihraççıya intifa hakkı sahibi bilgileri de raporlanır.
7. İntifa hakkı tesis edilen kıymetlerin haczi hukuken mümkün olabilmekle birlikte, haczedilen kıymetlerin piyasada intifa hakkı ile satışı mümkün olmayacağından icra müdürlüklerine bu yönde bilgi verilir.
8. İntifa hakkının kaldırılması malik hesabının bulunduğu üye tarafından veya MKK tarafından yapılabilecek olup, intifa hakkının kaldırılması ile, intifa hakkına ilişkin Ek tanım değiştirilecek, kıymetlerin bu haktan arı şekilde bakiyeye dahil olması sağlanacaktır.

M. 3 - İflas İşlemleri

M. 3. 1 - Aracı Kurum İflası

1. İflas kararının ilgili İflas Müdürlüğüne bildirilmesi ile birlikte, aracı kurumun işlem durumu iflas şeklinde düzenlenerek aracı kurumun MKK kayıtları üzerinde yapacağı tüm hareketler engellenir.
2. İlgili üye adına oluşan tüm kayıtlar, (alacaklı, borçlu hesaplar, alacak ve borç miktarları gibi) İflas dairesine raporlanır. İflas masasının incelemenin sonucunda, kendisine yapılan başvurular dahilinde yatırımcı hesaplarındaki kıymetlerin, aktarımına ilişkin talimatları iflas eden aracı kurum tarafından iflas kararından önce bildirilen diğer bir üyeye, bu bildirimin yapılmaması durumunda devralma talebinde bulunan bir üyeye, bildirimde bulunulmaması ve/veya diğer üyeler tarafından talep olmaması hallerinde ise, MKK'nın bildirimi üzerine Kurulca re'sen belirlenecek üyeye geçici olarak devredilir. İlgili üye kodu açıklamasına iflas masası kaydı işlenerek işlemlerin iflas amaçlı yapıldığı anlaşılır.
3. Tedrici tasfiye işlemlerinde aktarım kararı ve bilgileri Yatırımcıları Koruma Fonu tarafından iletilir.
4. Aracı kurum hesabındaki tüm bakiyenin sıfırlanması ile birlikte üye işlem durumu tasfiye kaydıyla pasif hale getirilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:78/99

5. Aracı kurumun portföyüne (sicili ile bağlantılı) ait bakiyeleri yatırımcı iflası kapsamında değerlendirilmektedir.

M. 3. 2 - İhraççı Kuruluş İflası

- İhraççının iflası, hisse senetlerinin menkul değer niteliğini etkilemediği için kıymet hareketi engellenmez. İflas kararı ile birlikte üye MKS kullanıcılarının ve varsa ortak sorumluluk taahhütnamesi ile yetki almış diğer üye kullanıcılarının yetkileri iptal edilir, varsa fiziki teslim yetki belgesi yürürlükten kaldırılır. Üyelik statüsünde değişikliğe gidilmesi halinde diğer üyelere duyurulur.

İflas kapandığına ilişkin mahkeme kararının Ticaret Siciline kaydı ve Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilmesiyle birlikte tüm yatırımcı hesaplarındaki kayıtlar, ihraççı havuz hesabına aktararak ihraççı kuruluş üye kodu, iflas kaydıyla pasif hale getirilir.

- İhraççı kuruluş adına portföy bakiyelerinin olması durumu yatırımcı iflası kapsamında değerlendirilmektedir.

M. 3. 3 - Yatırımcı İflası

- İflas kararının MKK'ya iletilmesi ile birlikte yatırımcının sicilinde İflas kaydı düşülerek tüm hesaplarının hareketi engellenir. İflas edenin alt hesaplarındaki kıymetler geldikleri yerin iz kaydı yaratılarak serbest hesaba döndürülür ve bloke edilerek iflas masasının tasarrufuna verilmiş olur. İflas masasına hak sahipliklerine ilişkin gerekli bilgiler verilir.
- Yatırımcı hesaplarının bulunduğu tüm üyelere bilgi verilir. İlgili yatırımcının teminat ya da rehinli kıymetlerinin olması halinde ilgili üyeler de bu kapsama dahil olur.
- İflas dairesi tarafından yapılacak bildirimler dahilinde hareketsiz hesaplardan MKK tarafından aktarımlar yapılır. İflas kaydı işlenmiş hesaplara ilişkin temettüleri üyelere ödenir. Ancak iflas idaresine dönülen cevabi yazıda, temettü alacaklarının ilgili aracı kuruluşlardan takip edilmesi gerektiği belirtilir.
- İflas kaydı işlenmiş bir sicile ilişkin iflas kaydının kaldırılması halinde sicil kaydı eski durumuna getirilir.

M. 4 - Külli Halefiyet İşlemleri

M. 4 .1 - Şirketlerin Devir İşlemleri

Devir işlemine konu şirketlerin, MKK sisteminde kayıtlı olan ihraççı kuruluş ya da aracı kuruluş olması durumlarına göre uygulamada farklılık mevcuttur.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:79/99

a) İhraççı Kuruluş Devir İşlemleri

1. MKK kayıtlarında mevcut olan bir ya da daha fazla sayıdaki ihraçcının yine MKK sisteminde yer alan diğer bir ihraççıya devri durumunda devir işleminin Borsada gerçekleştiği tarihte kayıtlar oluşturulmaya başlanır. Devir işlemi nedeniyle oluşan yeni sermaye kaydı (devralınan kısım karşılığı sermaye) T+0 günü ihraççı havuz hesabına kaydedilir.
2. Birleşim işlemleri T+2 gün sonunda gerçekleşecek olup, MKK tarafından ihraççı kuruluştan istenecek evrakların T gününden önce MKK'ya teslim edilmesi gerekmektedir. Devir olan şirket ortak hesaplarında bulunan payların devir olunan şirkette aynı ortaklara ait açılacak hesaplara aktarılacak olması sebebiyle ihraççı tarafından hesap numaraları tanımlanarak devirden önce MKK'ya bildirilir. Fiziki bilinmeyen ortak hesabında(FZKBOH) izlenen kaydileşmemiş hisse senetleri devir sonrası devrolunan şirketin kaydi bilinmeyen ortak hesabına aktarılacak olup ilgili hisse senetlerinin kaydileştirme işlemleri "Bilinmeyen Pay Dönüşüm Bildirim" işlemleri ile ihraççı tarafından gerçekleştirilecektir. Devir sonrası devrolan şirkete ait ISIN kodları pasif hale getirilecek ve hisse senetleri iptal statüsüne güncellenecektir.
3. Birleşme işlemi öncesi Devrolan şirketin ISIN kodlarında bakiye bekleyen veya valörlü talimatları iptal edilir/geçersiz duruma güncellenir.
4. Devrolan şirkete ait Borsada işlem görmeyen ve Borsada işlem gören paylar T+2 günsonunda gerek ihraççı gerekse üye hesaplarından çıkılarak devrolan şirketin ihraççı havuz hesabında(IHRACH) toplanıp iptal edilmesini müteakip birleşim oranı karşılığı MKK tarafından devrolunan şirketin ihraççı havuz hesabında oluşturulan paylar üye ve ihraççı hesaplarına aktarılacaktır.
5. Üye hesaplarına gerçekleştirilen yeni kıymet girişi aktarımları yuvarlama yapılmadan üç küsurat hanesi ile gerçekleştirilmektedir. Rehin, Hapis, Haciz, Opoze gibi MKS uygulamasında hak sahipliği ve hukuki statüsü oluşturulan kayıt bazında takip edilen bakiyeler, kayıt bazında ayrı ayrı dönüştürülür.
6. Devir işleminden sonra devrolan şirket üye kodu, ISIN kodları ve ihtiyaç olması durumunda kullanıcı kartları pasif hale getirilerek MKS uygulamasına erişimi engellenir.

b) Aracı Kuruluş Devir İşlemleri

1. Hesap işlemleri ve Bakiye aktarımları, Üye talebiyle bağlantılı olarak ilgili uygulama başlıkları altında belirtildiği şekilde MKK tarafından topluca gerçekleştirilebileceği gibi yapılacak işlemlerin üyeler tarafından gerçekleştirilmesi ile de mümkün olabilecektir. Devir nedeniyle iki kurum arasında gerçekleşen kıymet aktarımlarından mevcut ücret tarifesinde belirtilen virman komisyonu alınacaktır.

Üyelik İşlemleri

1. Birleşmenin yayınlandığı ticaret sicil gazetesinin bir kopyası yazı ekinde MKK'ya iletilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:80/99

- Devrolan üyenin MKS kullanıcıları MKK kullanıcıları tarafından “işlem yapamaz” statüsüne getirilir.
- Devrolan üyenin iletişim yetkilileri bildirim listesinden çıkarılır.
- Devrolan üyenin yürürlükte bulunan ortak sorumluluk taahhütnamesi ve/veya fiziki teslim yetki belgesi varsa, bunlar devralan üyeye kaydedilir.
- Devrolan kurum yetkililerinin devralan kurum üzerinden de işlem yapması sözkonusu ise, mevcut akıllı kartlarının kullanımının sağlanması amacıyla devralan kurum tarafından yönetim kurulu kararının bildirilmesi durumunda ilgili kullanıcı sertifikaları devralan kurum için güncellenerek kullanıcı tanımları ve yeni şifreler oluşturularak devralan kurum yetkililerine teslim edilir.

Hesap İşlemleri (MKK tarafından topluca gerçekleştirilmesi uygulaması)

- Devrolan üye altında tanımlanmış aracı kurum hesap işlem durumu kapalı “P” olmayan (Normal İşlem Yapabilir “A” ve Geçici İşlem Yapamaz “S” durumlu hesaplar) tüm hesaplar devralan üye altında mevcut durum kodlarıyla açılır.
- Devralan üyede bulunmayan havuz nitelikli hesaplar da tanımlanır. (acente kurum netleştirme havuz hesabı devralan üyede mevcut değilse) Saklamacı aynı olan işlemci hesapları devralan üyeye aktarılmaz. (Devrolan üyede 7 sınıfı hesap varsa, devralan üyede bu hesap mevcut değilse aynı numara ile aynı saklamacı için manuel olarak açılmalıdır; Ayrıca devrolan üyede 16/26 sınıfı hesap mevcut ise ilgili üyede 7 sınıfı hesap devralan üye için manuel olarak açılmalıdır.)
- Devrolan üyede tanımlanmış Portföy yatırımcı saklama (2 sınıfı) ve Portföy Yönetim İşlemci Saklamacı hesaplarının (9 sınıfı) portföy kodları devralan üyede mevcut olsa da hesaplar aynen aktarılacaktır. Aynı portföy koduyla aktarımı istenmiyorsa devir öncesinde üye tarafından ilgili hesapların portföy kodlarının değiştirilmesi ya da sözkonusu hesapların kapatılması sağlanmalıdır.
- Devrolan üyede tanımlanmış Yatırım Fonu İşlemci Saklamacı (8 sınıfı) ve Yatırım Ortaklığı İşlemci Saklamacı (11 sınıfı) hesaplarının Takas üye kodları aynı olan hesaplar devralan üyede mevcut olsa da hesaplar aynen aktarılacaktır. Aktarımı istenmiyorsa devir öncesinde üye tarafından ilgili hesapların kapatılması sağlanmalıdır.
- MKS sisteminde saklamacı devrolan üye olan hesap bilgileri devralan üye koduyla güncellenir.
- Hesap açım nedeni “Devir” olarak belirtilir. “FG” durum kodlu hesaplar “FG” olarak aktarılacaktır.
- Hesap açım tarihi, eşleşmemiş kimlikli hesapların kimlik bildirim tarihi ve eşleşmiş hesapların eşleşme tarihi “devir tarihi” olarak güncellenecektir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:81/99

8. Eşleşme kayıtları ile eşleşme bekleyen kayıtlar da devralan üye için aynen aktarılacaktır.
9. MKK tarafından devir işlemi nedeniyle açılacak hesapların devralan üye altında açılmamış olması gerekmektedir. Bu durumda bulunan hesaplar için MKK tarafından işlem gerçekleştirilmeyecektir. (bakiye aktarımı) Rehin alacaklısı/borçlusu olan ancak durumu “P” olan hesapların durumlarının üyelerce güncellenmesi gerekecektir.
10. Devir sonrasında devrolan üye altındaki hesapların üye işlem durumu “kapalı” olarak güncellenir.

Bakiye Aktarımları

1. Devrolan üye altındaki mevcut bakiyeler alt hesap detayları korunarak devralan üyeye aktarılacaktır.
2. Aktarım hareketleri “AKBİR” (Aracı Kuruluş Birleşme) talimat koduyla gerçekleştirilecek, hareket raporlarından ilgili talimatla yapılan işlemler ayrıca izlenebilecektir.
3. Hareket tarihi işlemlerin yapıldığı tarih olarak atılacaktır.
4. Üyelerce iletilmiş, devrolan üyenin gönderen ya da alıcı olduğu valör ve bakiye bekleyen talimatlar iptal edilir. (bekleyen temerrüt talimatları hariç)
5. İleri valörlü bekleyen Fon ve KT emirleri iptal edilecektir.
6. Haciz uygulaması nedeniyle dağıtılmamış temettü/itfa/kupon ödemesi kaydı varsa devralan üye koduyla güncellenir.
7. Genel Kurul blokaj alt hesabında mevcut bakiye var ise MKK tarafından aktarım gerçekleştirilmeyecektir. Aktarımın yapılabilmesi için üye tarafından blokajın iptali gerekmektedir. Aktarım sonrası devralan üye tarafından yeniden blokaj işlemi gerçekleştirilmesi gerekecektir.
8. Devrolan üye altında rehinli kıymet bakiyeleri rehin çıkış kaydı ile çıkılacak, işlem nedeni üye birleşme olarak atılarak rehin raporlarından birleşme nedeniyle rehin çıkışı yapıldığı izlenecektir. Çıkış hareketi “AKBİR” talimatıyla sağlanacaktır.
9. Devralan üye altına aktarılan kıymet alt hesaba (RHNA/RHNV) AKBİR talimatıyla girilecek rehin raporlarından rehin giriş işlem nedeni üye birleşme olarak görünecektir. Rehin işlem tarihi devir tarihi olacaktır.
10. Devrolan üye altındaki haciz işlem kayıtları (haciz giriş ve çıkış kayıtları) aynen devralan üye altına mevcut bilgileri ile taşınacaktır.
11. Devrolan kurum tarafından MKK üyesi olan diğer kurumlarda oluşturulmuş rehin ilişkisinde kıymet hareketi olmaksızın rehin işlem kayıtlarında birleşme nedeniyle devrolan üye koduyla rehin çıkışı ve devralan üye koduyla rehin girişi şeklinde kayıtlar oluşturulacak. İlgili üyelerce rehin işlem raporlarından raporlanabilir olacaktır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:82/99

12. İlgili haciz kayıtlarının devralan üye tarafından raporlanabilmesi, kurum kullanıcılarının ve MKK kullanıcılarının yaptığı işlemlerle sınırlı olduğundan mevcut kayıtlardaki devrolan kurum kullanıcı bilgisi devralan kurumca bildirilecek kullanıcı koduyla güncellenecektir.
13. Hareket kaydı haciz alt hesapları arasında oluşturulacak AKBİR talimatıyla raporlanacaktır. Haciz izleme ekranı ve haciz işlem raporlarında ilgili yatırımcının devrolan kurumdaki tüm haciz işlem bilgileri devralan kurum tarafından izlenebilir olacaktır. Devrolan üye haciz hesabından çıkışın gösterildiği kayıta mevcut hacizli bakiye birleşme nedeniyle tek bir kayıt şeklinde raporlanacaktır.
14. Devrolan üye “Hapis alt hesabında” bulunan kıymet bakiyeleri sıfırlanacak, devralan üye için hapis bakiyesi yaratılacaktır.
15. İflas kayıtları devralan üye koduyla güncellenecektir.
16. İşlem yasağı uygulamasıyla bağlantılı geçici yasaksız kıymetler varsa ilgili tablodaki üye kodu devralan üye koduyla güncellenecektir.
17. Rüçhan hakkı kullanım işlemleri için aktarılmış bulunan bedellerden artan tutar varsa ilgili tutarın devir öncesinde üye tarafından talep edilmesi gerekmektedir.
18. Haciz alt hesabında bulunan kıymetlerin temettü karşılıklarının yatırımcı için ödenmesi sözkonusu olursa devralan üyeye ödenecektir.
19. İşlemler tamamlandığında, devrolan üye kaydı iptal ya da devir koduyla pasif hale getirilir.
20. Ödünç Pay Senedi Piyasasında (ÖPSP) gerçekleştirilen açık pozisyonda işlemler varsa kayıt güncelleme yapılmayacaktır. Devir işlemi öncesinde ilgili pozisyonların üyelerce kapatılmış olması gerekmektedir.

c) Kuruluşun Hem İhraççı Hem Aracı Kuruluş Olması Durumunda Devir İşlemleri

1. Aracı Kuruluşun, Aracı Kuruluş Faaliyetinde Bulunan İhraççı Kuruluş Devri durumunda işlemler T+1 akşamı gerçekleştirilir. Aracı Kuruluş ortaklık yapısı MKK tarafından bilinmediği için, ihraççı havuzuna girecek artan sermaye kaydı, ihraççının açtığı ya da açacağı ortak hesaplarına ihraççı tarafından aktarılır. Sermaye artırımı işleminin tüm ortakları kapsaması halinde normal sermaye artırımı prosedürü uygulanır.
2. İhraççı'nın aracı kurum faaliyeti nedeniyle yapılacak devir işlemleri, Aracı Kuruluş Devir İşlemleri Prosedüründe belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.
3. Devrolan ve Devralan Kuruluşun Hem ihraççı Hem Aracı Kuruluş Olması Durumunda ise ihraççı kuruluş devir işlemleri ve aracı kuruluş devir işlemleri prosedürleri uygulanarak devrolan ihraççı ve aracı kuruluş üye kaydı devir koduyla pasif hale getirilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:83/99

M. 4. 2 - Şirketlerin Birleşme İşlemleri

1. MKK sisteminde mevcut olan üye ya da ihraççının, yine MKK bünyesindeki üye ya da ihraççıyla yeni bir ünvan altında birleşmeleri durumunda devir işlemlerinden farklı olarak T gününde yeni üye için üye kaydının oluşturulur. Sonraki uygulamalar, devir işlemlerinde bahsedilen detaylarda aynı yöntemlerle yeni üye ya da ihraççı için gerçekleştirilir.
2. İşlemler tamamlandığında, birleşen aracı kuruluş ya da ihraççı kuruluş kayıtları birleşme koduyla pasif hale getirilir.
3. Birleşmenin gerçekleşeceği ihraççı olan ihraççı3 kaydı oluşturulur ve ihraççı3 havuz hesabına birleşme nedeniyle oluşacak sermaye kaydı girilir.

M. 4. 3 - Miras İşlemleri

1. Miras işlemleri, yatırımcı mirasçılarının mirasçılık belgesi ile üyelere başvurusu ile üyeler tarafından gerçekleştirilir. Üye tarafından mirasçılar için açılan bir ya da birden fazla hesaba yapılacak virman kaydının mirasçılık nedeniyle yapıldığının MKK tarafından bilinmesi gerekmektedir. Bu nedenle üyeler, yapacakları virmanın miras nedeniyle olduğunu virman kaydına işlerler.
2. Vefat eden yatırımcıya ait kayıtların mirasçıları ya da mirasçı avukatları tarafından sorgulanmak istenmesi halinde mahkemeden veya noterden alınacak mirasçılık belgesinin onaylı sureti ve mirasçı kimlik fotokopilerinin ekli olduğu dilekçe ile bizzat MKK'ya başvurularak kimlik tespiti yapılması gerekmektedir. Başvurunun bizzat yapılmaması halinde noter aracılığıyla gönderilmesi gerekmektedir. MKK, bildirilen yatırımcı hesaplarının sorgulanması sonucunda ilgili dilekçe cevabını yazılı olarak talepte belirtilen adrese gönderir.

M. 5 - Hapis İşlemleri

1. Üyelerin yatırımcılardan olan alacaklarının teminat altına alınmasını sağlamak amacıyla kullanacakları hapis hakkının tesisi için gereken kıymet transfer işlemlerini içerir.
2. Hapis işlemleri tesisi için iletilecek bilgiler;
 - Yatırımcı hesap numarası
 - MIC Kodu
 - ISIN Kodu
 - Ek tanım
 - Açıklama
 - Hapse aktarılacak kıymet adedi
3. Yatırımcıların serbest hesaplarında bulunan kıymetler, açılacak hapis alt hesabına üyeler tarafından hapis giriş işlemleri kullanılarak transfer edilir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:84/99

4. Hapis hesabında bulunan kıymetlerin bu hesaptan çıkılabilmesi için hapis kaldırma işlemi gerçekleştirilir. ilgili işlemin yapılabilmesi için kıymetlerin paraya çevirmek maksadıyla satışı, portföye alınması, yatırımcıya iadesi veya diğer sebeplerin belirtilmesi zorunludur. Bu yolla kıymetler yatırımcı serbest hesabına aktarılır.
5. Hapis alt hesabında bulunan kıymetlerin haciz, iflas gibi hukuki işlemler dışında bu alt hesaptan yatırımcı tarafından çıkarılması mümkün olmayacaktır. HAPS alt hesabında bulunan kıymetlerine haciz veya tedbir uygulanması durumunda bu kıymetler HAPS alt hesabından çıkarılarak, yatırımcının HACZ alt hesabına geldiği alt hesap bilgisi ile birlikte aktarılır. Kıymetler üzerinde hapis hakkı bulunduğu bilgisi resmi kurumlara iletilir.
6. Hapis alt hesabında bulunan kıymetlere ilişkin bedelli ve bedelsiz sermaye artırım karşılığı kıymetler, hapis alt hesabına yansıtılacaktır.

M. 6 - Opoze İşlem Uygulaması

M. 6. 1 - Kupür Düzenlemeleri;

1. Mahkemelerden bildirilen opoze kararı doğrultusunda opoze işlem kararı bildirilen hisse senedinin kupür bilgilerine opoze kaydı işlenir.

M. 6. 2 - Müşteri Hesabında İlgili Kıymetin Blokelenmesi;

1. Öncelikle, ilgili hisse senetlerinin hangi kurum ve hangi yatırımcı tarafından ne zaman teslim edildiği ve müşteri hesabında bakiye bulunup bulunmadığı kontrol edilir.
- a) Hisse Senetlerinin Kaydileştirildiği Tarih olan 28.11.2005 Tarihinden Önce Takasbank'a Fiziken Teslim Edilmiş Hisse Senetleri:
 1. Söz konusu hisse senetlerinin ilgili üyeden talep edilmesi için MKK tarafından Takasbank'a yazı yazılır. Takasbank opoze kıymetleri teslim etmiş üyeyi tespit ederek, opoze edilecek kıymetleri Takasbank nezdinde bulunan hesaba göndermesi ve bu kıymetler için MKK'da opoze blokajı uygulanacak hesabı bildirmesi için üyeye yazı yazar. Üye kıymetleri temin ederek Takasbank'ın belirttiği Takasbank nezdindeki hesaba gönderir. Takasbank üye tarafından opoze blokajı uygulanması istenen hesaba ilişkin bilgiyi MKK'ya iletir ve virman işlemini gerçekleştirir. İlgili hesabın serbest hesabına kıymetin Takasbank tarafından virmanlanması ardından alt hesapta Opoze Blokaj uygulaması gerçekleştirilir. İşlem, ilgili üyeye yazılı olarak bildirilir.
- b) Hisse Senetlerinin Kaydileştirildiği Tarih olan 28.11.2005 Tarihinden İtibaren Kaydileştirilmek Amacıyla Takasbank'a Fiziken Teslim Edilmiş Hisse Senetleri:
 1. Yapılan inceleme sonucunda söz konusu kıymetleri teslim etmiş olan hesapta bakiye mevcut ise yatırımcının alt hesabında Opoze Blokaj uygulaması gerçekleştirilir. İşlem, ilgili üyeye yazılı olarak bildirilir. Bakiye mevcut değil ise opoze uygulanacak hesabın bildirilmesi ve bu hesaba kıymet aktarılması üyeden yazılı olarak talep edilir. İlgili hesabın

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:85/99

serbest hesabına kıymetin virmanlanması ardından alt hesapta Opoze Blokaj uygulaması gerçekleştirilir. İşlem, ilgili üyeye yazılı olarak bildirilir.

M. 6. 3- Opoze Kaldırılması;

1. Opoze kaldırma kararı ile birlikte Opoze Kaldırma işlemi gerçekleştirilir. Opoze kaldırıldığında, kıymetler hesaptaki Opoze Blokajı alt hesabından Serbest hesaba aktarılır. İlgili üyeye işlem sonucu yazılı olarak bildirilir.
2. Kupür bilgilerinden opoze kaydı bulunan kıymetlerin opoze kaydı iptal edilerek işlem sonlandırılır.

M. 7 - İptal İşlem Uygulaması

1. Hisse senedi iptal kararı gereği ilgili hisse senedi seri numara bilgileri “iptal” kayıt olarak güncellenir.
2. İptal edilen hisse senedi yerine senet bastırılmadığı ihracçı kurum tarafından bildirilmiş ise Fiziki Bilinmeyen Ortak hesabında (FZKBOH) da bulunuyor ise ilgili kurum için Kaydi Bilinmeyen Ortak Hesabına (KAYDBOH) ilgili payların transferi gerçekleştirilir.

N. MENKUL KIYMET TANIMLARI

1. Menkul kıymet kodları, İMKB’de işlem gören menkul kıymetler için, İMKB tarafından, Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları için TCMB tarafından oluşturulmaktadır. Takasbank, ihraç edilen menkul kıymet kodları için uluslararası standartlara uygun tanımlama numarası olan ISIN (International Securities Identification Number) üretmektedir. Her ISIN, menkul kıymetlerin sınıflandırıldığı ve kıymet özelliklerinin belirtildiği uluslararası nitelikte olan CFI (Classification of Financial Instruments) kodu ile bağlantılanmaktadır.
2. MKK sisteminde kaydı tutulacak menkul kıymetler için oluşturulacak tanımın, uluslararası standartlara uygun olmasının yanısıra menkul kıymete ilişkin bazı özellikleri de içermesi gerektiğinden MKK sisteminde kullanılacak tanım; ISIN, CFI ve MKK tarafından oluşturulacak ek tanım kodlarını içerecektir.
3. Farklı piyasalarda izlenen menkul kıymelerin kaydileşmesi durumunda piyasa bilgilerinin takip edilebilmesi amacıyla MIC (Market Identifier Code) kodları da izlenmektedir. Örneğin; İMKB MIC kodu XIST olarak kullanılmaktadır.
4. Üyeler işlem bildirimlerini MIC, ISIN ve Ektanım detayında ileteceklerdir.
5. ISIN ve MKK ek tanım kodlarında yer alan bilgiler:
6. ISIN; (12 karakter)

Ülke kodu (2)
Menkul tanım(1)
İşlem kodu (5)

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:86/99

Hisse sıra numarası (3)
Kontrol hanesi (1)

Örnek; T R A A B A N A 9 2 H 8

7. MKK Ek Tanım; (9 karakter)

1.Karakter; Borsada işlem görme görmeme bilgisi

A = Borsada işlem gören
K = Borsada işlem görmeyen

2. Karakter; Bağlam (Borsada işlem görmeyen ve nama hisselerin devrinin engellenmesi) taşıyıp taşıyamaması ve kapalı hisseler için nevi ayrımı

X = Bağlam yok
B = Bağlam var ve Nama (Kapalı kıymetler için)
N = Bağlam yok ve Nama (Kapalı kıymetler için)
H = Bağlam yok ve Hamiline (Kapalı kıymetler için)

3. Karakter; İntifa bilgisi

X = intifa yok
T = Temettü hakkı
O = Oy hakkı
H = Hepsisi

4. Karakter; Borsa İşlem yasağı

X = Yasaksız
Y = Yasaklı

5,6,7,8,9. Karakter; İşlem yasağı ve intifa işlemlerinde kullanılan referans numarası

Bu karakter alanları sadece “İntifa ve yasaklı” işlemleri için kullanılır.

Eğer bir kıymet Borsada işlem gören, bağlam, intifa ve yasak kaydı taşımıyorsa Ek tanımı “A” şeklinde tanımlanır.

Örneğin; Borsada işlem gören , Bağlam taşımayan, İntifa içermeyen ve Yasaklı bir kıymet

A X X Y 1 3 5 6 7 şeklinde tanımlanır.

8. Ayrıca menkul kıymetin tanımında yer almayacak ancak raporlama ve bilgi amaçlı tutulacak kayıtlar, ek bilgi detayları mevcuttur.

“Ek bilgi” tanımıyla tutulan kayıtlar;

- Borsa işlem kodu
- Takasbank kodu ve grup kodu
- Kıymetin MIC kodu
- Kıymet durum kodu; İşlemden Geçici işlem yapamaz (MKK)

	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:87/99

- Piyasa Bilgileri
- Sektör Bilgileri
- Endeks Bilgileri
- Kıymet özellik bilgileri (tertip, grup, küpür, seri numarası üzerinde bulunan yeni pay alma ve temettü kupon bilgileri, ihtilaf kayıtları gibi)

şeklindedir.

- Menkul kıymetin Eski ya da Yeni özellikte olması, imtiyaz içermesi, rüçhan hakkı pazarında işlem görmesi, esas sermayeye tabi şirketler için sermaye artırım karşılığı olarak geçici kayıt oluşturulması durumlarında Takasbank tarafından ayrı ISIN kodları üretilir.
- Kaydi sisteme geçiş tarihinde Borsa’da işlem gören tüm kıymetler için, ISIN, CFI ve Borsa işlem kodu Takasbank’tan alınıp kıymet özelliklerine bağlı olarak MKK ek tanımlamaları eklenerek MKK sisteminde kıymet tanımına ilişkin kayıtlar oluşturulur.
- Geçiş sonrasında ihraç edilen menkul kıymetlerle ilgili Takasbank tarafından oluşturulan ISIN+CFI kodlarının, menkul kıymetin piyasadaki işlem tarihinden önce üye tarafından üyelik başvurusu sırasında (en geç T-1 günü) MKK’ya iletilir.

O. ÜYE KOD TANIMLAMALARI

- MKK üyeleri borsa üyesi iseler, borsa kodları MKK üye kodu olarak belirlenir. İhraççı üyeler için başına ülke kodu (Türkiye için “TR”) ibaresi eklenir. Üyeler borsa üyesi değil iseler, kendilerine MKK tarafından belirlenecek bir kod verilir. İhraççı üyelerin kodları her zaman için ülke kodu ile başlar.
- Hem aracı kuruluş, hem de ihraççı sıfatı taşıyan üyeler için ayrı kodlar tahsis edilir. Hisse senedi ve yatırım fonu gibi birden çok menkul kıymet ihraç eden üyelere her bir menkul kıymet için ayrı bir kod verilir. Özel sektör tahvili için ayrı kod verilmeyerek, işlemler hisse senedi kodunun altında sürdürülür.
- Yabancı saklama faaliyetinde bulunan bankalara ve portföy saklama kuruluşlarına başvuruları halinde, MKK tarafından belirlenecek ikinci bir kod tesis edilir. Yabancı saklama ibaresinin unvanda kullanılması, ilgili üye nezdinde bulunan kıymetlerin hak sahiplerinin yabancı uyruklu olduğunun MKK tarafından teyidi anlamına gelmez.

P. HATALI VEYA EKSİK KAYITLARIN DÜZELTİLMESİNE İLİŞKİN ESASLAR

Sermaye Piyasası Kurulu’nun Seri:IV No:28 Sayılı “Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul Ve Esasları Hakkında Tebliği” 5’inci Maddesi Çerçevesinde MKK Üyeleri Tarafından Hatalı Veya Eksik Kayıtları Düzeltme Amacıyla Kayıt Yapılmasına İlişkin Esaslar

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:88/99

P. 1 - Düzeltme Yöntemleri

- Üyelerimiz tarafından gerçekleştirilmiş hatalı ve eksik kayıtlara ilişkin düzeltmelerin yine üyelerimiz tarafından,
 - Sözkonusu kayıtların Merkezi Kaydi Sistem uygulamaları ile iptal edilmesi veya güncellenmesi ,
 - Merkezi Kaydi Sistem’de iptal veya güncelleme bildirimi yapılmaksızın, ters işleme ilişkin kayıt oluşturulması, yöntemlerinden biriyle yapılması esastır.
- Diğer taraftan,
 - Düzeltilmenin yapılmasının zorunlu olmasına rağmen Merkezi Kaydi Sistem uygulamasının öngörülen şekilde işleme imkan tanımıyor olması durumunda,
 - 03.01.2005 tarih ve 5 nolu genel mektup ile duyurulmuş olan Elektronik İşlem Esasları’nın 8’inci maddesinde belirtilen durumların ortaya çıkması ve düzeltilmenin yapılmamasının MKK, üye veya yatırımcı zararı doğuracağı durumlarda,

Kuruluşumuza üye tarafından yapılan yetkili imzaları taşıyan yazılı başvurular değerlendirilerek Kuruluşumuzca da düzeltme yapılabilir.

P. 2 - Yatırımcılara Bildirim

- Sözkonusu düzeltmelerin üyeler tarafından Sermaye Piyasası Kurulu’nun Seri:V No:6 sayılı Tebliği’nin 4’üncü maddesinde yer alan “ Aracı kuruluşlar, Tebliğin 1 numaralı ekinde örneği yer alan hesap ekstresini aylık dönemler itibariyle ilgili dönemi izleyen 7 gün içinde müşterilerin adreslerine taahhütlü olarak göndermek zorundadırlar.” hükmü çerçevesinde göndermeleri gereken ekstreye ilave bilgi olarak hak sahiplerine bildirilmesi esastır. Sözkonusu düzeltmelerin,
 - Hesabın ait olduğu kişinin/kişilerin kimlik bilgilerinde değişiklik yaratması,
 - Hesabın müşterek veya tekil olma niteliğini değiştirmesi,
 - Bakiye azalışına neden olması,

hallerinde, düzeltmeye ilişkin bilgiler aylık ekstrenin ilgili dönemi içinde herhangi bir işlem yapmayan müşteriler ile hesap ekstresi gönderilmemesi hususunda münhasıran sözleşme imzalanan müşterilere de herhangi bir istisna uygulanmaksızın gönderilmesi esastır.

P. 3 - MKK’ya Bildirim

- MKS’de yapılan düzeltme kaydının MKK’ya bildirim mahiyetinde olması itibariyle yapılan düzeltmelerin ayrıca Kuruluşumuza bildirilmesine gerek bulunmamaktadır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:89/99

R. Yabancı Sermaye Piyasası Araçlarının Kayden İzlenme İlkeleri

1. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uyarınca yabancı sermaye piyasası araçları Kuruluşumuz sisteminde kayden hak sahibi bazında izlenir. Yabancı sermaye piyasası araçları ile ilgili aşağıdaki usul ve esaslar kurul tarafından belirlenmiştir.

o Yönetimsel hakların kullanılması ve genel kurul blokajı

1. Seri: IV, No: 28 sayılı “*Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin* ihraççıların genel kurul toplantısının tarihini MKK'ya bildirimine ilişkin 18'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükmü uygulanmaz.
2. Genel kurula katılımın ihraççının tabi olduğu ülke (yabancı ülke) mevzuatı hükümlerine uygun şekilde ve Merkezi Kaydi Sistem (MKS) uygulamalarının imkan verdiği çerçevede gerçekleştirmesi esastır.

o Mali hakların kullanılması ve kaydı

1. Hak sahiplerinin tespitinde MKK kayıtları esas alınır.
2. Sermaye piyasası aracının mali hak kullanımlarının, işlem gördüğü borsalarda aynı tarihte başlaması esastır.
3. İMKB tarafından açıklanan mali hak kullanım tarihinin yabancı ülke ile aynı olmaması durumunda İMKB tarihi esas alınır.
4. Hak sahibinin tespitine ilişkin esas alınacak tarih (2) ve (3) nolu bentte belirtilen hususlar çerçevesinde, takas süreleri dikkate alınarak belirlenir.
5. Hak sahibi tespitinde esas alınacak tarihe ilişkin yabancı ülke uygulamasının ve MKK uygulamasının farklı olması halinde hak sahiplerinin tespiti yapılana kadar piyasalar arası pay aktarımı yapılmaz.
6. Kaydi sermaye piyasası araçlarına ilişkin faiz, temettü tutarları MKK'ya, ihraççı, temsilci, işleme aracılık eden kuruluş veya yabancı ülke saklama kuruluşu tarafından yabancı ülke mevzuatında belirlenen sürelerde ödenir. MKK söz konusu tutarı üyelerine mevcut usuller çerçevesinde öder. Şöyle ki söz konusu tutar MKK'daki kayıtlar esas alınarak ilgili üye hesaplarına ve üyeler tarafından da hak sahiplerine derhal aktarılır.
7. İhraççının tabi olduğu ülke mevzuatına göre sermaye artırımlarına katılım sürecinin satış benzeri uygulamalar içermesi durumunda bu işlemlere aracılık ihraççı temsilcisi tarafından yerine getirilir. İhraççının tabi olduğu

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:90/99

ülke mevzuatından kaynaklanan, fakat ülkemiz mevzuatında bulunmayan hak kullanımı usullerinin sözkonusu olduğu durumda, ihraççı veya ihraççı temsilcisi uygulamaya ilişkin MKK'dan uygun görüş alarak işbu esaslara ilave esaslar belirlenmesini teminen Kurul'a başvurur.

2. Nominal değeri bulunmayan yabancı sermaye piyasası araçları pay adedi itibariyle izlenir.
3. İhraççı şirket tarafından yabancı para cinsinden yapılan nakit temettü ödemelerinde, temettü tutarının MKK hesaplarına ulaşmasını takiben üyelerin Takasbank nezdindeki yabancı para cinsinden hesaplarına ödeme yapılır.

R. 1 - Saklama ve Piyasalar Arası Aktarım Avusturya

1. MKK, Avusturya merkezi saklama kuruluşu Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft (OeKB)'da açtığı hesapta bulunan paylar karşılığı bakiyeyi MKS'de hak sahibi bazında izler.
2. MKS'de kayden izlenen yabancı sermaye piyasası araçları, OeKB'de hesabı bulunan diğer kuruluşlara aktarılabilir. Aynı şekilde, OeKB'den, MKS'deki aracı kuruluşlara pay aktarımı yapılabilir.
3. Hak sahibi tespit tarihlerinin farklı olması nedeniyle, OeKB'de hak sahibinin tespit edildiği günden MKS'de hak sahibi tespit edilen güne kadar piyasalar arası aktarım yapılmaz,

A - OeKB'den MKS'ye Pay Aktarımı

1. OeKB'de izlenen paylar, MKS'de bulunan bir hesaba aktarılabilir. Bu işlemin gerçekleşebilmesi için MKK üyesi aracı kuruluşun, aşağıda belirtilen bilgileri içeren talimatı Mevitas uygulamasında "Yabancı Sermaye Piyasası İşlemi" talep tipi ile iletmesi gerekmektedir.
 - i. Talep Konusu : "Avusturya'dan pay aktarımı"
 - ii. MKS'de alıcı üye ve hesap numarası
 - iii. ISIN Kod
 - iv. Talimat Adedi
 - v. Karşı hesap numarası
 - vi. Karşı üye ünvanı (Counterparty)

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:91/99

2. MKK talimatta yer alan bilgileri MKS ve OeKB'nin sisteminden (Direct Settlement System Advanced - DS.A) kontrol ederek emri kabul eder. OeKB'de karşı hesap numarası ve ünvan bilgisinin uyumsuz olması, Alıcı hesap numarasının MKS'de bulunmaması veya hareketsiz olması gibi durumlarda MKK pay aktarım talebini reddeder.
3. MKK iletilen talimat için DS.A'da pay alım talimatı (IRF – Internal Receive Free) oluşturur. Karşı üye tarafından da DS.A'ya pay gönderim (IDF – Internal Deliver Free) talimatının iletilmesi ile iki talimat DS.A tarafından eşleştirilir. Karşı üye hesabında bakiye bulunması durumunda paylar MKK'ya aktarılır.

Türkiye saati ile 17:00'a kadar MKK'nın OeKB'deki hesabına yapılan pay aktarımları aynı gün, 17:00'dan sonra gerçekleşenler, bir sonraki iş günü MKK'da ilgili hesaba aktarılır.

4. Piyasalar arası aktarım işlemleri, MKS'de sadece bu süreç için tanımlanan T001 kodlu üyenin 1050 numaralı hesabından MKK tarafından yapılacak kıymet transferi ile tamamlanır. Kıymet transfer işlemlerinin başarıyla tamamlanmasını teminen ilgili aracı kuruluşların T001 üyesi için Kıymet Transfer Politikasını "Doğrudan Virman" şeklinde tanımlaması gerekmektedir.
5. Karşı üye tarafından DS.A'ya iletilecek IDF talimatında aşağıdaki verilerin kullanılması gerekmektedir. Aksi taktirde OeKB tarafından talimatlar eşleştirilemeyecek, aktarım işlemleri gerçekleşmeyecektir.

MKK'nın OeKB'deki hesabı : 210300

"Other Settlement Parties" alanı

Type: Buyer

Identification : Name

Party: (MKS üyesi aracı kuruluşun adı)

Safekeeping Account : (Aracı kuruluşun MKS kodu)

6. DS.A'da eşleşmeyen veya eşleşen ama kıymet aktarımı gerçekleşmeyen talimatların, bir sonraki iş gününe kadar tamamlanması beklenir.
 - i. Saat 17:00'a kadar eşleşmeyen talimatlar için iptal talebi iletilir.
 - ii. Eşleşmeyen talimat iptal talebi ile DS.A tarafından iptal edilirken, eşleşen talimatın karşı üye tarafından iptal edilmemesi halinde talimat 20 gün içerisinde gerçekleşebilir. Bu durumda, yukarıda açıklanan süreç ile, alacaklı üyenin ilgili hesabına paylar aktarılır.

7. MKS'ye yabancı sermaye piyasası aracı aktarımı gerçekleştirecek karşı üye, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) tarafından yayınlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin (26751 sayılı Yönetmelik) "Elektronik Transferler" başlıklı 24'üncü maddesinde açıklanan bilgileri, DS.A'ya ilettiği talimatın "Narrative Trade Details" alanında, belirtmelidir.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:92/99

Söz konusu alanda bilgi iletilmesi halinde bilgiler, MKS’de pay aktarılan aracı kuruluş tarafından “RP346 - Gönderen Detayında Elektronik Transfer Mesajları Bilgi Raporu”nda, Gönderen Ad Soyad/Unvan alanından izlenebilecektir. Bilgilerin kontrolü mevcut düzenlemede belirtildiği şekilde payların MKS’de aktarıldığı ilgili aracı kuruluşta olacaktır.

B - MKS’den OeKB’ye pay aktarımı

1. MKS’de izlenen ve üzerinde haciz, rehin gibi kısıt bulunmayan paylar, OeKB’de bulunan bir hesaba aktarılabilir. Bu işlemin gerçekleşebilmesi için, MKK üyesi aracı kuruluşun MKS’de kıymet transfer uygulamasını kullanarak, ilgili yatırımcının serbest alt hesabından piyasalar arası aktarım işlemleri için tanımlanmış T001 kodlu üyenin 1030 numaralı hesabına payları aktarması gerekmektedir.
2. Payları gönderen üyenin kıymet transfer mesajının açıklama alanına, DS.A’da payları alacak karşı üyenin (Counterparty) hesap numarası ve ünvanının yazılması gerekmektedir. MKK bu verileri DS.A’dan kontrol ederek kıymet transfer emrini kabul eder. DS.A’da hesap numarası ve ünvan bilgisinin uyumsuz olması gibi durumlarda MKK kıymet transfer emrini reddeder.
3. MKK iletilen talimat için DS.A’da pay gönderim (IDF – Internal Deliver Free) talimatı oluşturur. Karşı üye tarafından da DS.A’ya pay alım talimatı (IRF – Internal Receive Free) talimatın iletilmesi ile iki talimat DS.A tarafından eşleştirilir ve paylar karşı üye hesabına aktarılır.
Talimatın eşleşmemesi durumunda, MKK tarafından bir sonraki iş günü DS.A sisteminde talimat iptal edilir. Karşı üyeye aktarım yapılamayan paylar, MKS’de ilgili üyeye MKK tarafından kıymet transferi ile aktarılır.
Bazı OeKB üyeleri DS.A’da bulunan Otomatik Kabul (Auto Receive) opsiyonu ile talimat iletmeyen, gönderilen bütün aktarımları kabul etmektedir. Bu gibi üyelere iletilen bütün aktarımlar karşı talimat aranmadan gerçekleşir.
4. Karşı üye tarafından DS.A’ya iletilecek IRF talimatında aşağıdaki verilerin kullanılması gerekmektedir. Aksi taktirde DS.A’da talimatlar eşleşmez ve pay aktarım süreci tamamlanmaz.

- MKK’nın OeKB’deki hesabı : 210300
- “Other Settlement Parties” alanı
 - Type: Seller
 - Identification : Name
 - Party: (MKS üyesi aracı kuruluşun adı)
 - Safekeeping Account : (Aracı kuruluşun MKS kodu)

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:93/99

C - Diğer Hususlar

1. Piyasalar arası aktarım talimatları DS.A ve MKS çalışma günlerinde iletilebilecektir. DS.A resmi tatilleri OeKB tarafından web sitesinde açıklamaktadır. MKS veya DS.A'nın çalışmadığı günlerde piyasalar arası aktarım işlemi gerçekleştirilmez.
2. MKK'ya Türkiye saati ile 13:30'a kadar iletilen talimatlar DS.'A'ya iletir. 13:30'dan sonra iletilen talimatlar dikkate alınmayacak, ilgili üye tarafından ertesi iş günü yeniden iletilmesi gerekecektir. Yarım çalışma günlerinde ise MKK'ya Türkiye saati ile 11:00'a kadar iletilen talimatlar DS.'A'ya iletilecek, 11:00'dan sonra iletilen talimatlar dikkate alınmayacaktır.
3. DS.A ya talimatlar, işlem (trade date) ve takas (settlement date) tarihleri ile iletilmektedir. MKK bu alanlarda talimatın üye tarafından iletildiği tarihi kullanacaktır. DS.'A'da karşı üye tarafından iletilecek talimatlar da bu veriler ile iletilmelidir.
4. DS.A uygulamasında tam sayı değerler ile aktarım yapılabilmektedir. MKS üyeleri tarafından iletilecek küsurat aktarım talepleri MKK tarafından kabul edilmeyecektir. Söz konusu menkul kıymetler için MKS'de de küsurat işlem yapılmaması gerekmektedir.
5. DS.A'da pay transferi gerçekleşen işlemlerin iptali söz konusu değildir. İlgili üyelerceiletilecek ters işlem talimatları ile bakiye iade süreci başlatılabilecektir.
6. DS.A'da eşleştirilmeyen talimatlar, ilgili MKK üyesinin talebi doğrultusunda DS.A'da iptal edilebilir.
7. DS.A'da eşleşen talimatın iptali ancak her iki tarafın iptal talebi iletilmesi ile mümkün olmaktadır. Talimatın karşı tarafça iptal edilmediği durumda 20 gün boyunca gerçekleşme ihtimali bulunmaktadır.
8. Genel kurul toplantısına OeKB'ye oy vekaleti (proxy) vererek katılmak isteyen ortakların bakiyeleri saklamacı aracı kurumun yazılı talebi doğrultusunda Kuruluşumuz tarafından OeKB'ye bildirilecektir.

S. EK: ELEKTRONİK İŞLEM ESASLARI

MERKEZİ KAYDI SİSTEM (MKS) ELEKTRONİK İŞLEM ESASLARI

I- Genel Esaslar

1. Amaç ve Dayanak

Bu düzenlemenin amacı, Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. tarafından sermaye piyasası araçlarının kaydi olarak izlenmesi amacıyla kurulmuş olan kaydi sistemde uygulanacak elektronik işlem esaslarının Seri:IV, No:28 sayılı "Kaydileştirilen

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:94/99

Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ'in (Kaydileştirme Tebliği) 5'inci maddesi ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin (MKK Yönetmeliği) 4'üncü maddesi çerçevesinde belirlenmesidir.

2. Tanımlar :

- MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.
- Kaydi Sermaye Piyasası Aracı:İlgili mevzuat uyarınca karşılığında senet basılmaksızın MKK tarafından kayden izlenen sermaye piyasası aracı.
- Merkezi Kaydi Sistem (MKS): Kaydi sermaye piyasası araçlarını bilgisayar ortamında, ihraççılar, hak sahipleri, aracı kuruluşlar ve diğer MKK üyeleri itibariyle tutmak ve izlemek üzere MKK tarafından kurulup yönetilen yazılım donanım, network ve güvenlik sistemleri bütününden oluşan elektronik sistem.
- Doğrudan bağlantı:MKS'ye üyeler tarafından MKK'nın hazırladığı kullanıcı ekranlarıyla doğrudan bağlanarak erişim.
- Sistem Entegrasyonu ile Bağlantı: MKS ile üye bilgisayar sistemi arasında veri alışverişine dayanan web servisleri ve mesaj tabanlı erişim.
- Üye Bildirimi: Üyelerin sistem entegrasyonu ve doğrudan yöntemlerle MKS'de yapacakları kayıtlara ilişkin olarak kullanılan elektronik ileti.
- MKK Bildirimi: Sistem entegrasyonu ve doğrudan yöntemlerle MKS'de yapılmış veya yapılacak kayıtlara ilişkin olarak MKK tarafından kendi kayıtlarına göre düzenlenerek üyelere yapılacak bildirimlerde kullanılan elektronik ileti.

II – Üyeler ve İlgililer Tarafından MKS'ye Yapılacak Üye Bildirimlerine İlişkin Esaslar

1.Üyelerin MKS'ye Bağlantı (Üye Bildirim) Yöntemleri:

Üyelerin MKS'ye bildirimde bulunmaları için iki farklı yöntem öngörülmüştür.

- Doğrudan bağlantı ile üye bildirimi (Kullanıcı Ekranları)
- Sistem entegrasyonu yoluyla bağlantı ile üye bildirimi (Web Services)

İhraççılar dışında kalan üyeler bu iki yöntemden istediklerini tercih etmek imkanına sahiptirler. İhraççıların ise doğrudan üye bildirimi yöntemini uygulamaları öngörülmüştür.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:95/99

a) Doğrudan Bağlantı ile Üye Bildirim Yöntemi

Bu yöntemi tercih eden MKK üyeleri, MKS’de gerçekleştirmek istedikleri işlemlere ilişkin üye bildirimlerini “Grafiksel Kullanıcı Arayüzü (GUI)” olarak adlandırılan kullanıcı ekranları yoluyla MKK nezdindeki MKS’ye mesaj şeklinde iletirler. Söz konusu arayüzlerin versiyon bakımından güncellenmesinde “sıfır yükleme” prensibi kullanılır. Arayüzün yeni versiyonları MKS’ye bağlantının yenilenmesi ile doğrudan yüklenir.

b) Sistem Entegrasyonu Bağlantısı ile Üye Bildirim Yöntemi

İhraççılar dışındaki MKK üyeleri, bu yöntemi tercih etmeleri halinde yapmak istedikleri işlemlere ilişkin üye bildirimlerini kendi sunucularını MKS’ye entegre etmek suretiyle gerçekleştirirler. Bu tip bağlantıda üye bildirimi üye sunucusundan MKS’ye iletilen mesajlar yoluyla gerçekleştirilir. Sistem entegrasyonlarının sağlanmasında ortak standart olarak XML formatı kullanılmaktadır.

2. Üyelerin MKS’ye Üye bildirim Formatları

Üyelerin doğrudan bağlantı yöntemi ile üye bildirim yöntemini tercih etmeleri durumunda üye bildirim formatı yukarıda belirtilen Grafiksel Kullanıcı Arayüzünde öngörülen formatta gerçekleşir. Sistem entegrasyonu yoluyla bağlantı ile üye bildirimi tercih edildiğinde uygulanacak üye bildirim formatı üyenin başvurusu üzerine MKK tarafından talep eden üyeye bildirilir.

3. Üyelerin MKS’ye Bağlantılarına İlişkin Fiziki Alt Yapı

a) Aracı Kuruluşlar için Öngörülen Bağlantı Yapıları

Aracı kuruluşlar MKS’ye,

- i.Mevcut olan Takasbank bağlantısını kullanarak
- ii.MKK ile aralarında kiralayacakları hatlar

yoluyla ulaşabilirler. Takasbank hatlarını MKS’ye arışım için de kullanacak aracı kuruluşların bir problem yaşamaları halinde bu kuruluşlar Takasbank tarafından sağlanan dial-up bağlantıyı yedek hat olarak kullanacaklardır. Bu hatta da sorun olması durumunda belirtilecek adres değişikliği ile MKK’ya dial-up bağlanıp MKK işlemlerini gerçekleştirirler.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:96/99

b) İhraççılar İçin Öngörülen Bağlantı Yapıları

İhraççılar MKK nezdindeki MKS'ye internet üzerinden bağlanırlar. İhraççıların MKS'ye bağlanacakları statik IP adresini MKK'ya e-mail ile bildirmeleri gerekmektedir.

4. Üye Bildirimleri ve Kayıt Zamanı

MKS'de üye bildirimlerinin alınma ve işlenme zamanı kaydedilir. Alınma ve işlenme zamanları genel olarak MKS'nin kapasitesinden, MKS'yi etkileyen içsel ve dışsal faktörlerden, üyelerle oluşturulan network altyapısının kapasitesinden ve bu altyapıyı etkileyen içsel ve dışsal faktörlerinden ve ayrıca, MKK iş ve işlem kuralları ile üyelerin MKS'de belirleyecekleri önceliklerden etkilenir.

5. Üye Bildirimlerine İlişkin MKS Tarafından Yapılacak MKK Bildirimlerine İlişkin Esaslar

a) MKK Bildirimi Gönderme Aşamaları

MKS'ye üyeler tarafından yapılan bildirimlerin,

- i.MKS tarafından kabul edilip edilmediği (ack-nack),
- ii.Emir bazında işlemlerin gerçekleştirilebilir olup olmadığı,
- iii.Gönderilen emirlerin kısmen veya tamamen gerçekleştiği,

konusunda MKS tarafından MKK bildirimleri üretilir.

b) MKK Bildirimi Gönderme Yöntemleri

MKS'ye doğrudan bağlantı yoluyla üye bildiriminde bulunan üyelerin işlemlerine ilişkin yukarıda (i) ve (ii) bendinde belirtilen MKK bildirimleri kullanıcı ekranlarına mesaj olarak yansıtılır.

Sistem entegrasyonu ile üye bildiriminde bulunan üyelere yapılacak MKK bildirimlerinden yukarıda (i) bendinde belirtilenler yine anlık olarak üye sunucusuna iletilir. Diğer MKK bildirimlerine MKS'de tutulmakta olan MKK bildirim deposundan ulaşılabilir.

Oluşturulan tüm MKK bildirimleri 7 gün boyunca saklanır. Her iki tip bağlantı için üyeler bu depodan MKK bildirimlerine ulaşabilirler. 7'nci günün sonunda MKK bildirimleri arşivlenerek saklanır.

6. Üye Bildirimlerinin ve MKK Bildirimlerinin PKI Yoluyla Yapılmasına İlişkin Esaslar

Üyelerin ve MKK çalışanlarının MKS'ye erişimleri ancak PKI (açık anahtar altyapısı) kapsamında elektronik sertifikalar vasıtasıyla mümkün olmaktadır. MKS'ye üyeler tarafından iletilen tüm üye bildirimlerinin elektronik imza taşıması zorunludur.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:97/99

MKS’de işlemler elektronik imza ile birlikte saklanır ve elektronik imza doğrulaması yapılmadan işleme konulmaz. Benzer şekilde MKS tarafından üretilen MKK bildirimlerinin tamamı MKK elektronik imzasını içerir.

7. Üyelerin Mutabakat Seçenekleri

Üyeler MKK tarafından belirlenen ayrıntıda;

- Başta üye bazında günlük kıymet bakiye raporu olmak üzere MKK bildirimleri,
 - Bağlantı yöntemleri, bağlantı fiziki altyapısı ve kapasitesine bağlı olarak MKS’den alacakları diğer raporlar,
- vasıtasıyla kendi sistemlerindeki bakiyeler arasında mutabakat yapabilirler.

8. MKS’ye Elektronik Olarak Erişilememesi Durumunda Uygulama Esasları

a. Üyelerin MKS ile Bağlantılarının Kesilmesi

Üyelerimizin bağlantı sorunları nedeniyle MKS’ye ulaşamamaları durumunda uygulanacak esaslar aşağıda belirtilmiştir:

- Üyelerimizin, Takasbank kiralık hatlarında kesinti olması durumunda:
 - Takasbank’ın ISDN hatları ile MKS bağlantısı mümkündür, bu yönlendirme üyelerin kullandığı router üzerinde otomatik olarak yapılmaktadır.
 - Aracı Kuruluşlar, MKK ile aralarında daha önceden oluşturdukları kiralık devre varsa, bu hatlar üzerinden MKS’ye bağlanabilirler.
 - MKK ISDN hatları üzerinden MKS’ye bağlanmak için, MKK Network ve Güvenlik Grubu ile security@mkk.com.tr adresi ile iletişime geçilerek kullanıcı ismi ve şifrelerini aldıktan sonra, ISDN modem bağlantısı ile MKK’nın (212)3931930 numaralı ISDN hattına bağlanarak işlemlerini gerçekleştirebilirler.
- Alternatif bağlantı yöntemlerine rağmen bağlantı sorununu çözemeyen üyelerimiz,
 - Bir başka üye yerleşimindeki bilgisayarlarda kendi akıllı kart ve sertifikalarını kullanmak,
 - MKK’ya gelerek üyeler için ayrılan bilgisayarlardan kendi akıllı kart ve sertifikalarını kullanmak,

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:98/99

yöntemlerinden biriyle MKS'ye üye bildirimini yapmaya devam edebilirler.

Yukarıdaki uygulamalardan sonuç alınamaması durumunda MKK ilgili üyenin bildirimlerini geçici bir süre için olmak kaydıyla elektronik yöntem dışında bir yöntemle yapmasına izin verebilir.

b. MKS'nin Kesintiye Uğraması

MKS'nin üye bildirimlerini kabul edemeyecek veya işleyemeyecek şekilde kesintiye uğraması durumunda MKK en kısa zamanda MKS'nin işlerliğini sağlamak üzere gerekli çalışmaları yapar. MKS'nin makul bir sürede işlerliğe kavuşacağına dair tereddüt olması durumunda, MKK üye bildirimlerinin geçici bir süre için olmak kaydıyla elektronik yöntem dışında bir yöntemle yapılmasını öngörebilir. Bu şekilde MKK tarafından yapılan işlemlere ilişkin MKK bildirimleri MKS'nin işlerliğe kavuşmasını müteakip yine elektronik olarak yapılır.

9. MKS'de İş Sürekliliği Planlaması

a. Yedekleme ve İş Sürekliliği Merkezi

MKS yedekli yapıda tasarlanmıştır MKS'nin işlerliği 24 saat gözlemlenmektedir. MKS veritabanı farklı yöntemlerle farklı lokasyonlarda yedeklenmektedir. MKS'nin unsurlarından birinin kalıcı ve yedeklenemez arızası nedeniyle işlemlerinin kesintiye uğraması durumunda MKK en kısa sürede sistemi yeniden başlatmayı hedeflemektedir. Gerekli durumlarda, MKK İş sürekliliği Merkezi'nden işlemlere devam edilebilir. Kesinti süresince yapılamayan işlemlerin MKS'nin yeniden devreye girmesi halinde üyeler tarafından tamamlanması gerekmektedir. İş sürekliliği testleri periyodik olarak yapılmaktadır.

b. Olağanüstü Durum Merkezi

İstanbul'da çalışmalarını sürdüren tüm piyasa katılımcılarının etkileneceği bir olumsuzluk durumunda MKS'nin yeteri kadar uzak bir yerleşimde bir veri yedekleme sistemi bulunmaktadır.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:KSM		
Doküman No :M.3-ISK-01	Güncel Sürüm No: 4.3	Onay No: 2012- 124	Sayfa No:99/99

10. Takasbank Aracılığıyla Yapılan İşlemler

Kaydi sistem mevzuatı ve iş kuralları çerçevesinde Takasbank tarafından üstlenilen Şartlı Virman, Ödünç Piyasası, Takasbank'a Verilen ve Çekilen Teminatlar, Takas ve Temerrüt İşlemleri ve Alım Satım Bilgileri gibi Takasbank sistemi üzerinden iletilen işlem bildirimleri esas alınarak oluşturulan kayıtlar ve gerçekleştirilen işlemler üyeler tarafından yapılmış sayılır. Bu işlemlere ilişkin olarak MKS tarafından üretilen MKK bildirimleri yukarıdaki esaslar çerçevesinde Takasbank'a ve ilgili üyeye iletilir.